[V]enerabili etc. ... in illis non sunt auctus quod scio scripsi ... ad vobis ... [illegible] ... libellum istum ... [illegible]

gnanimi... ratio ... omnis ... et omnia bona ... [illegible] ... libellus ... ut iura et doctrina non egent ... [illegible]

Libellus a magistro Guillelmo de Mandagoto archidiacono Nemausensi compositus super electionibus faciendis et earum ordinatione

[V]enerabili in
Christo discretione
scientia et mo-
ribus multipli-
citer decorato ma-
gistro suo karissimo domino Berengario
Fredoli succentori ecclesie Biter-
rensis domini pape capellano et audi-
tori sacri palatii dignissimo.
Guillelmus de Mandagoto
archidiaconus Nemausensis
eiusdem domini pape capellanus
salutem et notitiam semper
successoribus profuturam. Prologus

[Q]uia dum electiones
imminent celebrande
nequeunt interdum ha-
beri copia peritorum qui sciant dir-
igere inceptum, pluribus eligen-
tes contingit quod electiones
ipse minus caute non procedunt.
Neque precedunt in materia vel
forma, seu quia tempora non servant
que in faciendis aut prosequendis ob-
servari statuta canonica decre-
verunt, non magna pericula
incommoda sustinent ecclesie vi-
duate ac gravamina eligentes
et electi plerumque incommoda
patiuntur. Attendens igitur
confratrum quibus agitur commu-
ni(?) premissis si possem
dispendiis providere ad instruc-
tionem eorum qui scientiis le-
galibus vel electionum negotia in-
experti quamquam hec nequeunt
cum expedit copiam peritorum
hunc libellum composui et divi-
sis in tribus et doctoribus opi-
nionibus apposui. Sunt quidem

doctrina primo traditur satis ple-
na quis modus observari debe-
at in electionibus vel postulatio-
nibus faciendis et eis que sunt tempore
debito prosequendis. Secundo ostendi-
tur qualiter sint forma instrumenta
litterarum super his que occurrunt in pro-
cessum electionum vel postulati-
onum negotiis facienda. Tertio
etiam adiicitur de appellationibus
prout aliquando negotia huius-
modi ad sedem apostolicam referuntur.
Cum quia in hoc etiam potest quod propter
imperitiam vel occupationes mul-
tiplices que non numquam auctoris
detinent intellectum aliqua in
libello ipso scripserit que sint contra-
ria iuri ad vos qui scientia dotis
talento multiformiter insigni-
tis, pro prius correctione duxi
sicut alter ... remittendum; ... in
... postulationis ... exami-
nandis nec si quid ineo corrigen-
dum fuerit vos si placet corrigen-
tis et in melius ... ...
... ... eminentie
sic quod electores ... in
ipso inveniant quod ... ...
la ... sed quod pre-
mittendum ... ...
electionum vel postulationum ne-
gotiis amplectantur. De tempore in-
quo est electio celebranda et
pena eorum qui non eligunt
infra tempus. Rubrica

[A]d primam partem pre-
positam in illius
nomine qui cuncta
bona operis est initium
accedentes dicamus
primo de tempore infra quod debet electio
celebrari. Cum enim ipso iure
sit initia electio si tempore debito
non fit(?) ... expedit eligentibus

[illegible] ... [illegible] ... Quia de electione celebranda ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible]

scripta ... et bona ... ... lingua ... [illegible] ... capitulum ... ... capitulum primum ... [illegible]

[A]d primum iste libellus ... dividitur in tres partes ... prima ... [illegible] ... capitula ... [illegible]

ut tempus huiusmodi non ignoret. Statuimus ergo quod in quibuslibet ecclesiis cathedralibus sive sint episcopales vel archiepiscopales aut aliis superior eligendus infra tres menses a vacationis tempore vel mortis prelati notitia computandos electio celebretur: etsi post statim prelato mortuo ex propria causa certe a lege seu consuetudine ipsius ecclesie sit soluta. Et tamen honestius quod non fiat quousque corpus defuncti sit traditum ecclesiastice sepulture. In collegiatis vero ecclesiis regularibus ubi se invenientes sive proprio electionem aut consuetudine et similiter infra tres menses a vacatione seu notitia computandos prelati electio celebranda. Hoc autem intelligas licet aliqui contradicant sive in conventuali regulari ecclesia spectet electio ad conventum sive alius aliquis vel alius superior habet prelatum mittere ad eandem dummodo is qui per superiorem sit eligendus presentandus ut confirmetur, ab eo vel curam recipiat administrationis, alias si non confirmetur ab eo vel curam administrationis recipiat ab eo dummodo talis non sit perpetuus, sed pro superioris beneplacito valeat removeri non habet locum quod de trimestri tempore est premissum. Sed sufficiat ut infra sex menses talis ecclesie ordinetur. In ecclesiis autem secularium prelatis necnon et in

dignitatibus ac personatibus quibuslibet in ecclesiis cathedralibus vel aliis tam secularibus quam regularibus constitutis et etiam in aliis beneficiis ministerialibus quibuscumque curam habeant animarum sive per regulares sive per seculares clericos gubernentur, et infra sex menses computandos ut permittitur celebranda electio vel provisio facienda. Ceterum si hi ad quos electio vel provisio noscitur pertinere iusto impedimento cessante non elegerint seu non providerint infra tempora supradicta extunc eligendi seu providendi potestas ad superiorem devolvatur ipso iure. Ceterum si superior elegerit aut providerit sed eius electio vel provisio ex quacumque causa fuerit reprobata seu electus ab eo noluerit consentire aut post consensum renunciaverit vel ius sibi statim potestas eligendi restituatur ad eosdem.

Utrum currant electionum tempora legitime impeditis. Capitulum xlii.

Quum non currant tempora de quibus agitur supra legitime impeditis quesitum impedimenta huiusmodi intelligamus. Impedimenta enim tunc sunt legitima ut si sit excommunicatus vel absque superioris licentia eligat medicamentum dummodo in mora non fuerint petendi licentiam

[illegible]

eligendi. Item si omnes ex eo communicati fuerint aut suspensi vel etiam interdicti si tamen ex ipsis non sint in mora absolutionis vel relaxationis beneficium postulandi. Item si postulato aliquo vel electo superior non vult accedere postulatum vel electus consentire renuunt aut pro consensu requirendo siue suo seu electio propter occultam electi incapacitatem irrita his qui postulaverant vel elegerant postulare poterunt seu eligere iterato nec tempus expensum in huiusmodi seu transitum computabitur in trimestri tempore vel semestri immo ex integro redeunt: et idem in quolibet impedimento simili dicendum. ut quamdiu durant non currant predicta tempora ipsorum. Ubi non scienter indignum elegerint eligerent aut communiosi aliquem postularent et si electus non consentiat aut renuntiat et ius suo non postulare nec eligere poterunt illa vice cui eligendi potestate in sui statuta canonica sic puniunt.

Capitulum tertium quod in electionibus [illegible] quot dies pro mense quolibet computentur

Cum in multis iuris articulis tempus menses diffinitive computentur etiam in kalendario mense aliquando plures dies aliquando pauciores et preterea mentio minime legendi consuetudinem quatuor ebdomadarum faciant unum mensem qualiter menses in electionibus computari debeant non immerito dubitatur. Et quidem puto magis consonum esse iuri ut hii menses sint kalendarii computentur et sic iuxta mensium qualitatem erunt in ipsis aliquando plures dies aliquando pauciores. Verbi gratia si ecclesia vel prelatus aliquis prima die mensis ianuarii moriatur et hi illi ad quos spectat electio non ignorent tempus trium mensium predictorum usque ad finem martii tunc sequentis tempus vero sex mensium usque ad finem iunii protendetur. Porro si prelatus non in mensis principio sed in die alia moriatur tunc ut mensis in quo decessit compleant tunc tot dies de mense ultimo computandi quot de primo mense fuerant iam elapsi. Unde si ecclesia diem extremum clausit de mense ianuarii sexta die tunc tempus trium mensium in medio mensis aprilis sequentis consummabitur sexta die. Et certe pro ea licet non inveniam nunc cautum quod ut dictum est de die ad diem quinimo de momento ad momentum fit tamen hoc modo de electionum temporibus computatio facienda ut si prelatus decessit hora nona tempus eligendi ultra

[illegible]

mantia con mortuis. S. e. ti. et. vii. q. i. sic et. de fis innox. c. peri. ult. et ult. unde cum ecclesia vacante non debeat ultra tres menses. et. c. ne pro defectu insistatur mortuo prelato fiet hec computatio ultra tres menses vacanti ecclesie tenentur. nam et non curreret eis tempus. S. e. ti.

pro campana talem consuetudinem ubi nascetur. ar. et. c. ingenesi: continuatione. hec continuatio non est necessaria secundum sic per eos ad cautelam: ut dicitur j. c. xix. hora illa. sed hec non exprimat melioris manet hora capituli venire tenentur ut dicitur j. c. xvij. conuenient. consuetudo

et. de act. s. p. q. si moneatur. s. hos. ut. no. per. et. de sup. ne. prela. in glo. semestre ad finem et fac. s. c. ne pro defectu. pre dicto modo. ... omnium ad monitionem ... canonici et. c. ... et. c. cum in cunctis ... consilio ... similem ... et. de rest. spol. ... in capitulo ... egentis ... ad fal. ... et. de rescrip. ... scivit ... non ... ad fac. ... tempora ... et. de sup. ne. p. ... et. de act. s. ph. ... q. ... infra tempus ... intelligitur ... ad quos spectat electio ... ecclesiam vacantem ... et. c. ... ut. si. de suppl. ne. p. ... in glo. semestre ad finem ... et. qui scientia ... et. ...

illam horam nullatenus pre-
stantur in loco ad quos spectat e-
lectio impedimento iusto detinen-
tur. cum in ipsum tempus modum eligendi
negligentiam et favorem ecclesiarum
vacantium ut eis provideatur ca-
sit inductum sicut in prescriptis
aliis qui in favorem quorundam
et aliorum odium sunt inducta
predicto modo tempora computantur:
sicut et in prescriptis casibus debebit
consimili ratione. Ceterum si pre-
lati mortem canonici ignorarent
et ex eis ignorantibus non cur-
runt tempora supradicta. set statim
cum sciverint incipiunt facere
cursum suum. unde per quem modum
a prelati morte dicta tempora compu-
tanda pretendat aliquis faciat:
seu notam eis ipsa computatio
facienda. Quum tamen consulo
qui non scientes terminum eligen-
tes neque volunt sine terminum
expectare. illa licet electio tene-
at in eo iure. et si in modo
ultimo sit celebrata tamquam
in computatione nisi non opponi
omnium diversitas recipit tamen
procedant consulo si fuerit tempus
non expectare. De vocatione ab-
sentium qualiter ac per quos ad
eligendum terminus assig-
netur capitulum quartum.

Quoniam ad elec-
tionem sunt statu-
ta canonica fuit
vocandi omnes
qui debent et possunt commode
ac sine periculo conveniri. prelato

mortuo et ipsius corpore tradito
sepulture presentes canonici
se in capitulo recipiant quod debet
electio celebrari decernendo sua si-
bi liceat vel inviant ad hec spiritualiter dep-
utatum dirigant absentes et pro-
figant eis diem in qua cum con-
tinuatione omnium sequentium quo-
usque sit electio celebrata in-
tendentes. ut et ad vacantem
ecclesiam sive ad capitulum mane
debeant convenire hora illa qua
consueverint capitulum celebrari. ac-
tum enim vocatis ipsis presentibus
de futuri electione pontificis trac-
taturi. Conuenientes nisi si ex-
pressi non venerint in termino assi-
gnato presentes procedent nichi-
lominus in ipso electionis nego-
cio eorum absentia non obstante
ipsisque ultius non vocatis et
si ad alium terminum sit electio
prorogata. Sane si sit aliquis
cum vocatio absentium de consuet-
udine ecclesie vel aliis in electio-
nibus competere dinoscitur tunc ille
solus absentes ipsos prout his
vel inviant convocabit. Ceteri
ne absentes malitiose nega-
re valeant se citatos sicut con-
tinuus ut in presentia testium
citatoris litteras absentibus ipsis
entes et ex presentibus de faciat si-
si potest publicum instrum-
entum et dominum fiat cum citabit
nuncius cum sine litteris citatio
est commissa. Qui absentes et
a quo loco vocari et personali-
ter citandi. capitulum v. Item.

sublatio presente ... non vocatis ... possunt non vocabuntur in ... potentes absentibus. et. c. quod sicut. j. c. presens de hoc. mortuo. hec dicitur. unde si fieret citatio ante mortem non valeret. necessario tamen absentes citari et. c. bone. ij. sepulture. hec est de honestate non de necessitate ut dicitur. S. e. ti. presentes. assignatio termini ad eligendum et citatio absentium pertinet ad presentes. et. c. cum inter canonicos. et. c. bone. ij. x. q. ij. hoc ius et si non esset nisi unus solus presens. ut. l. xxvi. si forte. et. ff. quianquam. vni. sic ipse. de hoc. non. p. sa. et. b. post. et. c. cum nobis olim. et plus et. c. bone. et. prima ratione tamen debet electionis hora termini assignatio sicut non. p. primi. hos. et. c. ingenesi. ad hoc. statuant. forma sive quod hoc prout sic est in c. lxx. forma. i. litteras. qualiter forma de est iste littere. ixes. j. c. lxx. forma. iii. vel mittam. debent. n. absentes citari plures vel etiam mittatur. ar. et. de ap. cum parati. ff. de verb. et qui sunt. sic quamvis etiam. l. mag. et. illud et. no. o. primo de alios. et. c. mensis quod nunc est. s. gos. de his qui sunt et. aratatem. nam hii qui sunt in transaltero pro spana et racine. ut in totum de et. in ciuis s. tuas est s. hos. ut. no. per. et. c. cum nobis olim. in glo. hic in: quod spatiam per nuntium vel litteras nisi esset consuetudo quod citarentur

non dicit quod citatio per nuntios est sine periculo praesentes vel per publicum instrumentum. ut. no. per. et. c. quod sicut et hec etiam instrum sine forma quam lxs. j. c. lxx. forma. v. et ubi nuntius. sine forma quam lxs. j. c. lxx. forma. ij. et m. et ex obsurium: hec est communis opinio doctorum. item citatoribus absentium: consuetudo anglie est de velat observari. et. c. ingenesi. omnes dum modo non sint remoti ultra duas dietas. sive in prima. ut. no. per. et. c. q. per pro. c. illos impune non dicit. b. post. et. c. coram. ar. est ad hoc. et. de re per quas non nullis. non dicatur ubicumque sint absentes semper sine vocandi dummodo id possit fieri commode ac sine periculo. ut. no. per. et. c. q. si e. s. illi autem et nunc. c. q. per supradicto commodo et facit ad hoc. j. co. di. quando ubi arcentur absentes ultra duas dietas. et. c. ingenesi. ubi tamen extra regno sint ac et hoc pro tota. ar. pro de. c. q. sic. c. si aut. periculo. hoc non. s. commode ac sine periculo. recipiunt commode et periculum esse vacans non per hanc. hec absentes non possunt venire commode ac sine periculo pro

istam non est de iure. nec necessitate. ut. j. c. xviii. ut istis ... panatores ... consuetudo et. c. ... et. c. ... et. c. ... de vocatione ... ut. no. ... per. et. c. ...

forte propter infirmitatem vel propter iniurias capitales sicut hic vocandi cum possint commode sine periculo terras. ex. e. c. quia propter. et illo c. et no. in glo. ex. c. bone. i. in glo. si electi ... non enim est in eo ipso iure sed ... ut hic dicit. et ex. e. c. quia sic. et c. bone. ii. volumus ut ... dicat quod in ... ...

Quamvis in modo vocandi absentes canonici sint vocandi diversae sunt sententiae diversorum. Sed illa tamen quam probabilior est tenenda, ut in vocandis absentibus consuetudo ecclesiae observetur. Quae si forsan non appareat, tunc vocari debent omnes qui possunt commode ac sine periculo convocari. Alias si contemptis ipsis electio celebretur, irritanda erit si ipsi agere voluerint de contemptu. Ceterum ubi mora esset periculum allatura, puta quia expirat tempus a iure eligentibus praefinitum, vel forte tyrannus aliquis advenire vel venire intendit ecclesiam ut per impressionem quamquam eligi faciat, et in eorum timere possint, praesentes eligere absentibus non vocatis. Sane absentes ipsi si sciatur ubi degunt, sunt citandi personaliter dummodo possit fieri commode ac sine periculo, ut est dictum. Alias si nesciatur ubi moram contrahunt, citari debent per edictum publicatum in ecclesia vel in loco ubi consueverunt commorari. Porro citandi est quod citari debent non solum hi qui vacante ecclesia sunt, sed hi etiam qui absentes nisi praesentes fuerint cum ad eligendum terminus assignatur. Tamen enim si primo dum se absentent nequaquam ulterius vocabuntur in electione, nec post eorum absentiam impedietur; sicut nec illorum qui se occultaverint vel malitiose impedimentum seu parant ne citatio perveniat ad eosdem.

Utrum excommunicati, suspensi vel interdicti vocari debeant vel admitti. C. vi.

Qui vero sunt excommunicati, ligati aut suspensi vel etiam interdicti nequaquam vocari sunt; sed notorii sunt, vocandi nec si venerint ad eligendum cum aliis si excludi poterunt admittendi. Si vero excludi non potuerint forsan propter scandalum vel potentiam eorumdem, tunc cum protestatione quod sibi accedere uniformiter licite admittuntur. Si autem non sit notorium quod sint tales, potest eum licet repellere, nec tamen etsi sunt vocandi, sed si venerint ad electionem se ingerunt, non vocati repelli non debent, sed cum protestatione admitti, quamdiu tales tollerantur. Ubi non penitus sunt occulti, vocandi sunt et ad eligendum sine difficultate qualibet admittendi.

Utrum impuberes aut furiosi vel mente capti debeant electionibus interesse. Capitulum vii.

De impuberibus, tituli canonicis in septuagesima ad electiones vocari debeant vel admitti si praesentes fuerint, ab aliquibus dubitatur et quidem id videtur magis ...

alias nec vocari debent propter quod probatur fuit excommunicatio ut i. c. ex. ubi debet non admittendi sunt. in no. et l. os. ut no. pecs. ex. illa. c. si fiat ad hoc. ex. de off. ordi. si facto sunt alter quam sic ex. de re. cis vide ad probandum ubi debet in glo. ex. vi. q. ii. si tantum.

De impuberibus. impuberes dicuntur minores xiiii. annis si sint masculus si femina minor xii. instit. quibus mo. tu. fi. c. i. ex. de desponsat. impub. puberes nec admitti si vos. ut no. pen. ex. de etate et q. ex ratione ad hoc facit l. quod dicitur quod pupillus miles sit non dicitur sapientiam in ea etate. c. de test. mil. l. ult. nec dicitur admitti ad honores est sine aetatis ... cogit. ff. de mun. et ho. l. ii. c. impuberes nec potest ... si tamen mali ... provenit etate. ex. de desponsatione impu. de ill. et c. a nobis necesse obligat religioni. ex. de regula. admittimus. xx. q. i. illos quia tales carent discretione. ... pubertas necesse est probatur. ff. de iudic. cum praetor. c. non autem. ex. de regula. cum simus. et xi. q. vii. c. de ... ho. q. p. b. in no. ... ratione committit laborantibus tales non habent consensum vel dissensum. ex. de bap.

[Marginal gloss, left column:] dicat quia in voluntate ipsorum est persequi suum contemptum vel ratificare electionem ipsis contemptis factam. ex. e. quia sic. ex. e. c. bone. alias non ... ut in c. ii. ad probationem ... ex. c. ... ubi ... no. proportio contemptus ... ubi debet esse ... q. nota quod ... personaliter ... sufficienter ... quia sine ... ex. e. c. coram. ... et illo c. ... ex. e. c. quia propter ... ubi ... et c. quod ... publicum ... per praeconem ... aliqui ... malefi... fugerint ... necesse ... ubi sit ... vel praesente electo ... per ... ... ubi ... absentes ... causa ... ... ex. de elect. c. ... et c. ... quod sic ... aliqui sunt ... ad ... absentes ... ex. dic. et in no. hos. b. op. quod sed si ... absentes ... capitulo si tales non ... ut sic ... citatio ad domum ... ut no. pecs. ex. c. quia propter. nescit. ex. e. c. bone. ii. sciunt. ex. e. c. cum inter universas. ubi no. contra procuratores absentes ... ii. ... ex. de ... non debent ... ex. de ... quia ... sententia ... vocabuntur. et in no. ut no. pecs. ex. ... c. ... et ... ex. e. c. cum inter universas ... in no. ... ut ff. de ... ad ... ut ... ex. e. c. cum ... ... ff. de ... in ... ... nec eligere nec eligi possunt. ex. de ... c. ... q. i.

Qui vero ... ligati ... ex. de ... q. i. quos in ... excommunicati eligere possunt sed non eligi. ex. de ... ut ... ubi ... no. suspensi ab officio. ex. de ... et ... cum bone. ... vel ... ex. de ... vel ... ex. de ... ex. cum ... intelligere illos sunt suspensi ab officio ... ut ... ex. de ...

[Marginal gloss, right column:] cum dilectus. id est si sint suspensi simpliciter ut no. i. c. c. p. b. op. et e. ... de sen. ex. si quis. quod sic est suspensus ... ab officio quod non prohibet eligere ut no. in glo. ex. c. cum vintoniensis. in c. dicta. ex. e. c. ... vel sciu notorium quis dicat ... notorie ... i. c. ... ... ex quo ... non possunt. ex. e. c. quia propter ibi vocatis omnibus qui debent et admitti. quia si admitterent faciendo electionem ... ex. de ... scandalum ... in ... aliquam ... vel sustinentur. ex. de ... ubi debet ... quando ... ex. de ... ubi ... ex. de ... i. c. xx. et c. ... forma vii. ad ... sufficit ... ubi ... electionem ... ex. de ... ex. de sen. ex. cum dilectus ... et ... ex. c. cum vintoniensis ... ex. ... si ... in glo. ... obstante protestatione ... i. c. xx. et c. ... forma vii. admitti nec ... vi eorum praesentia electioni nec voces eorum praestabit aliquod suffragium

maiores. et extra de rescrip. dilectus. ideo eligere non posse quia privatum consensum: eligendi alias. extra eod. nunc. spirituale coniugium: extra c. cum in cunctis. secus si tamen non laborant sed per intervalla redeunt ad sanam mentem. nam tempore sanitatis admitti debent ut sequitur. extra ar. ob. ad hoc. C. qui testa. fa. pos. l. furiosum. C. de cura furi. l. cum alijs. vij. q. i. quamvis triste.

consentient et sic potest intelligi. extra c. cum in cunctis. vel per protestationem ibi factam licet habuerint se capellanorum et clericorum. unde nisi ipsi consenserint protestatio non nocuit sed cessat. et no. ibi tamen per hoc in glo. et l. dl. extra c. consul. non debuit hic facere protestationem sed simpliciter admittenda valent voces eorum. extra ad hoc

consortium recipiendi, quod nec recipi vocari debeant, nec admitti, cum tales discretione careant in ista parte pubertatis. Ceterum de pueris furiosis seu mente captis contingit laborantibus est dicendum secus si ad sanam mentem redeant per dilucida intervalla: nam sanitatis tempore sicut ceteri admittentur. In regularibus ecclesiis novitii eligere debent.

Si in ecclesia regulari professi sunt in electione, [c. v] non nec facienda in. si tamen aliqui novitii regularem ordinem non professi tacite vel expresse tales necessario vocandi sunt, nec ad eligendum ab aliis, si venerint, admittendi, nisi eos alii de gratia duxerint admittendos, vel nisi sint in quasi possessione cum aliis eligendi, aut consuetudo vacantis ecclesie aliter se haberet. Et si forsan de ipsa consuetudine dubitaretur, consulo ut cum protestatione huiusmodi admittantur, quod ipsorum voces valeant si de ipsa consuetudine apparebit; alioquin voces talium efficaciam non habebunt nisi apparuerit consuetudinem talem esse.

Ius eligendi hi qui eligunt vel postulant scienter indignum ad electionem sequentem sunt ab aliis excludendi. Capitulum .ix.

Quisquis scienter indignum postulat vel eligit, eligendi potestate illa vice ipso iure est in electione sequenti, que fiet eadem vice, sunt privati. Et penes alios non peccantes, si non essent nisi unus, remanet huiusmodi potestas. Unde possunt eis admittere de gratia speciali. Cum sic effectum non habuerit sua electio a non peccantibus celebrata, ut quia electus renuit consentire vel post consensum renuntiat vel in suo autem consentiat, quia indignum eligunt ignorantes, tunc debuit omnes insimul eligere iterato, cum peccantes privati una vice tantummodo sint privati. Si non huiusmodi sua electio effectum propterea non habuit quia isti scienter indignum eligunt vel postulant, sicut premittitur, tunc neque ipsi poterunt eligere neque primum, sed ad ipsum cum ceteris in cathedralibus et regularibus ecclesiis aut ad superiorem primum ipso iure potestas devolvitur providendi.

Qui et quis in electione possit

Si absentes [vel procuratores] procuratores constituant [c. x.] in prompto illi non presentes tenentur eos admittere dummodo sint ydonei et legitime constituti alias irritabit factum.

Si ecclesia vacat. Si ecclesia vacat gestando sine protestatione pa[...] hic tamen non [...] ubi non est [...] abbati professorum. extra de reg. ex parte. nisi de hoc vel re [...] professorum [...] expresse appareat quod voluit vivere [...] consuetudine [...] professi [...] monachi [...] extra de regula [...] apostolicam. xxi. q. i. [...] extra de testa. nunc. [...] non professi monachi non esse [...] extra de regula statuimus [...] conditione [...] ad eligendum. extra c. cum in cunctis. et si vocatur qui possessione quod est [...] ad vivendum cum protestatione sic sicut videtur sequitur. ar. p. de car.

cum in cunctis. consuetudo. talis consuetudo mihi videtur rationabilis. ar. extra c. cum in cunctis. et extra de co. pos. cum ecclesia sutrina. nam et ipsi novicii possent totam electionem turbare. extra c. cum quidam. et fin. hoc. pos. possit de consuetudine in dubio. quod etiam seculares in ecclesia electio alias. ut no. p. c. extra de testa. nunc. c. quod est etiam non. extra c. consuetudine dubitetur: quia pro dicta consuetudine est alia dicta hic. nec alia in text. est nisi cum protestatione. hoc consilium est utile nam pro tali protestatione provideretur quia omissa altercatione admitti debeant vel non provideri ad electionem ipso provideret talis qui dicit novitios non debere admitti qui ipsis novitiis quia plus remanet salvum ius utriusque et procedetur potest coram superiore aliquin. si cum isti non admittentur et primo dicitur ipsi probaret eos admitti debere cassaretur electio facta eis exclusis. extra de co. pos. ar. ecclesia sutri. si non sine protestatione admittentur prejudicaretur alijs quia voces eorum valerent etsi admitti non deberent. ar. extra c. septimum. et no. in glo. extra c. cum in cunctis est quod ita ad consuetudinem unius partis quod inter illos et ubicumque de aliquibus dubitatur utrum electionem debeant interesse vel non ut admittantur cum protestatione que dicit. prout no. p. b. in glo. extra c. cum in cunctis de protestatione gratiale faciendam aliquando procurat ad electionem. extra c. cum ex. forma. vij. admittantur in quibus non est dubium quin consentiant hinc protestationem aliqui admittuntur non puto cum plus ius ipsorum non ledat. ar. vij. q. i. ponatur. ff. de aeq. he. plus rationis sine aliquo ledatur tamen non valet nisi in eo

Quisquis. ut et infra dignitate. Quisquis et ipso. extra c. cum in cunctis [...] secundum consuetudinem [...] ubi de hoc [...] eligendi [...] extra de [...]

extra de postul. p. c. ii. non peccantes. qui illum eligunt vel sic gerunt indignum ignorantes hic faciunt. extra c. innotuit. et c. cum vinton. inter omnes non peccantibus scienter uno excepto. penes illum solum remanet eligendi potestas. ut no. p. b. et l. dl. extra de postul. per gratiam. exprimitur. extra c. illa. Jo. ti. gof. et videtur quod non potest ius eligendi esse non potest. extra c. c. i. sed primum vero ar. extra c. cum q. ff. quod autem unum a. sic in unum apud deb. no. xj. c. xvi. non vocatus sive sit notorium electionis tempore quod illi sit ipso iure eligendi potestate privati sive fiat per eam manifestum per se. per electionem nec necessarium quod puerum persona vel quod petit eligere dignitatem. ut no. p. in. et b. sp. et l. dl. extra de postul. gratiam. et c. constitutiones. eligendi et in intervallo et quo prima electio est nulla ut no. cum eis pro rectores. extra c. consideramus. et c. auditis. regula ut colligitur. extra c. cum vinton. ubi de hoc non ignorantes scienter sicut sic sequitur omnes tamen peccantes quod non peccantes. iterato. extra c. cum vinton. ubi no. p. in. et b. a. c. alios. isti ad quos est devoluta eligendi potestas per delictum potest. potuerunt. nam sunt delinquentes simul omnes sive successive diviso tempore eligendo indignum scienter ultra eligere non posse illa vice sed devolvitur potestas ad superiorem. et b. dl. ut no. p. eos. extra c. Juni. a. ad fi. et id dicit. sup. et b. sp. extra c. cum vinton. in cathedralibus ecclesiis cum scienter eo tempore vel omnis diviso indignus devolvitur potestas ad superiorem solum. sed aliis sic inter ubi in superiorem. ut no. p. b. et l. dl. extra c. Juni. a. ad finem. ut p. c.

[illegible]

electio ipsis procuratoribus non admissis si absentes contemptum huiusmodi prosequantur. Sane absentibus ut procurator absentis minus censeatur idoneus primo quod constituens sit a dicto loco impeditus. ut impedimento tamen non negatur quomodo personaliter interesse de quo impedimento fidem faciat si opus fuerit iuramento. Secundo quod in tali loco sit electionis tempore unde absentes pro electionibus sunt vocandi. Tertio quod non sit excommunicatus suspensus vel interdictus quia tunc non posset ipse nec per alium interesse. Quarto quod sit de collegio is qui constituitur procurator nec sit excommunicatus aut persona talis que tunc alias valeat reprobari. **Qualiter impeditus procuratorem constituens de impedimento fidem debere facere iuramento. cap. xi. rem.**

Quia de iure nimis dubitatis absentis fides debet inveniri: dicimus si sit opus fuerit iuramento necesse est quod velit ipse constituens vel procuratori suo quem ad eligendum ordinat specialiter id committere alias non reputabitur sufficiens procurator. Sane hoc innumeratum duo capitula continentur scilicet quod constituens erit ut ecclesie electionis tempore bona fide ac sine fraude infra fines ad vocandum absentes pro electionibus deputatos fines ipsos specialiter exprimendo. Item quod impedimento tali tenetur proprie quod non potest modo in electionis negotio interesse credit vel dubitat quod eodem impedimento tenebitur cum electio ipsa fiat. Hoc autem intelligas ita esse nisi totum capitulum vel pars maior remittat huiusmodi iuramentum ipsum per iuramentum capituli et in eius favorem extitit introductum: huiusmodi potest hinc renuntiare toti capitulo vel pars maior capituli etiam contradicente parte alia prout aliqui asseruerunt. Ceterum ubi constituens ipse iuravit in instrumento super procuratione confecto conscribi faciat qualiter prestiterit iuramentum alias: nisi per hunc modum vel aliud legitimum documentum prestito fiat fides presentes procuratorem admittere non tenentur. **Non possunt constituere procuratores hi qui in maiori ecclesia electionis tempore fuerint presentes. capitulum xii.**

Nulli omnino qui electionis ... quo ad hoc quod possit

[illegible]

in electionis negotio procuratorem constituere intelligitur absens etc. Sed et ille qui est in eadem civitate vel claustro ubi debet electio celebrari qui non potest impeditus legitime ad capitulum vel locum ubi facienda est electio commode convenire. ut quia forsitan infirmatur vel habet inimicicias capitales aut alio quovis impedimento canonico detinetur. **Si ex impressione publice dubitetur an absentes procuratores constituere teneantur: capitulum xiii.**

Si in electionis negotio eligentium certe persone impressionis sive violentie formidantur absentes venire aut procuratores constituere non tenentur: sed vel presentes debent ad aliquem tutum locum ubi absque metu possit fieri libera electio cum ipsis absentibus convenire aut ad electionem non procedere quousque impressionis vel violentie metus cesset et non [illegible] contra quem ad eligendum sunt [illegible] diffinita cum sic impedimento legitimo prepediti: si non processerint electio non valebit. **Si nullus vult absentis vices recipere vel eis receptis forsitan impeditur absens iterum [illegible].**

Si [illegible] absens sic commisit alicui **actio** vices suas de **c. xiiii.** collegio qui recusaret eas suscipere vel eis susceptis forsitan moriatur aut alio impedimento canonico teneatur capitulum non tenetur absentem ipsum ulterius necesse expectare sicut nec venientem ipsum necesse expectaret si eum personaliter venientem in via contingeret impediri. ¶ Sufficit etenim capitulo ut absentes semel conveniat licet illi venire nequeant sive nolint. ¶ Sane si nullus absentis vices vult recipere [illegible] capitulo vel [illegible] per te capituli fraudulentiam tunc potest absens agere de contemptu et procedere ut electio irritetur alias fraudulentia de [illegible] sua commodum reportarent. **Utrum procurator ad eligendum datus valeat postulare vel alium substituere si fuerit impeditus. c. xv.**

Is qui ad eligendum constituitur procurator potest postulare. ¶ Item potest compromittere ac per quamlibet iuris formam potest procedere nisi de persona certa postulanda vel eligenda mandatum habeat speciale quia tunc intelligitur ad solam formam aliam procedere non valet. ¶ Potest etiam licet aliqui contradicant procuratorem alium substituere loco sui si fuerit legitime impeditus admonstrat procuratori ad negotia constituti etiam si de substituendo

[illegible]

alio mandatum non habentes speciale.

An presentes absentibus aliquibus possint eligere in termino assignato. Capitulum xvi. Inn.

Cum absentes Inn. vocati legitime non venerint ad terminum nec constituerint aliquos vices suas, presentes possunt eligere, illorum absentia non obstante, dummodo plures fuerint quam absentes. Ceterum si absentes plures fuerint quam presentes, tunc non possunt presentes ipsi eligere, sed tenentur alios saltem usque ad finem termini, qui datur ad eligendum statutus, expectare. Alias si elegerint cum sint minor pars capituli, facta per eos electio nulla erit. In fine autem termini possunt eligere, non tamen pauci, immo etiam unus solus, non expectatis absentibus nec etiam convocatis, quia tempus datum prefixum presentibus interpellat.

Qua hora diei prefixe venire teneantur hii qui pro electionis negotio sunt citati. c.

Licet is qui citatur ad certam diem coram iudice debeat comparere, nequaquam tamen cum totus dies cedat contumax reputetur, dummodo compareat ea hora qua possit prefixa, quod incumbit in electionibus tamen, in quibus est sobrietas exigitur et consueverunt missa sancti spiritus celebrari, non absentes manere tenemur in die qua electio est assignata, presentes possunt procedere illorum absentia non obstante. Consultius tamen facient, si usque in mane diei sequentis duxerint expectandum, et si tunc non venerint procedant ulterius non vocatis.

Si prefixus terminus prorogetur an absentes qui citati fuerant iterum sint citandi. c. xviii. R.

Si non fiat electio, sicut contingit aliquando, in termino constituto, sed ad eligendum terminus alius assignetur, hii qui vocati fuerant ad primum terminum nec venerunt de rigore iuris non sunt, sed quidam dicunt eum ulterius evocandum, nam una citatio sufficiat, verum cum quippe si vocari absentes in singulis terminorum prefixionibus oporteret, magnum posset vacantibus ecclesiis periculum imminere, ut tamen opinionum diversitatem tollamus, consulimus quod in citatione absentium doctrina tradita superius observetur, in tamen cum abstentione alia sequitur procedi poterit ipsorum absentia non obstante.

Qualiter die prefixa debeant omnes insimul congregari et de electione tractare.

Convenientibus tibi pro in prefixa die Inde c. omnibus qui debent [illegible]

[illegible]

nolunt et possunt in electionis
negotio interesse cum missa sancti
spiritus ante omnia celebra
ta debeant congregari debent om
nes in capitulo vel in choro aut
in loco alio ubi consuevit elec
tio celebrari. Et ipso electionis
negotio iuxta id quod presi
dentes decreverint insimul tracta
to: alias electio censebitur
invalida si ea simul congregatis
non fuerit celebrata. ¶ Et quia
electionis processus prescriptus
probatur melius quam per tes
tes expedit ut sit presens tabe
llio in processu qui plene ac in
tegre redigat in publicam for
mam universa in eo et tam oppo
sitiones protestationes
appellationes sententias compro
missa et omnia alia que in ipso
negotio vel processu occurrerint
facienda de quibus omnibus fide
liter exequendis et nichilominus
quod omnibus et singulis quorum
interest sub manu publica
vel alias prout fuerint requisitus
absque difficultate de hiis tradat
copiam pro salario competenti
prestet in presentia omnium corpo
rale iuramentum. plerumque
quando tabellio de appellationibus
aut protestationibus vel processu
alio copiam non vult dare in
eorum quorum interest maximum
detrimentum. Ut igitur ipsi tabelli
oni dandi hanc copiam ne
cessitas imponatur est utile quod
ab eo iuramentum huiusmodi
exigatur. ¶ Sane licet quidam
asserant quod hic tabellio la
icus potest esse opinionem tamen
contrariam reputo magis tutam
cum cum laicis prohibeantur regu

lariter spiritualia tractare negocia
maius est ut electionis processus
per clericum specialiter conscribatur.
¶ Ceterum quia scriptura tabell
ionis si subscriptionem testium
non habet nequaquam publica
censetur: expedit quod testes in
toto electionis negotio sint pre
sentes et quod ministris singulis
subscribant. **De monitione que fi**
ne protestatione cum aliquis fiat elec
tio permittendis. capitulum .xx.

Quia excommunicati suspensi
vel interdicti aut laici
non debent in electi
onibus interesse cum ad
sunt in capitulo vel in loco alio
ubi debet celebrari electio congreg
ati si sit notorium quod de hiis aliqui
sint presentes antequam de alia
procedatur: moneantur ut recedant
capitulum et recedant alios eli
gere libere permittentes et si ea
re nolunt expellantur si pot
erit bono modo. ¶ Si non expel
li nequeunt propter scandalum vel po
tentiam eorum tunc protestetur
aliquis publice vel secrete si non
audent publice quod non admit
tunt ipsos ad eligendum vel in
eius habentes et si possent libere
eligerent sine ipsis nec intendunt
in illam vocibus eorum immo
nolunt quod voces ipsorum ulli
prosint suffragium nec alicui
afferant nocumentum quodque
pro non receptis sive pro non ha
bitis habeantur. ¶ Si autem non sit no
torium quod sint tales. set potest
alias licite hoc probari vel deduci:
forsitan dubitatur tunc si illi
sunt monendi et si moniti
non recedant sunt tamen protes
tatione simili admittendi.

sunt in qui possone extra e. c. cum in ma. noluit. si noluit se interesse se
alienos fecisse intendit. extra e. c. cum nobis olim. post. quin non post
commode interesse possunt consistit in prelatores si volunt. extra e. c. quia
propter. celebrata. licet in electionibus sit spiritus sancti gratia invocanda
extra e. c. cum in. non tamen
invenio nisi tan
tum expresse quod
missa debeat ce
lebrari. nec dicit
doctores quod sic si
consuevit. ut no. p
in ec. hoc. b. compos.
extra e. c. cum nobis olim
quod consuetudo cum sit
laudabilis est ser
vanda. xi. di. in hiis
si tamen missa fieret
electio non minus
canonica censeret
dum tamen aliud non
obstaret cum non sit
de substantia electionis:
congregari. de substantia el
ectionis est sic. immo
et hoc quod capitulum
congregetur ut no. p
eos. extra e. c. quia propter:
alias non ita parti
cularia individua si
lentis presentia non
tribuentur. ins. ar.
extra in genesi. in ca
pitulo. extra e. c. in
causis. choro. extra e. c.
cum nobis olim.
loco alio. honest
to extra de cap. qua
sione. ff. de arb
it. sic dicens: si
arbitri in eius.
extra de probat. qui
et no. ex. e. c. dico
loco. tabellio. et
si non potest haberi ha
beant duo omnino
ydonei. quia in uni
versa conscribant extra
de prob. quoniam. i. c.
x. xviii. ubi de hoc
appellationes. si quis
nec ponantur alias
sub manu publica.
requisitus. ab eis
quorum interest. com
petenti. hoc dicitur
ad preiudicium
infinitam tabellio
num qui frequentius odio
vel amore vel al
terius magna dif
ficultate ingerunt
in copia facienda
et ne de vigintinia
prestant salaria de
hiis qui petunt cop
iam specialiter desit
cum quid. ut. b.
compos. ut no. pau.
extra e. c. quia propter sinaria
que est hosti. et iac.
sicut quando eas facit sine
electio placet ob. hoc soli quia laycus conscripsit ut nota ut no. per ipsum hos.
in pre. co. e. quia propter. in negotio. extra e. massana. tamen hoc opinio contra sic
tamen et sequitur. extra de spon. iuvenis. si tamen alias sic non
tamen in electionis propter hoc annullari debet. consentiant tamen de testibus
cum et hiis. extra e. c. no. extra de fi. instrum. c. i. et ii. testes. qui po
terint interesse in sacramento. s. immo. et no. extra e. c. quia propter. et hoc
dicit hoc casu in hiis. hosti. ibi de in dicta causa ecclesie licenter non
in est sine de hoc. no. i. c. xviii. in ecclesia. extra de cap. consiliis. extra de
Quia excommunicati. extra e. consue. cum dilectus. extra e. cum. c.
intrae? et c. vi. ubi de hoc notorium. dicatur excommunicatus
notorie qui excommunicatus est a suo iudice publice: et
putatum per vocationem publicam vel in locum propter in
sententia b. extra de eo. et si in hiis ibi de hiis quod interesse in alii:

privatur excommunicatus vel etiam excommunicatus interdictus vel quia
hoc in iudicio confessus vel qui constat per evidentiam rei vel notorie
latere sine mandatis. extra de cap. preterea. c. consuluit. extra de re
scriptis? od. di. quinimmo hic ille qui excommunicatur in presentia
capituli ubi
de electione
agitur ragit
annunciat com
petenti et qui
ex auctoritate sui
ordinarii vel
iudicis dele
gati excommuni
catus publice
nuncietur ubique
vel scriptis extra
de probat. post
cessionem. xi.
q. iii. de eventu
ut hic. notorie
p. b. compos. extra
de consue. cum
dilectus quod de
ex. no. extra de
excep. excep
tionem in glo.
cum. de hiis.
excommunicatis
interdictis
vel suspensis
aut laicis. i.
moneantur
ab aliis ut non
nominati et
expresse expel
lantur: nisi
si eos possent
expellere et
non facerent
electio non
valet. extra e.
massana. i
extra de penis.
consulta. no.
p. in. et hos.
extra e. c. et c. i
brunes? ex p.
b. compos. extra
de consue. cum
dilectus. sic
extra. extra de hiis
que. vi. aut
de c. i. fi. c. i.
et extra de cap.
si vero in ecclesia
et no. p. in eo.
extra e. c. illa non
admittunt.
p. hiis per protesta
tionem elige
posse secundum
quod talibus et
sic sunt laici
a quo eos
expellere non
posset absque
periculo vel scan
dalo alias
non prodesset
protestatio
al. non si eos
absque scandalo per immo. extra. b. compos. extra e. c. cum in ma. et c. il
la. secundum unum quod est necesse ut ipsi hinc protestationi consentiant non
cum propter hoc vel ipsorum non licet scienter si que aliquo licet ut hic
ii. non valet protestatio vel illi in quos sic consentiret et hic i
telligit. quod no. p. b. innoc. hos. et. b. compos. extra e. c. cum ma
nec propter hoc vitiabitur electio licet tales admittant et quo
tollatur. ar. xv. q. iii. c. ult. extra de eo ubi. cl. et ult. ma.
ff. de of. p. barbarius. sed hoc p. hosti. p. immo dum coram in presentia
competenti voces eorum non valebunt. ut i. sequentia. s. c. vi. sic et
quo probari potest ut sic excommunicatus suspensus vel interdictus in quo
dictis spiritum quamquam cum eos eligat hoc non placet. ut s.
in. q. nec possint coram quo possit hoc probari cum capitulum non fi
erit. ut no. pen. extra c. illa. a. fi. non de hiis. extra de consue.

[illegible]

Circa ipsum non notorium quod diu talis tollatur nequaquam sustineri ab aliis credimus, licet secus sit in notoriis ut dictum est. Sunt autem utiles monitio, exceptio, testatio supradictae, quia eis praemissis securius potest cum illis electio celebrari, quod alias fieri non debet. Necesse est tamen ipsorum omnino in qualitate describantur.

Quot sunt eligendi formae et in quibus ecclesiis ac dignitatibus teneant locum. c. xx i.

Quoniam autem certae eligendi formae in decretali scrutinii, compromissi et communis inspirationis traduntur in concilio generali, oportet ut qui eligunt procedant per aliquam earum formam, alias electus non tenet. Sciendum tamen est quod prima forma necessitatis dicitur recepta ideo quia ad procedendum per eam etiam uno solo instante capitulum necessario astringitur. Duae vero aliae voluntatis, quia in ipsis nemo cogitur procedere per eas formas. Huiusmodi autem formae non solum in cathedralibus ecclesiis sunt servandae, cum episcopus vel alius superior eligendus, sed etiam in aliis ecclesiis collegiatis secularibus vel regularibus, cum in eis facienda immineat electio praelatorum, dummodo spectet electio ad collegium in eis solum. Secus si ad superiorem aliquem per eorum ad quos spectabat electio negligentiam vel delictum aut ex causa alia electio vel provisio pertineret; tunc enim non astringitur ipse superior ad observandam formam aliquam de praemissis.

Sane in dignitatibus inferioribus quae sunt in cathedralibus ecclesiis constitutae et de rigore iuris non sunt formae huiusmodi observandae, nisi secus de consuetudine obtinuerit, sicut in multis ecclesiis id servatur in electione praepositi vel decani, quae consuetudo cum non sit iuri contraria est inviolabiliter observanda.

De forma scrutinii et quae sint substantialia in eadem. c. xxii.

Una forma scrutinii primo loco posita in concilio generali, congruum est ut tractemus primitus de eadem, de duabus aliis seriatim postmodum tractaturi. In primis igitur est sciendum et diligenter memoriae commendandum quod quaedam sunt substantialia in hac forma quibus obmissis electio non procedit, immo est irrita ipso iure. Primum est quod scrutatores aliqui assumantur. Secundum quod vota secreta et sigillatim a scrutatoribus inquirantur. Tertium quod in scriptis vota huiusmodi redigantur. Quartum quod vota ipsa in scriptis redacta mox in communi hoc est in capitulo publicentur. Quintum quod collatio habeatur. Sextum quod collatione habita statim communis electio subsequatur. Septimum quod is in quem maior pars et sanior consensit eligatur. Si istorum aliquod fuerit praetermissum, et electio est irrita ut est dictum, et insuper omnes eligentes eligendi potestate per sententiam sunt privandi.

[illegible]

Qui sint scrutatores et quot esse ad faciendum scrutinium assumendi et an aliunde quam de collegio esse possint. capitulum xxiii.

Sunt nonnulli iam canonia prelatorum non habentes preter quos expedit in communi ut etiam specialia forme scrutinii de quibus iam summariam fecimus mentionem amplius in morem quo decet ordine membra singula prosequendo. Ab assumptione igitur scrutatorum que prius est principium inchoantes notandum est quod antequam ad alia procedatur debent tres scrutatores assumi de collegio fide digni quibus detur potestas ut vota sua primo secreto et sigillatim et deinde omnium aliorum diligenter exquirant et ea in scriptis redacta mox publicent in medio. Et non est ius amplius compromissum vel etiam per patenos scrutinium assumantur. Potest enim committi uni vel pluribus ut ipsi in medio omnium eligant seu assumant vel possint singuli requiri publice seu patenter quos volunt esse scrutatores et si forsan sunt discordes quod isti volunt istos alii non illos maiori parti stabitur in hoc casu. Verum tamen quidam dicant scrutatores ipsos aliunde quam de collegio esse posse et plures quam tres vel etiam pauciores alii non communiter assentiunt dicentes standum esse concilio generali quo cavetur ut tres de collegio assumantur. Tutius est hanc opinionem ultimam ad litteram custodire dicti concilii salva tamen secreta scrutinii fuit irritam; propter hoc electio non debebit. Ceterum si scrutatores inchoato scrutinio se absentent vel forsitan infirmentur seu per capitulum revocentur, potest capitulum alios subrogare qui perficiant quod per illos fuit inchoatum.

Per quem modum et ordinem vota scrutari debeant.

Cum in secreto singulorum et sigillatim. e. c. xx. sicut diximus in votorum inquisitione facienda scrutatores cum tabellione et testibus debent ne audiri valeant ab hiis taliter se impetum videlicet ad unum angulum capituli vel ad locum alium convenire et ibi demum antequam procedant ad scrutinium aliorum debent iuxta doctorum consilium scrutari primo ad invicem vota sua ne ceteri votis possint instrui aliorum in quibus debeant consentire alias si vota sua ultimo scrutarentur plerumque quod ipsorum existeret potestate ius tribuere cui vellent. Scrutari igitur votis suis nocere debent illum qui habet in capitulo primam vocem quo scrutato alios sigillatim quousque vota omnium fuerint inquisita proviso quod non duo simul vel plures sed singuli singulariter inquirantur alias electio non tenebit. Cum si scrutatores aliquos pretermitterent licet secreta electio non sit nulla est tamen illis contemptum sui

xvii. di. c. hinc etiam ultra tamen codi. et ff. de alb. sc. l. i. nō. et d.
in. i. et obc. c. l. inquisita. quod si inquisiti noluerint respondere
uel capitulo uisum responsionem dare uidetur. quod nō obest ut nō.
pem. et c. c. quia propter ff. de militiae. acc. l. de certe. c. qui etiam

et c. q. ut. act. nō. s. c. p(ro)pter duo sil. s. in. ut nō. peu. et c. quia p(ro)p(ter) nō teneret. quia forma generalis sequitur quod uniuersitatis et acto et sigillatim uota inq(uirantur). et c. quia propter ubi sit in illa nō cum est de forma. s. in quo uoto non scrutantur ut nō. peu. et c. quia propter s. he est necesse ut dicitur que due partes ad(sint) in uno propter hoc illi de hiis qui uocari debent. et inde si uolunt scire esse al. non teneri. ut nō et c. c. c. al. ij. illis. alii et pro propter eorum p(ro)pria possessione. c. u. ii. de baptismo. et c. quia sit. et s. c. ubi de al. qui puta. in nō. lo. et b. positiue ut nō. pe. cos. et c. quia p(ro)p(ter). generaliter puta dicendo uenite ad scrutinium. nos qui scrutatores de mansis sunt ac que et puta. quia aliquid in aliquo uita aliquid p(er) ipsas capit. s. b. 9. eam capitulo quod si egregatis omnibus in capitulo uel apostolica sede electione recedunt aliqui de capitulo in quo sit. ubi et dicunt abiij quis sit in capitulo ut et q. si et c. eam nob. olim et i hac opinione uideri est lo. s. ubi in capitulo cum ut domini facere et in o. ac. b. op. c. c. constituunt contra ar. s. et c. de iudic. c. i. a. ci. q. ii. cum c(on)ti magna a. ii ut

p(ro)sequit(ur) ibi in lr̄a. ¶ Et nō
non suffic(it) ē put aliqui assen
tiunt q(uod) uocent(ur) g(e)n(er)alit(er) illi q(ui)
remanent ad scrutandum immo
uocari debent singuli nominatim
tam hij qui sunt in fine capl(itu)li
q(uam) hij etiam si in diuersis ualeant
qui sunt extra. illi autem qui
uocari nequeunt me(n)cionem
et si sunt extra capitulum scrutatori
diuinum nō hij qui sunt in capitulo
sciunt eos ibi esse. ¶ Sane quia
uis scrutatores ipsi cum uota
exquirunt consueuerint p(er) patrem
et filium et sp(iritu)m s(an)c(tu)m ac iniun
ctionum periclitationem singulos ad
iurare ut sub debito iuramenti eos sci(enti)am
suam iustam illum nominent
seu eligant quem uiderint esse
utiliorem et magis ydoneum
esse conuentui. si tamen adiuratio(n)em
eadem obmissa fuerit non p(ro)pter h(oc)
electio uiciatur. nam licet sit
una persona ex parte ad eligen
dum p(ro)priu(m) magis ydoneum
adiuratam fortius astringatur
non tamen est necessaria sicut p(re)dictum est. s(ed)
sufficiat q(uod) simpliciter requirant.

Utrum ad infirmos qui sunt in ciuitate uel claustro scrutatores accedere debeant.

Quando de ele[ctione] accedere
tionis tp(or)e in ucan
eadem ciuitate un
uel claustro aliqui ado
sunt infirmi q(uod) nō possint
ad capitulum commode conuenire n(ec)
uolunt p(ro)curatores constituere
quinque possent scrutatores
p(ost)q(uam) eorum qui sunt in capitulo
uota sunt inquisita debent
ad infirmos ipsos accedere et
uota inquirere eorum de(m)um

nullo actu extrinseco interiecto re
dire debent ad capitulum uota
istorum quam illorum uota pu
blicaturi. ¶ Ceterum super
publicatione uotorum uel collo
ne seu cum electione aut aliis
que post modum inueniunt s(ecundu)m
cura nō sunt iidem isti tu
nctio requirendi. nam suffic(it)
q(uod) in scrutinio requirant. ¶ Po
ant procuratores constituti uel ubi
ad eos s(ecundu)m s(uum) etiam ipsorum pro
curatoribus procedatur: qualit(er)
d(icitu)r quis in scrutinio exprimere uo(tum)

Quia in electionibus tam
postulationibus sim
ul et scrutiniis alternatiua c.
tiua uota conditionalia
et incerta penitus reprobantur sit
cautus quilibet ut non alternati
ue conditionaliter uel incerte. s(ed) pu
re uotum suum exprimat isto i(n)
modo uel alio equipollenti. ego talis
in talem consencio et ipsum eligo
in ep(iscopu)m et pastorem. uel si persona
talis sit que debeat postul
ari dicat in talem consencio et
ipsum eligo postulandum in
ep(iscopu)m et pastorem. ¶ Sane si quis
uotum suum expresserit alternati
ue conditionaliter uel incerte uotum
huiusmodi nō ualebit et eligen
di potestas ea uice penes alios
qui pure consenserint remanebit.
¶ Alternatiuum autem uotum dicitur
sicut dicat consencio in prepositum
uel cantorem. conditionale consencio
in prepositum si cantor consenserit
incertum omnino. incertum consencio
in illum quem maior pars duxerit
nominandum. qualiter hij qui
scienter indignum eligunt p(uniantur).

ap. constitutus. y mag(is) ydoneus. l. z melior eligendus sit ab innocen
viij q. i. l. z sufficit etiam ex persona uero ubi qui eligit male credit
xvi. q. vij. c. monasterium. ut et c. c. cum dilecti. necessitas p(ro)p(ter) c. n. e. ad
et c. q. ad et c. uiri ut nec debet ut c. ut nō. p. l. et c. c. ingressi. et nō. et

c. quia p(ro)p(ter) i. eligentes i quibus de admini(strationibus) in illa sit mentio.

Quando de electionis et c. in sinistra. s. in q. sic l. alio impedimento. immo de te. c. s. l. et b. op. ut nō. pe. cos. et c. quia p(ro)p(ter) et c. ubi debet. et quia sit in. lo. et. b. op. ut nō. pe. cos. et c. quia propter si sine de necesse quinque sortis. ut quia bonum ff. de p(ro)cu(ratoribus) l. di q. a q(ui)d no(n) in sinis efficiatur quia procuratores ar. c. de procur. l. ult. et d. in dic. pastoralis et omnibus ex pro sc. et l. a de uno dicitur a qua quod ex cumulo i. e. procuratore l. x xvi. di. iejunium si uo isti nolue(ri)nt procuratores constituere posse. et c. nō ubi ad eos s. et c. procuratoribus procedatur ne scilicet ero. cum uotis et scrutinio et publicatione faciendum ut et c. c. quia propter ii debent isti scrutatores ad actus aliquos diuide. s. ubi debet statim uel hic dicitur d. tractatur uotorum et aliorum mox publicentur modi. requirendi. s. in. et h. s. l. b. op. ut nō. pe. so. cum et c. c. quia p(ro)p(ter).

Quia in electionibus. et c. et c. pro similiter. et istud sit ptime taciter et certus qui et glosis de electionibus. post. c. et c. electionibus expreciti. nō enim refert per quam uerba uota sua si quis exprimat dummodo appareat de consensu sicut dicitur de matrimonio cum al. et c. de spo. et c.

uentis et uenientis s(ed) recte sentis. ut ego in p(re)fato sensu innia uo
ias equipantur ut ipso dictionum nb. x. ij. xviij. di. ligis at q.
sic non uenit ab(sentes) uocatis absentibus procedere possunt p(re)sentes ut in
dicta de c. cum nob. ol. et c. quod sic sic secundo nō uacare quia recede
re ab aliquibus de capitulo possent alijs preter ipsis ii remanentibus nō
expectatis. primum tamen est cauendum. consequenter. et de ap. constitutis. ij.
et in aliis de scis episcopis cum uelint nō q. abbem. adiuuare. tal ad
iuratio loco in iure benefici uel q. ii. si quis presbitero. nō. et d. ap.
constitutus. ij. s. de. i. ii. s. c. nec. q. nō sanguinis. s. z necessitas sunt
beneficia conferenda. viij. q. i. ad uersos uel s. d. i. i. nō s. z nuidi
sanctum cientem precauat uel corrupte aliquam et c. c. p. igitur iom.
lx. di. uitam. iusti. b. ii dic(it) iusti. na. nulli sequi fauore:
odio amore seu premio uel expectacione premij sua informant
conscientia ut nolite et recte. p(er) hanc indicaui i sua periculum
animarum ut d. de te. i. di. cum et c. i. q. ij. c. quod ior. consilia. et c.

et c. si uero unum. eligo quem dixit q(uod) expresse mentis consensu i(n) scru
tinio ii dr. dicit eligo ne cum eadem et hoc electiones quoque sunt
in eo eligentes. et c. c. ingressi. s. z si dubio. ut et c. c. a. dun. de.
colligitur ubi ne illo io impedi ut d. a. c. i. c. c. publicatio:
ubi hij qui consensum in scrutinio electores uacant i. q. aug.
electio figit in eo bii pot de eligere ut h. dicit si tamen uero opposi
tione p(re)ferendum uocauit potius dicere in talem consencio eligendum
in ep(iscopu)m et pastorem et eo nō ieiunio sequitur consencio i(n) talem postu
landum. a. c. postulari q(uod) p(er)sone postulari debeat dignetur. c. l. ij.
cautum. i. in illa electione dei agit ergo sequitur p(re)ter nō uocabu
s. l. os. et c. c. cum uniuersi. et c. nō. pe. et c. i electoribus remanebit.
nam illi qui uota sua taliter expresserunt p(ro) nō habebuntur i ista electione
acsi nō essent de capitulo. ut infra eadem. c. ii. cautum de. i. ettres conditionaliter
alternatiue uel incerte uota sua expresserunt electio a ceteris alijs facta dicitur
a maiori parte capituli facta q(uod) uocem tamen p(re)ter ut recte facere ii op
ulcant.

ulcant.

[illegible]

Puniuntur et qui scienter indignum ut ipso

Quibus qui sic eligi scienter indignum actus sci- in scandalum non volentes presumunt sic eorum eorum omnis electio subsequatur eligendi sint ea vice potestate privati et suspensi triennio a beneficiis ecclesiasticis ipso iure percipere de quibus necessitati indignum. Indignus autem censetur omnis excommunicatus, suspensus, aut lapsus in tertium, et qui non est in sacris ordinibus vel etate legitima constitutus, quique non habet scientiam competentem, aut non est de legitimo matrimonio legitime natus, vel est simoniacus, irregularis, bigamus, periurus aut sacrilegus, aut infamis, necnon et qui electionis tempore pluralitate beneficiorum curam animarum beneficiorum seu dignitatum aut personatuum absque dispensatione sedis apostolice noscitur; necnon et qui ex eis et qui electionis de se facte preclarus potestatis abusum presumpserit consentire. Supradictioni-bus necnon et certa consuetudine religiosi ac regulares a iure eligi prohibentur; et si sciente electi fuerint puniuntur eligentes ut supra est premissum.

Per quem et qualiter notarius vel scrutinio presentis scribendo.

Quia nota sit. cap. x. xviii.

Quia in scriptis nectio ... Quo dicimus redigentur per quem et qualiter fieri hec intendimus. Sacerdotum est igitur quod si tabellio presens fuerit ipse scribat. Sin autem scribant singuli scrutatores vel unus ex ipsis de beneplacito aliorum vel assumant duo vivi ydonei ad scribendum si sit in iudicis aut tabellionis facultas. Ceterum quamquam specificet de predictis potius in persona vel vitia scribe ipsi non tamen putet indebitur expedire. Licet quod in prima persona dictaret magis ipse electionis decretum a doctoribus approbetur. Sane cum amplius presumatur probis qui sunt in maioribus dignitatibus et ordinibus constituti consilio quod inscripti huiusmodi ordine excipiantur cuiuslibet ecclesie dignitate.

Si scrutinium non possit perfici in una die a continuari valeat in sequenti.

Scrutinium quorum nota sunt scrutinium dicta sunt tamen multitudo quod compleri nequeat scrutinium una die continuari potest in sequentem: et in die continuati perficia scrutinium mediatum quod intelligere tamen cesset suspicio de tempore ad eligendum in canonibus prefinito. Nam simul de tempore super certum non potest fieri continuatio supradicta cum eligere nequeant ultra tempus in ipso eligendi potestas ad superiorem primum devolvitur sibi quod imputet qui eligere debuerant quia se adeo arctarunt.

Quando et qualiter nota scrutinio presenti debeant publicari. Capitulum tricesimum. xxii.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Votis omnibus iuxta ea que premisimus inquisitis scrutatores de gremio capituli vel de loco alio ad quem se imperium transtulit consignentur ad alios revertantur: mox quoque vota publicent in communi legendo scilicet coram ipsis intelligibiliter ac distincte scripturam vota eadem continentem. Si vero si aliquis de scrutatoribus facto scrutinio se absentat vel cum aliquo impedimento est possunt vota ipsa scrutatores alii publicare vel capitulum seu aliquis a capitulo deputatus quare nec ius per quem publicatio vitiatur dummodo tamen facta sint in communi. Verum in parti quod generale scrutinium velle videtur quod cum faciant scrutatores tunc eius est cum si per eorum. Certum quoniam aliquem assencientes sibi inquisitis votorum hec publicatio differtur per hoc non dicitur electio vitiata quia tamen in predicto textu statuitur ut vota in scriptis redacta in mox publicari debeant consulimus melius esse puto quod fiat sine aliquo intervallo si fieri potest bono modo.

Per quem et qualiter et in quibus casibus sit collatio facienda.

Publicato scrutinio mox est collatio facienda ut ea facta eligatur is in quem maior et sanior pars consensit. Fiet autem primo numeri ad numerum ut per eam appareat in quem maior pars capituli direxit votum suum.

cap. xx i.

Secundo zeli ad zelum ut innotescat quis zelum habeat meliorem. Tertio meriti ad meritum utrum sciatur an denominatis maiora meriti suffragantur. Licet enim puto sufficere collationem si de alterutro predictorum liquido aliquid asseveretur in mo est de omnibus facienda. Si vero ubi unus est tantum in scrutinio nominatus quoniam ibi non possit tunc fieri collatio numeri ad numerum nec zeli ad zelum fiet tamen numeri atque zeli. Sed quidam dicunt contrarium asserentes quod tunc est collatio facienda cum simpliciter in scrutinio nominati. Sed eorum opinio non est vera. Collationem vero istam faciunt scrutatores si super hoc a capitulo mandatum habuerint speciale. Alias suo iure non funguntur officio per quem est scrutinium publicatum. Inde tamen per illum qui habet in capitulo primam vocem seu per alium vel alios quos capitulum duxerit deputandos erit hec collatio facienda. Quidam non et si per aliquem vel aliquos alios presentibus et non contradicentibus collatio ipsa fiat habenda valet licet eis non fuerit commissum quia tali casu habetur ut doctores asserunt tacitum capituli consensum. Certum non licet quidam dicant quod non solum circa personas scrutatorum sed etiam circa formam compromissi procedatur est collatio facienda quando vel deest compromissarii consentiunt in unum sed alia tamen opinio tanquam verior est tenenda ut in sola forma scrutinii

[illegible]

cum si collatio decreto ... [illegible]

cum cuibus et summi ... melius eligere ... [illegible]

[illegible]

venditet sibi locum. sicque locatur in ratione que de collatione fecimus mentionem. ¶ Sane si collatione facta quicquam forsan appareat quod electionem redderet in causam nullam vel infirmam, fiat electio seu scrutinium de novo inchoetur aut per formam aliam procedatur:

Si in collatione dubium aliquid oriatur antequam sit plena discussio facienda.

Sane si collationem facientibus dubium aliquid oriatur, puta quia negatur aliquem esse canonicum aliquem, vel quod eius maioris vel sanioris partis in malo notorie notatis, aut quod electus defectum patiatur in ordinibus, scientia vel etate, aut aliquod aliud simile allegatur: dicunt quidam quod plenam veritatem [illegible] in collatione ipsa discussio facienda nullatenus per eos debent omnia [illegible] seu quicquam super huiusmodi dubiis diffinire cum nullam iurisdictionem habeant in hac parte. ¶ Si autem nullum dubium oriatur, tamen convenit sufficiat quod obmissa discussione alia fiat igitur collatio plenius modo iam dicto. Nos sumus quidem [illegible] et nos decernimus zelum [illegible] in meliorem quam non consensimus ut [illegible] consanguineum vel affinem. Nos autem in [illegible] consanguineum consensisse [illegible] notitiis [illegible] nob [illegible] nulla [illegible] notatur [illegible] nobis scientiam competentem. ¶ Alii non dicunt quod quantumcumque dubium oriatur sufficit collationem fieri generalem et tenere electionem licet omnis discussio sit obmissa [illegible] quorum opinio est [illegible] persona

prout decet. ¶ Nam licet iuxta generalem consilium collationem fieri sit necesse, de discussione tamen huiusmodi in eis statuatur nichil. Ideoque propter eam obmissam irritam electio non debebit fateor tamen esse utile ipsam fieri ut de motivis dubiis veritas [illegible]. Plurimque enim in discussione talia aliqua parte fuit propter que electio non est facienda, sed vel est scrutinium [illegible] a capite vel per formam aliam procedendum.

Si qui superveniant canonici tractatis scrutatoribus vel scrutinio publicato utrum ipsos quos scrutatores oportebat...

Si assumptis iam scrutatoribus ante [illegible] facto scrutinio vel etiam publicato aliqui [illegible] superveniant canonici qui vocati non fuerant licet in loco essent [illegible] debuerant et potuerant sine periculo [illegible] petentes quod scrutinium in personarum absentia [illegible] et rursus a capite inchoari [illegible] audiri debere nisi per bono [illegible] noluerunt consentire. Nam manifesti iuris existit quod eis absentibus non fuerat procedendum. ¶ Hec autem intelligas [illegible] esse instans [illegible] advenientibus sit electio celebrata. tunc enim non possent per capitulum cui sit suo [illegible] officio ipsa electio retractari: sed superiorem adire et coram eo contemptum suum si voluerint prosequi. ¶ Si vero praesentes erant in loco vocati non debuerant seu non poterant absque periculo [illegible]. tamen si remanserint postquam dati fuerint scrutatores vel etiam ante [illegible] scrutinium sit perfectum ad

[illegible]

[illegible]

[illegible]

nominati debent, si sententiam protulerint nota sua. ¶ Si autem erat iam scrutinium publicatum, tunc ad collationem et alia que sequuntur sunt solummodo admittendi, et in hiis etiam non debent ea que ante per eorum adventum sunt facta, dummodo alias rite processum fuerit, retractari.

¶ Sane licet contemptum ratificare possint que in eorum absentia fuerint facta, ipsorum tamen contemptorum ratificatio vel consensus eligentium numerum non augmentat, sed id solummodo operatur quod ratione contemptus aliam electionem non possint ulterius impugnare.

Qualiter collatione facta per unum nomine omnium vel maioris partis sive facta electio in communi. c. xxx

Quia collatione facta in[continenti] statim facienda est primum electio in communi. Non dubium est quod si aliquis in capitulo aut ex officio id competat, debebit sic per eundem: alioquin fieret per illum qui habet in capitulo primam vocem vel per aliquem alium cui capitulum hoc specialiter duxerit committendum. Et hoc intelligas tam in casibus ubi tantum unus est in scrutinio nominatus vel etiam ubi plures. Placet tamen omnibus votis solummodo eligatur in quem maior et sanior pars consensit.

¶ Ceterum ubi pluribus nominatis per quelibet eorum nulli consistere nominato, tunc cuius de parte quibus nominatum sive partis debebit eligere mandato et sedis ab aliis qui consenserunt in eo.

¶ Et si forte in premissis casibus capitulum sive partes concordare nequiverint aut potestatem tribuant eligendi, ille tamen eligere qui a maiori parte capituli vel a pluribus sive partis ad hoc fuerat deputatus, cum eum per unum electionem sic fit necesse maioris partis vel placitum est sequendum, nisi forsan maiori excommunicatum vel ligatum publice aut suspensum vel interdictum seu laycum deputaret; nam tunc facta per talem electionem non valet. Tunc minoris partis iudicio standum esset.

¶ Sane si quis cui ex officio id non competit preter sententiam aliis et non contradicentibus nominatim eligat nomine omnium vel illorum qui consenserunt in eum de medio minus, et tamen valet electio quamquam nullum mandatum super hoc fuit ab aliis illi factum, dum tamen ipsi vel maior pars quorum nomine ipsa electio facta fuit eam ratam habent expresse. Si autem ipsam ratam habere noluerint, tamen non valet, ex quo ille mandatum non habebat nec ei de ex officio competebat.

¶ Postremo non dubium est quod si is eligit cui hoc habet ex officio sive cui est hoc ab aliis commissum, hoc valet, et hoc intelligitur si eligens exprimat quod id faciat nomine capituli vel eorum qui in illum dirigunt vota sua: tutius tamen est id exprimere quam tacere.

¶ Finaliter vero cum intelligat eum eligit is cui ex officio id non competit nec mandatum habet ab aliis eligendi, et necesse quod dicit eligens "eligo talem" nomine capituli seu illorum qui in eum dirigunt vota sua, alioquin censebitur sua electio singularis et sic per consequens nulla erit, nec quis ratificari poterit.

[illegible]

[illegible]

ab aliis canonicis vel eorum
nomine non sit facta. ideo tu caue
et ultimus quod quando non eligat
nisi sibi specialiter committatur. Has
autem modus in eligendo debe
at obseruari, declarabitur infra
plenius in formis. **Qualiter
electione facta debet** Te deum
laudamus **cantari et elec
tum inthronizari ac ipsa electio
electo et populo publicari. C. xxv.**
[Q]uidam nimis esse sint **v. r.**
[?]minuenda quae in
[?]peratione in diuitiarum
per consuetudinem. hinc est
quoniam non sic inter eantur
quia tamen sic erat hactenus
obseruatum videlicet electione facta
Te deum laudamus. sollemp
niter decantari et installari seu
inthronizari electus si fuerit prae
sentia chorali pastorali. Exce
ptum si sibi fuerint praecommissa in
loco electio est cassanda. Debet
insuper per aliquem ipsa electio quam
cito facta fuerit sollempniter pub
licari et licet dicat aliquis quod
si sibi publicatio obmittatur non
propter hoc videlicet electio vitiari cum sit ipsi
electo per electionem factum incep
tum ius quo tamen tantum quia [illegible]
nale contra aliorum electiones rep
[illegible] ex causa [illegible]
quia cito facte fuerint publicari con
sulo quia vanum eligas tuae ore
publicationem ipsum nullatenus
obmittendo. **Infra quod tempus electo
electio praesentanda et de poena
eorum qui eam debito tempore non
praesentant. capitulum xxvi.**

[V]t in pressura modo **xvi.**
[D]ebitum ordinem
obseruemus postquam
vidimus qualiter sit
facienda electio modo consequenter
videndum est quis et a quibus videlicet
electo facta electio praesentari et
eius super hoc consensus requiri
necnon de poena illorum qui negligen
tes fuerint praedicant. Sciendum
igitur quod siue una siue plures
electiones fuerint celebratae te
nentur electores ipsis suis ele
ctis electiones ipsius infra octo
dies postquam commode poterint
praesentare ac consensum petere
eorundem. Alioquin si casu infra
tempus huiusmodi differant prae
sentare hii qui sunt in hoc cul
pabiles a potestate eligendi pro ista
vice ab eo totaliter excluduntur
cum potestatem eligendi [illegible]
[illegible] ab his sicis;
omnibus quae in electa ipsa deuoluta
electione agitur obtinent sit sic
[illegible] ad quos si infra illud tempus
propria temeritate vel alio colore
quaesito se ingesserint illis pro
[illegible] privati. Ceterum
propter negligentiam vel malitiam
electorum electiones non prae
sentantium [illegible] nullum
electis in praesentatione iuris
sui praeiudicium generatur.
**Infra quod tempus electus debet
consentire et de poena qui parere
si debito tempore non consen
tiat. capitulum xxvii.**

[illegible]

cus. tricennii. s. c. ex. c. tu aicta s. c. clia. ex. c. statuimus
ext. i. elapsis p̃ris s. viij. diebꝫ. ecōtra ꝑ. li. n. sola cōē cosse
sact ro īrca sola pmnūt. ar. ex. de his q. fi. a ma. p. ex. c. q̃si
ut. ex. e. de iur. pa. pastoral obtinet. g q̃no ad alia bn̄ficia
que in alijs ecclis
obtinet ī ipu
niunt q̄ nichil
ei illa sola eccl
ī qua fcīe electo
si eo offensa. ī nō
aliē uerun s.
niglo. p̃. nece
b̄ inonienus
q. quis sit s. pel-
ab īficiis ī una
eccle et nō ī alia
ua et bn̄alibꝫ.
ut. eo. u. di. c. p
lacuit. ex. lxi. di.
di. c. u. ex. c. nō. ex.
re ap. pastoral.
ingressi fuit. alig
rapienti p̃se
aut p̃alin. de.
ipis fructibꝫ
ex. e. p̃ inquisi
tōm. et ind. e.
cap. ex. e. ti.
c. ceterum. al. c
ipo iure priuat
ut ibi dr̄. e. ti.
c. statuimus.
quat. ex. e. cap
iem ex. s. v. medio
tā augit ex.
electi ip̄ilpi
electoꝫ g̃ mā an.
ex. e. de uo f. ex.
l. si qs sic ex. co.
q. q̃ ro san. ex.
l. dissetoū.

[L]icet elect⁹ cui⁹ cō
sensus ex alieno ar
bitrio non depend;
postq̄ sibi fu'it p̄sētat̄
sibi electione liceat ꝯsentire i
ꝯsultius tn̄ agit si ante cō
sensum huiꝰ ꝑ prius discutiat
ac electionis ꝓcessus ac eli
gentiū studia examinet et di
ligent' ut pl̄' an ꝯsentire ul'
dissentire sibi expediat plen
ius informet'. Nam nullꝰ
honorem oblatum ab initio cō
refutare q̃m ex p' fc̄o q' nō
sine nota pot' fieri decia ab eod̄.
Ceterum ne sb pretextu delibe
ratione quacūq; electi uacan
tes eccl'as teneant diutius i
suspenso puida deliberatione
statuit ꝯsilium lugdun̄. ut
electus infra mensē a tpr̄e p
sentationis de se fc̄e debeat
ꝯsentire. alioqn si ꝯsensum
suū p̄stare distulit ultra me
sem omni iure si qd̄ ei ex sua el
ectione fuit acquisitum eo
ipō nouit se p̄uatum. Et si
forsan talis electus fuit qui
absq; supioris sui licētia ele
ctioni de se facte nequeat ꝯsentir'
in quo casu idē electus ul' ele
ctores ipius debent eam ca.
celeriter q̃m illius supioris
p̄sentia ul' absentia p̄misit
pet̄e ab eo ꝯsentiendi licentiam
celerit'. Alioqn si elapso tpr̄e
pro eorū supioris p̄sentia ul'
absentia moderando hanc licē
tiam non obtinuerit ab eod̄

ad uirtute iur' si electio cassret ꝓp mali electōis ꝓcessu ī ꝓp ma
liu electi nō iarnt aliq' ī fama electo. ex. e. super eo ii ō li. ab eod̄.
ua turpi' est q' nō admittit hospes. ex. xxiij. nn. q. in adm.
aut: qd̄ dr̄ i isto. c. et i sequētibꝫ. ul. ad h. capli e supti cōstat.

electores eccīam p̄ electionē ad
electionem aliam h̄ uice libam
facultatem. De decreto electōis
et an sine decreto ualat electō 9f

[Q]uoniam p' [mart. c.]
electione decreti ē [xxx]
ab eligentibꝫ fiat ē [v]
quidem ex supiori ad q' [iij]
spectat ꝯfirmatio mitt' statuim
cautionē p̄sentandū. ut per
ipm idem supior de psona el
ecti et de forma electionis ac
de studijs eligentiū instruat'
de ipo aliquā fuit dicendū.
Notandum enim ē q' decretum
dicit' que de electione seu scriptum
que supiori dirigit' a quo cō
firmatio ē petenda ex p' fc̄ē sta
tim si cum ē electio celebrata
ul' p' ea cert' p̄ris in certo alio ec
si aliqui de canonicis qui p
electione uenerant recessissent.
Porro decretum huiusmodi cō
tinere debet electionis seriē sub
formam nōia eligentiū et
ꝯsensus ac subscriptiones i
eorūd̄ nomen electi ac ꝯsensū
eius nōm et ad quam eligat' di
gnitatem necnō et in quo
et ordine ꝯstitutus debet insup
p publicam manū scribi ul'
sigillis eligentiū aut sigillo
capituli ul' alio autentico ro
borari. Et licet cū p formā
ꝯpromissi electio celebrat' possit
p ꝯpromissarios h' decretum fi
capitulo approbante ē cū illi
q' p capitulum cui fiat siue
p formam ꝯpromissi siue p q'

g̃. x. ex. e. q. sic me
sc. nisi si iste pre
bitum. sꝫ ha. ar. ex.
de sup. ne. p. li. ccli
forsan ī p̄sentare
electio prima de nisi
de ue nisi s. p̄cle a
ī quo p̄stat in fine ac
apieūt electores de
ī iste sequi qd̄ dello
fuant elapsa. ue si
ī nulli cū. oms. s. cū.
ī consilio tu electo q.
iuini ii scant. dist
tulit. e. qd̄ ī p̄senti
cessat. e. qd. n. si electo
punita electo. q. nisi.
iap̄ ī firma nisi q.
nulla tenus ꝓp uni
is fuit tatus p̄tere
ꝯsensu l'gi nisi qd̄ et
ausabit p̄uato q. sic
ar. ex. e. q. sic. g̃. x.
c. ex. de r. g. et. ex. s.
p. g. ī ī distinct. et
si li. bꝫ aī ai. lectu
e possibilem di. et
aut ī eīī si ē eligentiū
alui electos nolite
ad ipossibile obligat
ar. ff. de reg. iur.
ī possibiliū. ex. e. o
solut. ꝯtraros. p̄na
tum. aīt q̃ ex. c. q. sic ī'
requirit alia fuia. i
mo statim elapso in
mense a tp̄e p̄sentati
onis et petiti ꝯsē
posse electores aliū
eligere. nisi electo
ī's. tunc si fruit ē
ut. dē. s. glo. p̄. si. sic.
ex. e. ai. aria. ii. si.
cg. ꝯsētire. ut sit
canonici reglares
monachi p̄ocat
ores et fr̄es minores
et ceteri religiosi. cū
cū tales nō h̄ant
uelle ul' nolle. xv.
q. i. indicamus. ut e.
ꝯsētire sine electōib'
ī si ꝯsensu sup'iorꝫ
ex. e. q. sic. ac. dista.
ī mo. cū ap̄ ī ona
tū. ex. l. ī sic. de hac i
materia. nō. p̄ ī ī' ex.
de terminis p̄ ī uisq;
ex plos ab. op. et e
postul. ex. i. io elect.
li. ii. sic honestius q

electores petant hanc licentiam ne electus saltē de fc̄ō de ambitione
notet' i. q. vi. sic is. ex. e. c. de epis ecclesiis. si q' qui ut ecclesie e' petere
ꝑ si noluit ne l' dr̄. ex. e. c. q. sic nec ꝓp h' quo ad te ī quicte se
scribit ambitiosi. ar. xxiij. q. vij. qui petere. ar. ff. de acqr. poss.
iuste. ab ea. li. quia sufficiat pet' licentiam q' nisi ī obtineatur
ut ex. de reg. li. ubi de h' ī. nō. isti tamē ei ī nō sufficit. ex. e. q. sic
ecc'si li. ex. de p̄e. ex. c. ī. ois. ī obtinuint. qd̄ si obtineat licentiā
debito tp̄e inqd' habebit electus unū mense ī h' ī ī ꝯsentiendū
a tp̄e obtēte licentie sic h'nt alij electi a tp̄e p̄sentationis electōis
ē eo q' sicut ī aīī obtētā licentiā ꝯsētire ī pot. vn cū ī sit ī mora
tp̄e s' aut ī ī dz. sꝫ p' q' qui habebit licentiā ī ī petere. ar. ob. ex.
e. cas quibꝫ. ī ex. de aet. s. p. q. dm̄ sicut. c. de ama. ex. l. i. nisi.
et tunc. sic ex. e. c. q. ius. g̃. e. decretum. ī h' loco dr̄. s. ī. ī. acceno.
[Q]uoniam ac. decreti. i. ordino. ul' dispono. q' ī co
ꝯtinet ordiano ex. e. ut. nō. p eu. ex. e. c. i notum. stat
uim. lxi. di. c. li. aluid. ex. e. c. speak. c. i nota. litra.
qualit' aut ista litterā sui sc̄ptam formā aut sicut que
uenerint debeant h'ēs plene. i. c. ut e. fōr. xiij. et ona bꝫ seq'.
recessissent. s. m. lo. e. et b. ꝯpos. ut. nō. p eos. ex. e. c. in notum.

vi. sic. is. ex. e. de epis eccli. si q' qui de h'. nō. p. m. ex. e. cū i
iur' p̄iatus discutiat. ex ī sic ī sufficit ut ꝯsensit ad dignitatē
ad q' eligit ī ō acceptet si sufficit. ex. cū uenit ad ea. ueront
iur. xl. i. q. i. nō ē p' ui ecia ī ī. nō ī uoi ē aug. ulli h'ec uita i
difficilis nil la boriosi ī ulg; piclosi ex p̄i ofſo. sꝫ ap̄ d' d'nm
nil beatis si eo modo militet' quo nr̄ i p̄ator iubet. xl. di. ai onā
uīdo q' dꝫ quilꝫ discutiat uites suas. an tp̄' electōi de se facte
ꝯsentiat i h' s. ī. iquibꝫ p̄iclin uit ē. cuius ē agend. xl. di.
q' cessamus. ff. de cur. fo. cōic. l. i. c. si quis nō ꝓcessit ī uniuersi sicl'
ui ta forma etiā gn̄al. qū aūt electio nō ualet. ex. e. c. q
ꝓp. ex. s. c. xxij. studia. utrū bono zelo. ul' malo moti fuint
eligentes ai. cū de his q' ibꝫ. s. ꝯ ī uitis fui sufficiat elc'a
psona. ac de studijs eligentiū et electōis ꝓcessu debeat
inq'r' ꝯfirmator ex ubi dr̄ recte uiuit ꝯfirmare hac
electionē. ul' si nō ꝓcessu nō fuit ꝯfirmat. ex. e. cal nobis
ol. ex. e. sc̄pan. ex. e. nec h' ē ualis ē et honorabilis ip electo
ut ipe h' oia discutiat diligent' aut q' ꝯsētiat sic h' dr̄
sui nota. i. famā saltē quo ad deum h' in opinione
ecclesiarū. q' ꝓp aut p̄i electi electio nō h' ī ex ī. sꝫ quāt;

cum aliquem alium sit processum. Certum quod de iure decreto utrum sit de substantia electionis vel postulationis dubium esse sunt sine pretorum illa tamen que de sollempnitate ipsius asserit esse tanquam maior amplectemur. Decernimus decreto dicto tamen de forma electionis constet aliter nec potest electio confirmari. Nam decretum est testimonialis littera dumtaxat plenam probationem non faciens potissime ubi super electione contra aliquos litigatur nisi forsan per tabellionem publicum qui omnibus interfuit autentice scriptum esset. Enimvero quoniam tamen cum decretum plenum et sufficiens habeatur in eo omnibus tamen persone aliquae de hiis que electioni interfuerunt simul cum eodem ad superiorem mittende ut per eas superior de persona electa et de forma electionis ac de votis eligentium plenius instruatur. Sane licet decretum non sit de substantia electionis ut premissum est et licet sine ipso possit electio confirmari tamen quia ad hoc non tenetur superior nisi velit consilio quod usque confirmationem petentes decretum semper deferant roboratum per eos dictis subscriptionibus eligentium et sigillis eorum si forte sigilla propria non habent eligentes sigillent ipsum sigillo sui capituli aut alio autentico vel saltem ipsum scribi faciant per manum publicam ut est dictum.

De forma compromissi et an aliquo contradicente procedi valeat.

Cum per dei p cauto. c. generali concilio ad si xxix. nem ponentibus R. primam formam ad sum quod dicitur compromissi et sola ponitur in eodem generali statuto deinceps committamus. Compromissum est cum ex facto vel de iure quod ad hoc veniat procedi valeat plane formam esse necesse quod consensus interveniat singulorum. Alium si non dicente et uno solo fiet compromissum scandalum et talis compromissio electio non valet quod servanda forma compromissi dicitur generalis quo voluit ut hiis quibus potestas committitur eligendi vice omnium debeant providere ecclesie. Nec enim quidem assumere iustificari possit talis electio cum sit nulla ratificatio contradicentis per modum subsecutam licet secus esset si non contradicente sed contempto aliquo fieret compromissum tenendum quod non est nulla ratificari posset licite pro absente. Ut autem de consensu constet omnium ut fiat cum eum omnes sunt in capitulo congregati usque hic in capitulo primam necesse vel alius mandato ac ipso sibi fido seu quin sibi sui mandato non contradicente tamen capitulo ad assumunt et requirat primo singulos sigillatim si placet procedere per hanc formam quibus consentientibus requirunt eos iterum quod per se et per quem modum velint eis committere vices suas eis an certe personis concordantibus et demum tunc vel omnes simul vel unus vice omnium in persona huiusmodi eligendi transferunt potestatem. Si non sic fit quod et aliquid de promissariis nequeunt tamen omnia convenire conveniunt ut vicem ad concordiam venire possint uni vel pluribus qui eos vice omnium eligant committunt vices suas. Sine clausula firmum quod si eis ... vel clausula sicut primum compromissum.

Sine clausula procedere nequeunt vel innamente ii ... est electio celebranda xl.

nota cum procedit per viam scrutinii si nolit consentire parvi modo res
ut dixi. s. c. xxv. certe tunc sunt de gremio si placet eis per
de per viam compromissi tamen non possit in capitulo procedi nisi consensu
accedat singulorum. s. c. pe. supra. s. c. prox.

quod fecit omnis compromissarii si electio non est in electione arc
lateri. i. c. lix. forma. viii. in glo. hec clausula si tamen ut sat est ma
ior pars compromittentibus in compromisso prout hec dicit in reputa
mali de hac tamen non per. b. compos. in tractatu de eo quod sp. eligat. fin.

canonici aliqui sint absentes
qui non possint commode ad capi
tulum convenire neque velint
alicui committere vices suas ne
illi reputentur valeant contemptus
neque possint ut facta eis iniu
ria sic electio irritari debet:
hi qui sunt in capitulo ad ipsos
mittere ac super hoc requirere ut si pla
ceat eorum interesse cum eis placi
et quod per formam procedatur huius
modi hoc requirendo. Sin autem non pun
quod eis mittis possit ideo si velint
est permissum. Utrum in unum

Utrum in unum solum vel plures debeat compromitti.

Quamvis quidam c. xli.
aliter sentiant intelligere
hoc tamen indubitabi
liter est tenendum quod in
unum solum vel in duos aut in
plures compromitti, prout placet, potest. Licet autem in
compromittentibus et ipsi compromissarii pos
sint esse vel de gremio vacantis
ecclesie vel etiam aliunde dummodo tamen
non sint laici aut maioris ex
communicationis vinculo innodati
publice seu suspensi vel etiam
interdicti. Nam si in tales aut
in eis similes fiat compromissum
facta per eos electio non valet.

Ceterum cum impubes compromit
tentium sanum est sit quosdam con
silium ut in compromisso clausula
huiusmodi apponatur videlicet
quod per eorum compromissarium de persona
idonea si fuerit eligenda unus
eorum vice sua et aliorum eam
eligat huiusmodi et provideat eidem.

An religiosus in electionis negotio compromissarius esse possit. c. xlii.

Licet in religiosum
vel in arbitrium nisi
de voluntate sui maioris
... et de abbatis licen
tia deveniret nequeat fieri com
promissum in electionis tamen negotio
ubi ipse non censetur quasi arbi
ter sed potius arbitrator com
muniter potest inveniri. Possunt enim
religiosi ut in eo nomine statim
ad electionis negotia secundum vocari
pro certis temporibus convenientia et esse
sic est vacantibus ecclesiis compromitten
dum. Ille tamen canon de ho
nestate non de necessitate videtur
sanum loquitur intellectum. An

An compromissarii ad eligendum habeant tantum tempus quod compromittentibus competebat. c. xliii. R. Nunquam

Si sine prefinitione
temporis sint aliquibus
compromissum ipsis compro
missariis ad eligen
dum accipitur tantum tempus quantum
compromittentibus competebat
et si forte in ista tempo
ribus modi per eos non fuit electio
celebrata devoluta ad superiorem
prius eligendi seu providen
di potestas devolvitur ipso iure.
Quod si ipsi putent quod tales com
missarios sine prefinitione tem
poris elegerunt. Ergo compromit
tentes prebent hoc cautelam con
silio quod semper in compromisso dic
tam apponere debeant sine dic
tam ut si illi in fine tempus non pro
videant prefinitum esse eligen
di potestas ad eos libere redeat.

Utrum hi quibus potestas committitur eligendi possit aliis committere vices suas. c.

Hi quibus potestas xliiii.
committitur eligen
di non possunt nisi
forma commissionis
id habeat aliis committere vices su
as cum compromittentes videan
tur eorum industriam elegisse.
Non possunt esse a forma recedere

suspensi vel interdicti admittendi vel repellendi. dixi. s.
c. vi. et c. xx. sanum. ubi etiam opinionem hostiensis qui dicit quod omnes
compromissarii debent sunt eligere nec unus potest de numero aut
aliorum electionem pronuntiare nisi hoc fiat forma compromissi ut
notatur per cum. et c. quia propter. vel saltem est facte ad hoc lex quia dicit in
pluribus arbitris quod vel omnes dicant sententiam vel nullus. ff. de ar
bit. l. item si unus. et si plures secundum quinque dicat de tenendo quod nec
dum in forma scrutinii faciendam per unum electio modo. est.
c. in genesi. et dixi s. c. xxxiii. sed certe in forma compromissi est
sine excipiatur ideo compromisso etiam si fiat communi ipso iure per
ut dixi sumus ut per nicholaus in electione extra. kalcolen

sunt facere de iure ut per. c. et c. cum inter. in lapso tempore compromissi
excipiatur. ut. ff. de arbi. si dies. et. ar. extra de of. aiis.
Hi quibus. et hanc. prout quod dicit in compromisso ut possint
alios deputare si nolunt tunc possit prosequatur alios;
eligere et. n. hoc possit mittere. et c. ar. tuam. et de arb.
cum nobis et. no. per hostiensis. et c. quia propter. vel saltem ad hoc est fac.
quod. no. per. si. et. de ar. sugerente. si committere. id est alius arb. ff.
de arb. si non distinguendum. c. quia in l. in compromissis. no. et. de arb. ar.
dilecti. elegisse. et de of. del. quam apostolica. cum. sed per meum. s. c. xv.
dic vel. sed certe fines n. mandati diligenter est fugiendi. ff. mandati vel
gesta et de arb. cum dilecta. in tam. et c. cum dilecti. et de off. vic. l. una.
certam.

sibi data et si recesserint ab ea devolutum penitus habebitur quicquid factum fuerit per eos tum.

Utrum si ab ea forma possit fieri compromissum quod compromissarius vel compromissarii etiam eligere teneantur. C. xlv.

Si autem non est ab ea forma ut etiam dicat sententiam arbitri eligendo si nec in electionis nec potest fieri compromissum ut compromissarius etiam compromissarius eligere teneatur.

Secus si duobus vel pluribus nominatis compromittatur ita quod compromissarius ut eligat quem voluerit ex eis non compromissum huiusmodi valet tamen in hoc casu salvo quod ad non nominatos electionem libera electio reliqua que in eo tota licet admittitur ipsorum.

Potest etiam compromissum fieri sub hac forma ut secreto et sigillatim inquisitis voluntatibus singulorum illum in quem maior pars consenserit compromissarii eligere teneantur per quam formam electiones multiplices removentur et ab aliis calumpnia de facili vacantibus ecclesiis providetur.

Si sint plures compromissarii et discordent an valeat electio que a maiori parte ipsorum fuerit celebrata. C. xlvi.

Si pars maior compromissariorum personam ydoneam duxerit eligendam tali electio canonica esse censenda quamvis pars altera contradicat nisi in compromisso actum fuerit quod unanimis vel due partes seu plures ex eis debeant concordare tamen sicut per compromissi formam quam non licet egredi maioris partis electio non valebit.

Et hoc intelligas esse verum ubi omnes compromissarii sunt presentes. Nam uno mortuo vel absente reliqui si in compromisso dictum esse expresse procedere non valent.

Utrum compromissarii postulare possint et eligere unum eorum. C. xlvii.

Quum compromissarii totum capitulum presentent sic possunt capitulum sicut et ipsi postulare possunt et eligere unum eorum nisi expresse in compromisso sit actum quod de gremio ecclesie vacantis duntaxat vel de certo loco eligere teneantur. Tunc enim hinc sequi necesse est traditam sibi formam alias si ab ea recesserint electio nulla erit.

Ceterum si in aliqua ecclesia de consuetudine vel ex speciali privilegio habeatur ut de certa ecclesia prelatus per electionem canonicam assumatur tunc assumpti compromissarii eligere non poterunt de alia ecclesia quam de illa quia compromittentes plus iuris quam habent in eos transferre nullatenus potuerunt.

An compromissarii eligere valeant de se ipsis. Capitulum xlviii.

Quamvis quidam asserant quod compromissarii nisi actum fuerit expresse id nequeant eligere de se ipsis, opinionem tamen aliam reputo meliorem, videlicet quod de se possint eligere nisi eis expresse a compromittentibus fuit interdictum, vel nisi forma compromissi contineat quod omnes compromissarii debeant de persona eligenda concordare. Tunc enim iuxta compromissi formam de se facere electio non licet. Ad omne tamen dubium removendum et ut opinionum perplexitas evitetur, compromittentes caute faciunt si suam in compromisso aperiant voluntatem, inhibendo ipsis compromissariis ne eligant de se ipsis vel expresse concedendo eisdem si de ipsis placuerit [illegible] eorumdem.

Utrum compromissum re integra vel non integra valeat compromittentibus revocari.

Licet super eo an. c. xl. an compromissum ix. r. revocari valeat diversimode senciant sapientes, illi tamen sententie videntur probabilius qui dixerunt quod si capitulum intendens facere gratiam aliam potestatem eligendi seu providendi transferat in eundem (?), concessio seu translatio huiusmodi quamquam donatio est censenda, sive res extat integra sive nequaquam, in illo potest per modum revocari. Si vero facere gratiam non intendit, si in aliquem vel aliquos transferat huiusmodi potestatem ut provisionis negotium citius valeat expediri, tunc re integra existente revocare potest compromissum totum capitulum vel pars maior. Pars autem minor hoc non potest, prout puto, quamquam aliqui contrarium sentire videantur. Ubi autem res integra non existit, non potest ab omnibus revocari. Sane recensetur nihil actum quousque compromissarii tractare inceperunt de personis, puta quod unus sibi nominat, alius vero illi discutientes inter se de quo poterunt utilius providere. Si vero alias de his que ad sollempnitatem pertinet quicquam agitur, puta se a loco (?) recedendo in partem vel missam sancti spiritus celebrando, non ob hoc minus res integra est censenda.

Si per simoniacos scientes factum ab aliis compromissum debeat retractari.

Si qui sint per quos cap. simonia per quam ... factum sunt compromissarii, potentes ut eo recedo (?) vel sive aliud vel per formam aliam procedatur, utrum an dari debeant ab aliquibus dubitatur. Et quidem si eis

[illegible]

in loco tali existentibus in quo
debuerant euocari vocati le
gitime non fuerint vel presens que
meorum absencia fuerit electio
retractari. ¶ Si vero vocati ve
nire ad terminum competentem
non sunt ulterius audiendi.
¶ Porro si in loco tali erunt v
nde non fuerint euocandi tunc
non retractabitur quamvis ipsorum
aduentum iret palios fecerunt.
vicium cui per formam com
promissi procedatur sic vnum
faciendi electio in communi
et in mandato. te deum
laudamus. et cetera que se
cuntur fieri debeat quam in
forma scrutinij obseruatur. c. li.

Quia compromissum
ampliari post in
voluntate compro
mittencium et restr
ingi vel ut compromissarij dilig
enter primo inter se tractent
sibi formam tenere iuxta cui
consciam de persone una vel plu
ribus prout eis videbitur expedire ha
bentes in collatione hinc
inde seu tractatu solum deum
pre oculis cum negocium agere di
noscantur. ¶ Eam autem cum
in ipsum talem inuenerint quem sciant
et possit dignitate ad quam
eligitur utiliter gubernare vnus
ex eis de omnium compromissarijs man
dato ab alijs sibi facto personam

iuxta ipsorum formam exprime
dam inferius vice sua et soci
orum eligant in communi eo loco
in quo licet ubi hij qui vocessi
as consensimunt eos omnes eligere tene
bantur. ¶ Facta vero electione
ipsa sic communiter celebrata. te
deum laudamus. sollempni
ter decantetur et electus si
presens fuit inuitum et ac ipsa
electio publicetur ipsique elec
to debito tempore presentetur et ipsius
consensus etiam requiratur ac
cohibito decretum electionis for
metur sicut supra in forma
scrutinij plenius de hijs omnibus
fuit dictum. De forma inspi
rationis et qualiter est ali
quem eligitur. rubrica. c. lij.

Postquam duas for
mas sumus plene
prosecuti tertium est ut
tractemus de ultima
que dicitur inspirationis dicitur
et ultimo loco ponit in consilio
generali cum quia presens elige
tibus rarissime fit electio per eam
vel tamen modica inuenitur in ipsa
inuentio inuenitur etiam ipsius
tractatum non est plurimum
insistendum. ¶ Nota igitur hunc
quod per inspirationem tunc dicitur
electio celebrari cum omnes
simul congregati subito et ex p
cute aliquem eligunt concordit
unanimiter nullo prius tractatu

[illegible]

[illegible]

[illegible]

nulla que.

Ms. Codex 729

precedentis et utilitate; sic presertim modis pre... iste quod ... ecclesie ... laudabilis est. ... [illegible]
... et si primis ... tractatu aliquis eligatur ... et ... alio ... spiritu vel instigatione aliqua

dequa dicit ... [illegible] ... in spiritu dei ... [illegible]
... [illegible] ... in quasi inspiratione ... [illegible]
... [illegible] ... electionis ... [illegible]
necessarius ... sic ... [illegible]

nullaque instigatione homi-
nis precedente. ¶ Idem est si aliquis
vel aliqui primi duo aut tres
nominaverint aliquem eligendum.
nam et tunc si repente ac sine
instigatione alia illum omnes
eligant presumitur per inspirationem
divinam vel quasi talis electio
celebrata. ¶ Secus esset et enim
si illum omnes vel maior pars ca-
pituli nominassent tamen enim pre-
sumitur in primis non inspira-
tione divina sed instigatione
humana potius consensisse.
¶ Requiritur autem forma huiusmodi
quod in ipso consensus omnium intercedat.
nam si aliquo contradicente fieret
electio per eadem esset irrita ipso
iure nec ratificari posset post con-
sensum per modum sibi secutum.
¶ In eligendo vero non est sollem-
nitas alia observanda. nam
et quo simul omnes uno voce
ac uno spiritu eligunt nec est dic-
tum. sive dicant eligo vel eli-
gimus bene valet. nec est necesse
quod primum omnis electio celebretur.
nam propter ipsa temporalitatem volunt
tum et necium censebitur inuti-
electio et non plures. ¶ Ceterum
circa. De eodem laudamus.
Facta electione sollempniter
decernendum intronizandum
electum ac publicandam ele-
ctionem et eam electo tempore deb-
ito presentandum nec non et etiam

petendum consensum electi et
confirmationis decretum electionis for-
mandum est iuxta formam.
quod in dictis precedentibus
observandum. De postulatione
que et persone debeant po-
stulari. c. liii. R.
Quoniam non solum per electionem
sed per postulationem mediam vac-
antibus ecclesiis providetur
de postulatione que instar elec-
tionis in multis optinet pre-
videmus hic tractandum qui
postulari debeant primitus
ostendentes. ¶ Sacerdos est
igitur quod postulari debet ex
quia est alteri ecclesie matrimonialiter
alligatus nec habet absque domini
superioris licentia voluntatem liberum
aut consensum. ¶ Ille autem et
is qui defectum patitur in
ordinibus sacris vel etate nec non
et qui in membro quod debilitatem
vel deformitatem gravat est corpore
viciatus et hoc sive eum id acci-
derit vel de facto alterius evenerit
seu fuit ita natus. ¶ Item irregu-
lares non sunt similiter postu-
landi sicut sunt illegitime
nati et homicide et hii qui ad-
vocati vel iudices aut scriptores
seu denunciatores in causa sanguinis
extiterint. si homicidium aut
mutilatio membri deformitatem
tem generans exinde fuerit.

[illegible]

subsecuta bigamia et etiam viduam aut corruptam maritus, publice penitentes, simoniaci et hi qui sunt communicantes excommunicatis vel confessi aut per sententiam convicti, necnon et qui excommunicati, suspensi vel interdicti divina officia celebrarunt. Huiusmodi autem irregulares postulari posse intelligas, sive ex suo peccato irregularitatem contraxerint, sive ex alieno, dum tamen penitentiam egerint de commisso. Quod si penitentiam non egissent, pro ipsorum dignitate ac utilitate eorum facta postulatio non valet. Ceterum suspicionis et aliis quibus officium ad quod assumuntur sine dispensatione nequit exerceri, sunt postulandi et nullatenus eligendi. Nam si scienter presumpta fuerit electio de eisdem, eligentes sunt eligendi ea vice potestate privati, et electio ipsa est irrita ipso iure. Religiosi autem ecclesie diocesis aliene posse eligi putet eo licet quieti consensu ante postulandos. **Per quem debeat postulatio approbari. c. liij.**

[S]i ad capitulum vel superiorem in dignitatem postuletur aliquis qui sit alii ecclesie alligatus vel corpore viciatus seu qui defectum faciat ordinum vel etatis aut natalium patiatur vel qui unus alius qui sine dispensatione negat promoveri, tamen a summo pontifice postulari. Si vero ad alias dignitates vel personatus seu inferiora beneficia aliqui postulentur, tunc est ad eundem episcopum si persona talis fuerit postulata cum qua possit per episcopum dispensari. Ceterum ubi persona talis fuerit cum qua non posset de plano quam per summum pontificem dispensari, velut si quis de non legitimo matrimonio procreatus ad dignitates vel personatus seu beneficia curam animarum habentia postuletur, tunc ad papam solum est per postulationem huiusmodi recurrendum.

Que in faciendo postulatione forma debeat observari. c. lv. R.

[T]ertium videndum qui postulari debeant et a quo fiat postulatio facienda, [illegible] nunc videndum est que postulatione formam debet observari. Sciendum igitur quod duplex est modus ut in [illegible] invenitur postulandi: unus sollempnis et alius non sollempnis, et quod in arbitrio postulantium utrum velit sollempnit[er]

ano. et. no. ex. de testi. cetitis. penitentes. ex. de big. c. i. a. l. d. ex penitentibus. simoniaci. ex. de ele. sup eo. i. i. q. i. eiga. et ep. uati. vel quorum cum p[er] [illegible] eutenaai se notoria. ex. de p[er]b. or. quam. l. di. de hys non. celebrarunt. facient cum talibus. n. no pot palam q[uod] p[er] ep[iscopu]m dispensari sup irregularitate ex. de te. iudi. cum certum cum pecto. sui pecto contrahunt irregularitatem bigami: xxx. q. i. a principi et uidua et corrupta marita. ex. de spon. scopi. ex. de sis. mp[er]. c. p[er] se et ult. cum pecto homicidio uolu tarij incurri non [illegible] uiatio ineficaces. l. di. minor. ex. de homic. si e[st] dignum et excommunicati suspensi et interdicti. diua officia celebrantes ex. de te. in di. cum ecclesia. ex. de sen. ex. cum medicinalis. xi. q. iii. si quis ep[iscopu]s i[n] [illegible] quis [illegible] irregularitate cum pecto suo sui pecto et impmissis et ib[us] ul alius [illegible] hu[ius]modi pot postulari dum tamen p[eniten]tiam egit de pecto. ut. no. pecu. ex. de postul. c. ult. a quo aut postul ari debeant. hec. i. c. pe. non valet. ex. c. i. ex. de ele. s[an]cte. lxiii. di. tantis. na[m] p[er]sonis inhibus et dignis porte dignitatis pate [illegible] debent. ex. de au. plen. in et dilectos. e. de dig. l. nz. sum [illegible] alios qui sunt postula di. ciuitatos. incie primac. et. h. 9 pos. ex. de postul. c. ult. quos vi eminarie [illegible] breuitatis ob missi. eligendi. ex. de ele. i notum c. c. dudu[m]. i. et ex. de p[ost]ul. c. ult. cum filibus facient. ex. de ele. cum [illegible] cetis. s. c. i. x. c. xxvij. puati. s. in. hos. et. b. 9. et. no. p cos. ex. de postul. gnte nitis. ex. de ele. i notum et sic ad h. q. no. p. in. 9. h. 9 pos. c. c. 9 sidauimus ubi dicitur q[uod] tal electio e[st] nulla. 6. 9. ex. de postu. c. ult. ubi innuitur q[uod] electio facta de eo qui debuit postulari n[on] sit irritam s[ed] irritandam. so. ubi ibi ponitur irritandi e[st] ex po nendi. i. irritam nuntiandi. y. a q[uod] sic. g. lege. p[re]missio d[e] b[ri]. x. di. inpes. ex. de test. in noie nisi. c. no de leg. dubiu[m]. 6. qd incam 9 si so postulat ille qui e[st] eligibilis uinq[ue] ualz postulatio. sic si unus sollempniter postulet ut si petatur ab ep[iscop]o ut det sum sibi dari. p[ri]mo d[e] tamen nec e[st] electione inter uenit sollempne. ut dicitur. i. c. lv. si no sollempniter postulet dicit quod q[uod] nich[il] agit. nec postulantes p[er] postulationem talem 9 sentiunt nec in sponsu. q[uia] non est illo nisi signi ficat. ar. ff. de re. b[us]. du. l. i. a biguo. et in hac opinione int[er] ee glo. cois. ex. de postul. c. ult. p. aly. ut i no. ex. h. 9 pos. et hos. dicit ibi dicitur q[uod] si persona eligibil postulet et sollempniter ualz postulatio et ei dixi hic eam de dim qui breuet si p[er]sona ineligibilis postulata et sepe. n. aliqui dubitantes d[e] aliquo an sit eligibil magis volunt postulare q[uam] eligere. unde sanatur q[uod] securius e[st] q[uia] postulant ipm. p q. postulatorum intelligitur 9 sentire seu dum mo superior eum detrectet nisi aliter intendent de ipsa 9 tra apparet. tunc etiam et securius faciunt si dicant eligimus et postulamus talem s. qd de iure:

uelius ualeat pot. ul si eligimus talem et postulamus. ex. de renu. p[er] translatione. religiosi. qui religiosus ad regimen sui mo nasterij possit eligi dubium no[n] e[st] sic. ex. de re i sep. cum dilecti. i ex. de [illegible] sui. cum dilecti. xviij. q. y. quod sic. s[ed] an ad aliud monasteri um uel ad aliam ecclesiam s[ed] co[n]p[er]sonis quia. n. dicitur q[uod] n[on] pot an no habet uelle uel nolle c. xij. q. i. no dicatis. et ex. de sta. mo. cum ad monasterium alij. dicitur q[uod] pot. ar. ex. de vo. et vo. redep. p[ro]prias. et ex. de vo. et sic. cum olim q ex. de sy. sic tunc et h[oc] e[st] d[e] iure q[uod] sa tis p[ro]bat h[oc] dicit ex. de ele. quam sit. o i[n]g. x. c. nisi for san non tam 9 sen tire pot sine lic entia superioris ubi dicitur. et s. cxxxvij. di. c. alie. ex. de ele. tuis. scptinne. et. c. c. in canonicos ubi de h[oc] notatur. in glo. cum si tu sint intitulati i[n] alijs ecclesijs no[n] possunt dimittere ipsas sine licentia ep[iscop]i sui. ex. de re[n]u. nunc e[st] admonz. et. vij. q. i. eos q[ui] si ep[iscopu]s malicios[e] recusent tunc li centia a[d] 9 appellat[ur] p[er] superiorem. ar. vij. q. i. omnis q[ui] gremiebat. ex. c. de reni. pa. nulla. de h[oc] notatur. ite[m]. petita admonz.

[S]i ad capitulum. i. e. [illegible] alligatus. ut e[st] ex. ex. de postul. c. i. y. et. in. 9. et ex. de ele. memis. et. c. scptinne. et ele tuis me p[er]m co firmatio. ex. de ele. c. i. i. y. quod de alter excepto dicitur q[uod] d[e] postul ari a p[a]p[a]. ul a suo legato. s. h. 9 p[os]. ut. no. pe. cum ex. de postul. c. ult. et est ad h. ar. h. ex. de off. sic. cum uenerabilis legatus. n. pot talem transferre ad aliam ecclesiam. ut ibi dicitur. et. no. p[er] gof. ex. de of. legat. in suma. hos. tamen dicit in dec. p[re]dicta q[uod] non pot nisi de speciali mandato pape s[ed] p[ri]mum p[er]tinet uetus du[m] tamen sic legatus a la te missus de illo. n. loquitur de dec. p[re]dicta alius cum legatus p[ri]ncipe pot ex officio omnia que s[unt] in mandamet. ex. de of. lg. q[uod] translationem. et. c. excommunicatus. p[ro]moui. de hijs dicitur 6. c. pe. summo pontifice. h[oc] e[st] copio. in. hos. et. h. 9. s. q. ubi aliqui postulantur i[n] ep[iscopo]s recurrendum sic ad papam. q. no. pecos. ex. de postul. c. ult. et ex. de ele. i notum et faciat ad h. ex. de col. dime. c. cij. etiam ite[m]. anna. dignitates. p[er]sonalia b[ene]ficia s[u]p[er]iorum de quibus ad diaconatum et sic. es. dis pensari. ut e[st] is qui defectum patiatur i ordinibus. ex. de eta. et qua. p[re]terea ulis aius tunc cum fuit notorium. inquam acta p[ri]ma pot postulari. ut dicitur. s. c. pe. et postulabit ab ep[iscop]o qui pot secum dispensare. ex. de p[er]sr. ordi. quam. et et o undic. a sifielia regulare. n. tenetas q[uod] sic postulandus e[st] qui s. ab eo qui potestatem h[abe]t dispensandi cum postulato. ut. no. de postul. c. ult. quod si ad has dignitates postul etur de fatu patiens i[n]tur a quo postulabitur. dicitur q[uod] dum ut. i no. et. h. 9 p[os]. q. ab ep[iscop]o ut. no. p cos. ex. de postul. c. ult. uam ep[iscopu]s pot secum ipsos dispensare in etate. p[ro]. xiiij. anni

clar[illegible]

[illegible]

vel unius sollempniter postulatur. Primo quidem modo scilicet cum sollempniter postulatur est servanda forma xlii generalis concilii vel per formam scrutinii vel compromissi seu inspirationis ipsa postulatio celebratur et ea que in formis ipsis cum per eas eligitur sunt servanda eadem debent fere in postulatione cum sic sollempniter observari: talisque postulatio sic sollempniter celebrata unius seu eiusdem cum electionis obtinet quodammodo. Statim enim nullo extra debeat eccepta nisi canonice fit electus ex tamen sic fuit sollempniter postulatus et per eum qui potest ipsa postulatione approbata eligi velamus non debebit. sed perinde habebitur ac si primo fuisset electus et per eum modum canonice confirmatus. Secundo autem modo non requiritur ut postulantes formam observent aliquam de predictis sed sufficiat quod maior pars collegii de persona conveniant postulanda vel ipsi umquam ab eo postulent qui potestatem habet postulationi huiusmodi admittendi unanimiter pro postulatore talem factum esse eam admissam debere eligi sollempniter is quem fuerat postulatus et eisdem superior cum eiusdem electio presentatur uti ab eo si fuit canonice confirmetur.

Est ergo utilius sic colligitur ex premissis quod postulatio sollempniter celebretur ubi is ad quem spectat confirmatio seu ipsius postulationis approbatio potest impedimentum quod est in postulato totaliter removere. Ceterum si non ipse confirmator sed alius impedimentum posset huiusmodi removere ut quia postulatur libertus qui est a patrono prius postulatione si aliquod obsequium retinuit, sed domino timere utilius ut ab illo sine sollempnitate primo postuletur et postulatione per ipsum admissa primo modo eligatur vel si adhuc impedimentum aliud forsan ordinis vel etatis aut aliquod consimile propter quod eligi non valeat fuerit: tunc demum sollempniter postuletur. Sane licet sollempnis postulatio quam cito facta fuerit debeat publicari et decretum ipsi fieri sicut in electionibus est permissum postulatus tamen non debet postulationi sue si sit alii alligatus ecclesie ullatenus consentire cum talis absque domini pape licentia voluntatem non habeat liberum vel consensum si non nisi fuerit alii ecclesie alligatus. tamen quamvis non teneatur ut eo consentire sit tamen sibi cautione consentiat si ea ad quem spectat postulatorum

[illegible]

latiom deme fec. nec consensio nec dissensio sed volunta[s] ... me supponi. ut supra ... sicut placuit ... ut postulat quis defectum patiens ... vel ordinibus scientia vel etate aut aliquo defectu quis fuerit ... c. iiij. seu qui ... alius qui dem ... debeat postulari. non te[neatur] ...

[illegible]

post

admittere placuit dummodo
sibi caveat ne sic matrimonii
consentiat ac tollant per aliquem
assentiant vel impetrant per consensum
huiusmodi ne postulatum et
postulantes seu eorum postu-
lante nequaquam matrimonium
esse contractum nisi tunc demum
cum per eum qui potest postulatio
fuerit approbata. A quo et infra.

Quod tempore electionis confirmatio
aut postulationis approbatio sit pe-
tenda et qui electi vel postulati admi[nistrent].

Quia electione ad sedem ap.
vel postulatione tenetur
fieri oportet ut pro eorum
electionis confirmatione
vel postulationis approbatione
superior adeatur. intra quod
tempus et per quos id fieri debeat quam-
vis pena puniri debeant ne-
gligentes et in quibus casibus
electi vel postulati admitte tene-
antur sedem apostolicam intimamus.

Sane regulariter est tenendum
quod electus quilibet a quocumque
confirmatio sit petenda tenetur
eam petere iuxta statuta Lu-
gduni infra tres menses
a tempore quo electioni fuerit consen-
sum prebuit nisi iusto ali-
quo impedimento
cessante ipsum infra tempus non
petere et super predictum electio

carent eo ipso iuribus vacatur.

Porro in duobus casibus in
novissimo aliud est statuendum
in electoribus videlicet ecclesiarum
cathedralium vel regularium
quorum confirmationes pro eo
ad sedem apostolicam sunt petendo quod
ecclesie de quarum electionibus
agitur ipsi sedi apostolice nullo
medio sunt subiecte vel quarum
in super electionum nego-
ciis ad sedem ipsam extitit
appellatum. In casibus enim
istis electi quilibet sive ipsarum
electiones concorditer sive in dis-
cordia fuerint celebrate tene-
antur post consensum electioni prestitum
vel post obtentam de sua electione
noticiam si eam non contigit
tempore debito presentari ad sedem
apostolicam iter arripere infra
mensem et quam cito commode
poterint comparere cum omnibus
actis iuribus et munimentis
suis et expressis suos contingen-
tibus personaliter coram papa elec-
tionum suarum confirmationes
petituri vel prosecuturi electiones
ipsas modis quibus poterunt li-
citis seu honestis. Alioquin
si infra viginti dies post lap-
sum temporis quo venisse ad se-
dem ipsam considerata locorum
distantia commode potuisset

[illegible]

fuit electo quod hic pluralitatem beneficiorum vel quod parte defectu natalium vel quod est excommunicatus seu aliquid consimile poterit litteras vel instrumenta si quas habet super dispensatione sedis facta vel super absolutione sua et testes tales quod electo vel eligentibus opponitur coram papa. quod si non comparet ista coram papa sed coram legato apostolice sedis vel alia et misso qui est

coram ipso sint personaliter comparituri ad electionum electionum suarum confirmationem nulla iusta causa interveniente, praeter eum ut est dictum electiones de se factae de se ipso eo ipso iuribus vacuatae et omnino si quod eis per electiones ipsas quaesitum fuerat, sint privati. Ceterum si iusta causa interveniente infra praedictos viginti dies non potuerint personaliter comparere ad electionum suarum confirmationem, praeter ea ut praemissum est tunc ad tria specialiter sint astricti: Primo ut infra eosdem viginti dies causam proponant huiusmodi apud sedem apostolicam coram papa vel coram alio aut aliis qui vel quos ad hoc ipse duxerit deputandos. Secundo ut de causa ipsa si admissa fuerit infra quindecim dies viginti praedictos immediate sequentes faciant plenam fidem nisi forsan infra ipsos viginti dies aut quindecim tam talia et tam notoria proposita extiterint per quae ipsi possint aperta minori excusatione ... licet sic ad comparitionem huiusmodi tempus prorogatum indulgendum. Tertio ut infra praemissum viginti dierum spatium iusto impedimento cessante transmittant procuratorem sufficienter instructum ad omnia et singula supradicta et nihilominus cessante causa ipsi per quam non potuerint comparere ut praemittitur personaliter se praesentent. Alias si negligentes fuerint in praemissis electiones ipsorum sic in talibus casibus praemissis eo ipso iuribus vacuatae et ipsi omni iure sint quod eis quaesitum fuerat sint privati. Denique ubi electi personaliter vel procuratores scilicet iam dicto non tamen cum actis et munimentis et iuribus infra tempus debitum se praesentant in hoc solum modo puniuntur quod ad exhibenda illa alibi quam ad sedem apostolicam non et cum ista dilationem aliam non habebunt. Circa postulatos autem ... iter vel misericordia decernit et tenendum quod si fuerint aliis ecclesiis alligati venire aut mittere ad sedem apostolicam non tenentur. Alii vero qui propter defectum ordinum vel aetatis seu causam aliam consimilem postulantur venire tenentur et non discernimus quantum ad omnia supradicta praemittitur in electis et si negligentes fuerint poena consimili puniuntur.

Qui et in quibus casibus eligendi vel postulantes venire vel mittere ad sedem apostolicam teneantur. c. lvii.

vide infra et est non ob est et c. ut dicit constitutio cupientes nam non ad impossibile tenentur nec obligantur. ut di. c. ff. de reg. iur. l. impossibilium. instructum. hic est cum actis iuribus et munimentis ut dictum c. s. in electo. singula. hic est ad petendum confirmationem et ad proponendum et probandum. i. dum nos supradictos iusta causa absentiae electi forma autem quod qui procurator constitutum vel procurator ...

coram papa et quo anno suo cecidisset. nec hic scilicet. xx dies. istos. xx dies hic electus per proprium mensem scilicet. qui debuit ... tempus et per lapsum illius temporis quo ad curiam potuit venisse ... istos xx dies lapsis praecedentibus quibus non comparuit in curia iusto impedimento cessante ... nulla ... nisi infirmitate ... comparere non posset ... querela ... si quis ... privati ... constitutio cupientes ... procuratore ... plena fide ... nisi forsan ... cum adversariis ... admissa ... infra tempus debitum ad probandum absentiae ...

... postulati sic episcopi quod ... nullo modo ... sine licentia papae ut ... constitutio cupientes ... postulatos qui non habent liberum absque ... vel mittere ad curiam non tenentur ... postulati ... sapientes ... dicatur ... aliqui postulant ... sedi apostolicae ... ad pontificalem dignitatem non potest alius dispensare quam papa ut dicitur ... sedi apostolicae immediate subiecte et quo ... sedis apostolicae ...

et subiecta dissensit an postulatus presentare possit sive postulationem. ut extra s. c. iiii. c. si in electis. sic. n. in electus tenetur .i. mense ... et ante per se presentare electionem presentatam uel pro obtinenda de sua electione notitia si non fuit debito tempore presentata et se per nuntium coram superiore personaliter presentare. ut dictum est s. c. e. porro. sic et postulatus si non dissensit personaliter venire tenetur infra mensem per quem de libera... [illegible]

quia non possent plene instruere superiorem super electionis negotio in quo non interfuerunt sicut non debet fieri contra electum. consuetudo. Cupientes. c. ad hoc quilibet quod duo vel de electoribus transmittentur sufficienter instructi. hoc est cum actis iuribus et munimentis electionem seu electionis processum contingentibus ut dictum fuit de electis s. c. proximo c. porro. Sed quare fuit hoc statutum...

Non solum cum in electione subiectorum immediate uel appellationis interiecte: sed et apostolica confirmatio est petenda venire tenentur electi ad sedem ipsam uel mittere ut est dictum immo etiam et electores ac hi qui electis uel electoribus se opponunt ad veniendum seu mittendum infra scribitur: et necessario in eisdem casibus astringuntur et si ipsi penas alias statutas uolunt euitare. Nondum est igitur quod si sit unica electio in concordia celebrata duo ad minus de ipsis electoribus sufficienter instructi simul infra tempus quod superius primo capitulo exprimitur in electis ad sedem apostolicam pro capitulo transmittendi. Si vero sint plures electiones in discordia celebrate duo de parte qualibet plene instructi debent infra eodem tempore cum actis et munimentis omnibus comparere. Si autem electio una tantum aliqui uel aliquis se opponunt tunc etiam duo de precipuis electi et duo ad minus ex ipsis opponentibus tenentur modo simili comparere. Ubi vero unus tantum in discordia se opponit necesse habet et ipse sufficienter instructus sicut de aliis premittitur comparere. Ceterum si eligentes ipsi concorditer uel in discordia personas instructas non miserint ut est dictum et si opponentes uel electi miserint uel venerint seu expensas de quibus dicetur inferius competenter miserint a prosecutione processus et exceptione penitus beneficia omnium que in causa ipsa de cuius electione agitur obtinere potuerint contra eum pronuntiabuntur nisi per capituli uel conventus paupertatem seu aliam iustam causam et probabilem evidenter valeant excusari in quo casu tenentur per aliquem sufficienter instructum transmittere et meliorem qui [illegible] cessante personas duo ut supradictis si premissas penas uolunt evitare. Si unus tantum opponens uel opponentes cum unicus est electus si non venerint aut miserint ut est dictum. Porro licet eligentes et opponentes in premissis casibus puniantur electus tamen plus in prosecutione iuris sui nullum pro dictum gravatur. Postulantes autem concorditer uel in discordia quem non postulat alijs ecclesijs alligatos si patientes defectum in ordine uel etate aut alios eis similes tenentur ad sedem apostolicam personas instructas transmittere uel in concordi uel discordi

postulationis si non dissensit personaliter venire tenetur infra mensem per quem de libera ... non dissentit: et quia de liberatione in mense ut per ... uel postulatio presentata sic electis a tempore presentationis electionis infra unum mensem debet ad sedem apostolicam c. de ... et c. q. sit. et quia suo postulatio sibi non fuit tempore debito presentata a tempore notitie postulationis ante mensis proximum non venit et dicit ... sibi ... postulato ... infra dictum tempus ... veniret non posset in quo casu tenetur mittere procuratorem et opponentes et procuratorem absentie causam sic dicti est in electo s. c. e. cetera et sequitur in hoc colligitur ex iure constitutionis Cupientes c. denique ibi in concordi uel discordi electione post ... puniuntur quod est si in aliquo postulantes tenentur presentare postulationem postulato sicut electores electionem electo s. c. ... que constitutio Cupientes c. cetera ... si quia ... si non postulatus ... ut non dissentit ... sic venit ad sedem apostolicam ... non possit ... et quia postulantes negligentes fuerint in presentando ... sufficienter ... perinde est ea pena qua electores qui electiones suas tempore debito non presentant qui pena legis s. c. xxvi. et in principio constitutionis Cupientes c. cetera ... quod electio est in electione necessaria est et talis cetera expositio sic et in postulatione quantum ad hoc ut inveniat electio et postulatio pari passu ambulare sic iura intra constitutiones Cupientes c. denique ibi et negligentes statuta ibi de filiis pena procellat. et c. ... electi supplere et postulati qui non sunt

Non solum alijs ecclesijs alligati. ... s. c. proximo ... astringuntur per positionem. extra de electione Cupientes c. ad hoc et c. sequentibus in iure simul et totum capitulum istud. electionibus qui electionis negotio interfuerint sui ipsorum elegerunt sive potestatem eligendi alijs dederunt aliqui patrum eligere presentare in ... extra de electione. ... ar. ff. de ... sicut aliqui in intelligere nolunt ... quod duo ... ubi per ... vel duo ex ipsis ... ubi ... quam ... duo de aliis qui electioni interfuerint ... electio celebrata ... si aliqui ... sufficiet quod duo de illis ...

Sed quare fuit hoc statutum uti quod sufficiebat sicut quod uel electores tantum uel electa una et munita his apportentur ... sed et sunt statuta ut non minus ... plena instructio super electionis processum contingenti posset quod electus ostendens quod electores ... et per totum ... suo negligentia ... sic et quod non possit instrui ... ut debet. pro ... extra de electione in electis sic n. electus tenetur infra mensem ... ante per se ad sedem apostolicam presentare electionem suam et electi presentatam uel pro obtinenda de sua electione notitia sicut in ... contigit tempore debito presentari ut dictum est s. c. proximo c. porro. et in ... electores uel electi ... tenentur ... transmittere ... infra ... tempus ... et ... Cupientes c. ... aliqui ... tunc ... ad sedem apostolicam transmittere ... contra ... extra de electione ... ut in c. ... plures electiones ... vel ... aut plures duo si sunt tot electores al. si unus solus electus aliquem elegisset et ideo quod ille debet venire personaliter sicut et unus solus opponens venire tenetur. i. c. e. ubi vero unus de parte qualibet. i. de parte cuiuslibet electi. eodem tempore quod sic secundum extra de electione s. c. proximo et dicta decretali s. c. proximo in glossa sicut consequenter personaliter unica tantum supplet in discordia celebrata se opponit obiciendo aliquid contra formam electionis uel personam electam extra de electione statuimus et c. ut ecclesiam. et c. in nostra. plene instructi cum actis et munimentis et infra tempus infra quod electores et electi comparere tenentur instructi cum actis iuribus et munimentis de aliis electoribus et opponentibus puniuntur s. in fine c. proximo contra. pone quod duo aut plures in discordia sunt electi quibus aliqui se opponunt de quo s. in c. si vero sint plures quod de parte qualibet debent duo instructi venire personaliter in aliquo et in hoc duo opponentes tenentur similiter personaliter venire et de parte qualibet opponentium si sunt tot opponentes in extra quod sic s. c. proximo et hic dicitur quod non est unum ut probatur expresse in constitutione Cupientes c. uel si personas instructas opponentes uel opponentium cum unicus est electus. i. c. e. si vero unus ... venire oportet personaliter duos electores de parte ... electi et duos de parte qualibet opponentium ut debent

integritati personarum et ecclesiarum grauamini etc. que in fauorem et utilitatem sunt premissum quod cum in eo tempore innouari que et no. di.
et decimis. inc. C. de legibus que fauore. xlv. di. licet sufficiat
que in hoc cum opponentes vel opponentes procuratores transmittant sufficienter instructos ad oppositiones suas ap.
sedem ap. prosequendas.
ut dicitur c. s. c. e.
c. i. et sequenti hoc
mittere vel uenire.
contempserit. quia ante
mittere eadem
ipso facto auiri suo
et sic ut s. c. presenti.
c. aliquin. i. c. al.
si negligentes
ad quod eis eligentes mittere huius
personas instructas
dicat ad hoc ut dum
per plene possit
instrui qua de
causa electi non uenire
nuntium uel nuntium se
nunt uenire. s. per
impotentiam vel
aliam iustam causam
nam si nunc ipso
ita uenire non
potuisset nec:
mittere uel credidisse
sentiat nec suo
s. c. presenti. si non ne
gligenter et sine
causa legitima
obmisisset. aut
credidisset ut eo
tempore c. s. ideo
ut dicitur supra
hiis et aliis electionis negotium:
contingentibus:
cum fieret ordo que breuius
persone instructe
mittantur etiam
electis contempserit
tibus mittere uel
uenire aut expensas ministrare
et iuris. i. c. presenti.
approbatione processu. ita que non
admittentur
ad presentationem confirmationem electionis
a sede necessaria
ad impugnandam
electionem aliquis
uel electores eorum
siue. s. c. xxxvi.
ubi tamen pena hic po
nit: ipso facto hic prestet
tamen prout secundum
necessario ipsa. ii. q.
hoc pena excepit
ad beneficia que alia ecclesia obtinet ut in constitutione cupientes. c. uel si
personas. priuabitur. presertim non cum se ipso iure priuati ut patet
in constitutione cupientes. c. uel si personas. ubi ponitur hoc in hoc procurator
qui est similis ei in presenti et est similis. extra de elec. quia propter. c. qui uero. pru
dentiam. cum dictum. s. quod si non sit nisi unus solus opponens et
ille tenetur ut s. c. c. ubi uero unus et eodem modo unus solus eligentes
ut dicitur. s. c. c. supra ubi duo quia potest hic locum que hic de parte
tante capituli uel conditione. ro. qui in ecclesia sit ita parua canonia
qui sunt ibi remaneret ipsa ecclesia destituta ministris cum non
sint ibi alii canonici uel alia qui possint fungi. ff. ut necessarium
debito fungitur destituere personas huius mittere non tenentur
ar. extra de cle. non resi. c. presenti. iusti cum. pueri que si et omnes elig
entes infirmi extra de purga. que clerica. v. q. iii. si cognitionis uel
habent inimicitias capitales propter quas mittere aliquem de se ipsis
non audent. extra de eo. et c. iii. cum dilecti. uel sint tam pauperes
que non habent unde faciant expensas. extra de sen. ex. que debitis
etc. quia uis et ideo in similibus instructi. cum actis iuribus et
munimentis electionem et electionis processum contingentibus. cum cessante. s. insinuantis uel iam certa aut propter pauperitatem seu
alia propter que ipsi commode non possunt mittere. cum. n. cessante cessat

electione superius est premissum
et si non fecerint pena ibidem po
sita puniuntur. Quis prestare debeat
expensas eis qui electionis uel
postulationis negotium prosequitur. c.
Ex administrandis. lvi.
De expensis personis que
pro electionis negotio
ad sedem apostolicam
diriguntur hunc nouissime
tenendum quod ubi una ele
ctio in concordia celebratur de bo
nis ad prelatum ipsius ecclesie
de cuius electione agitur perti
nentibus si bona inter prelatum
et capitulum sunt discreta ali
oquin de bonis communibus uel per ipsum
capitulum aliunde premissis si
de ipsis discretis uel communibus ne
queant tunc ab hiis sunt duobus
qui per ipsum capitulum transmittuntur.
Ubi uero plures electiones in
discordia celebrantur uel etiam
una tantum a qua aliquis uel aliqui
se opponunt tunc electo quilibet
duabus de parte sua personis pro
uideat in expensis quod si contemp
sit priuabitur omni iure quod est
per electionem sibi acquisitum
nisi propter facultatum inopiam
excusetur. Opponens autem
uel opponentes si duo tantum fue
rint sibi ipsis et si plures duobus
quos ex se deputauerint debitas
expensas huiusmodi admi
nistrent. Ceterum cum elec
ti propter facultatum inopiam
uel alias prestare noluerint
premissis casibus de expensis pro
uideo que eligentes nisi et ipsi propter
impotentiam excusentur eas
debeant ministrare cum ipsi tene
antur personas ut premissum est
mittere supradictas et si oppo
nentes uel electi mittere uel ueni
re aut expensas contempserint
ministrare. Sane de postula
tis dicentes esse tenendum quod ipsi non
teneantur expensas aliquibus
exhibere sed postulantes concordes
uel discordes eas debent personis
huiusmodi ministrare. Incipit secunda
pars in qua ponuntur xviii. forme
instrumentorum et litterarum super hiis que
occurrunt in electionibus faciendis. c.
Licet in superioribus x.
possit ad plenum quilibet
intelligens super ordi
nandis electionibus
seu postulationibus informari:
tamen propter simplices qui nescirent
eam forsan in actum deducere
sicuti expediret in hac parte
subiacentes decreuimus formas
instrumentorum et litterarum de hiis
que occurrunt in ipsis electionibus
uel postulationibus faciendis
per quas nonnulla dicta supe
rius declarantur et supplentur aliqua
que nimbi fiant pretermissa.
Forma qualiter procedentes ad eligen
dum debeat terminus assignari. et
In nomine domini amen. Ad
Noverint scitis uniuersi
quod defuncto de pontifi.
anno tali et die tali bone m.

debet. extra de effectus deuiniuntur: et si expresse ubi de hoc. supra dictis. s. c.
c. non nisi et duobus. c. sequentibus. premissas penas exclusio
nis a prosecutione processus et a perceptione beneficiorum que ecclesia
ipsa optinet per triennium nisi excusent iusta causa
ut dicitur est de eligentibus. s. c. presenti. si non uenerint. sufficienter
instructi et hic cum
sunt duo simul
tantum. s. c. et sciant:
et. c. ubi uero. aut
non nisi fuit. cum sit
plures quam duo dic
tum. s. c. et sciant.
generatur: nam po
tuit propter confirma
tionem suam electio
nem et alia sunt
uis suum prosequi:
ac si eligentes
opponentes uel si
sentiant in misisse
negligentia. i. similiter
ac illorum ob et
non dicitur. extra de ele.
cum inter. c. de lo.
ter. si quis suo. q.
non postulat hic est
duplex littera et
utraque uera. sunt di
uersitate opinio
num quas hic. i. glo.
presenti una dicit quia
postulant aliis:
certis alligatos
sine parte. et c.
alligatos de quibus
alligatis intell
igatur istud dicitur.
s. c. presenti. c. uel si qui
ecclesia postulatos sit
alligatos in ech
de ucca uiris ob
seruanda mittere
ut dicitur in constitutione
c. cupientes. c. de
inque dicit quod de
que hoc qui eos pos
tulant non tenentur
mittere personas de
quibus sequitur stabit
uiribus quia quis
per quod sufficere uideretur
uenire tamen procura
torem seu procura
tores sufficienter inst
ructos extra de pos
tula. bone. i. ii. et
sic etiam extra de ele. sig
nificasti alii dicunt
quod quia ratione alii
qui alios postul
ant tenentur perso
nas instructas
mittere per que scilicet ad hoc. c. ut eas plene instrui possint et ex
uacantes ecclesie ex parte eius ratione tenentur et iusti. cum sic in
illo casu sic et in isto sit necesse ut eas plene instruat et dic
auctor ex predictis sufficienter. n. expressis ratio similis in in similibus ar.
c. ad i. fal. l. ult. extra de offi. cui dilecti. extra de tutel. inc. ab
etiam similes. procurator illi innocentius uel ex parte una atque quod dic.
ut s. c. presenti. c. uel si. et s. c. iii. ad se. ap. et mittendo est ad se.
ap. cum agitur de postulatione facta a decano et capitulo ecclesie
regulariter exempte uel non exempte si etiam sic appellatur
si talis casus in quo non possit pallium quod propter dispensationem
quod dicitur ut non. s. c. presenti. in glo. quod hic dicitur supra. s. c. presenti. premissum:
ut dicitur hic ista sic in concordi. electione et duo instructi
per capitulum mittendi. s. c. presenti. c. porro presenti. c. i. et in discordi duo
de parte a nobis electi. c. c. c. si uero plures. et c. sic etiam postu
latione concordi. duo per capitulum. et in discordi duo de parte qui
libet postulati sunt mittendi ut hic patet. extra de ele. cupientes.
c. et cum que ibi de eius potestate. s. c. presenti. c. ceterum. de ele. cupien.
Ex administrandis. fac. nouissimo. extra de. uii. sunt
hic capitulum. premittitur. hic est hoc consonum iuri ut de bonis
prelati et capituli pariter honore et iure sint.

memorie domino. P. quondam
episcopo nemausen. ipsiusque corpore
tradito ecclesiastice sepulture cum
diuus propositus et tales ipsius
ecclesie canonici tunc presentes se
in capitulo eiusdem ecclesie recepissent
et deliberatione inter se habita:
diligenti die talem mane
hora capituli cum continuati
one omnium dierum sequentium
proxime ad electionem futuri
pontificis in ipso capitulo
celebrandam et ad alia omnia
facienda que ipsius electionis
negotium contingere dinoscuntur.
et quia tales canonici eiusdem
ecclesie tunc temporis erant absentes
qui debebant ad electiones
huiusmodi conuocari ad uocan
dum ipsos ad terminum supra
dictum. B. presentem ibidem
et mandatum sponte suscipientem
suum certum et specialem nuntium
deputarunt iniungentes
eidem ut excepto ipsorum mandato
coram ipsis denunciet quod si
uenire uoluerint termino supradicto
intersint procedetur in ipso elec
tionis negotio eorum absen
tia non obstante nec ulterius
uocabuntur si eundem terminum
contigerit prorogari. **Forma ii. qualiter si absentes uocati fuerint per nuntium.**

In nomine domini **cum sancta**
amen. Anno tali **die**
et die tali etc. B. nuntius
propositi et capituli ecclesie
nemausen. deputatus ad
citandum tales ipsius ecclesie
canonicos pro electione futuri
episcopi in eadem ecclesia celebranda
citauit. P. canonicum nema
usen. personaliter inuentum
excepto preposito et capitulo pre

dictorum ut die tali mane ho
ra capituli quam diem et horam
sibi cum continuatione omnibus diebus
sequentibus prefigebat ad cap
itulum nemausen. debeat
conuenire simul cum ipsis in
electione huiusmodi processurus
et alia facturus que ipsius
electionis negotium contingere
dinoscuntur. eidem denuncians
quod si uenire noluerit termino supra
dicto procedetur in ipso electionis
negotio eius absentia non
obstante nec uocabitur ulterius
etiam si eundem terminum con
tigerit prorogari. ad faciendum
autem citationem suam mandatum exhib
uit eidem nuntius. domini. P. quod
instrumentum publicum cuius tenor
noscitur esse talis. In nomine
domini amen etc. usque in finem
actum etc. ¶ Sane si citandus
nequeat personaliter inueniri
tunc nuntius supradictus pre
dictum instrumentum legat seu le
gi faciat publice in ecclesia uel
in loco ubi consueuerat commora
ri et eum licet absentem citet
ad prefixum terminum faciens
inde fieri sub forma que sequitur
publicum instrumentum. **Forma iii. qualiter si absentes non inueniantur personaliter fit in loco publico citatio**

In nomine domini etc. **facien**
B. nuntius propositi **ta.**
et capituli ecclesie nemau
sen. deputatus ad citandum
tales ipsius ecclesie canonicos
pro electione futuri episcopi in eadem
ecclesia celebranda ut constabit
per quoddam publicum instrumentum
cuius tenor inferius continetur
uolens ut debebat citare. P.
canonicum nemausen. cum ne

cum moram in studio tho-
losano sui ipsum personaliter in-
venire. ideo quia non inveniebat
eundem legi fecit publice in-
strumentum ipsum in maiori ecclesia
tholosana presente cleri et populi
multitudine copiosa et eo
lecto citavit ibidem alta vo-
ce dictum .P. ex parte prepositi
et capituli predictorum. etc.
sicut supra usque ibi prorogamus.
tenor autem instrumenti presentis noscitur
esse talis. In nomine domini. etc. usque
infra actum. etc. Forma .iiii.
si capitulum absentes citare no-
luit per alias quam per litteras sic formetur.

[P]repositus et cap-
itulum nemausen.
ecclesie. Dilectis in Christo
talibus eiusdem ecclesie
canonicis salutem in Christo salu-
tis auctore. Cum recolende
memorie domino .P. quondam
episcopo nemausensi. tali die quod i-
non sui grandi in eius cum a-
nimadversione referimus vacavit
solvens debitum spiritum suo
reddidit creatori nos ipsius
corpore tradito reverenter
ecclesiastice sepulture volentes
quod nostra ecclesia existeret pastoris
solacio diucius destituta:
talem diem cum consumati-
one omnium sequentium concor-
diter prefiximus ad electionem
futuri pontificis in nostro cap-
itulo celebrandam et ad a-
lia omnia peragenda que ipsi-
us electionis negotium contingere
dinoscuntur: Vos igitur in
parte de ignorantiam negatis
nobis prefixionem huiusmodi
duximus intimandam man-
dantes quatinus dicta die

mane hora capituli quando
eam et horam cum omnibus
diebus sequentibus quousque
ipsius electionis negotium
fuit expeditum vobis teno-
re presentium assignamus ad
nemausen. capitulum veni-
atis una nobiscum de futuri
electione pontificis tractaturi
et in ipso electionis negotio
modo debito processuri. alio-
quin nobis non expectantibus
nec ulterius etiam si predic-
tinnus prorogatus fuit con-
vocatis in huiusmodi electio-
nis negotio procedemus vestra
absencia non obstante. ad
istas autem litteras presentandas
.B. latorem ipsarum specialiter
duximus deputandum. Datum etc.
Forma .v. qualiter littera citatorie
capituli debeat absentibus presen(tari)

[I]n nomine domini. etc. tamen.
.B. nuncius ut dicebat
prepositi et capituli nem-
ausen. presentavit talibus
canonicis nemausen. in
personaliter inventis quasdam
patentes litteras ex parte prepositi
et capituli predictorum quod
pendenti sigillo cereo sigilla-
tas in quo cum ferula h-
e littere legebantur: S. capituli
nemausensi. et in eius medio
ymago beate virginis filium
tenentis in brachiis sculpta
erat presiens michi notario
infrascripto quod de presenta-
tione huiusmodi facerem publicum
instrumentum. litterarum autem ipsarum
tenor noscitur esse talis. .G. p-
positus etc. usque infra actum etc.
[C]eterum si citandi nequeat
personaliter inveniri tunc in ...

cui assignatur unam solam dietam ut plures p(ro)cessus expedi(ri)
mittatur. alia p(un)cta ad tractandum s(ive) citatio et p(ro)bator etc. et
continentur electionis negotio p(ro)sequendo et ad alia que necessaria
sunt. sic. ex. de do. et con. venerabil. tales. exprimi nomina
illorum. communiter. qui absentes et a quo loco sunt vocati
di. dixi. s. pl
ene. c. v. p(re)s
tem. absentes
et possit contra eum
ff. de pen. de
pui. l. spon
de. mandati
sus per nemo
cogitur: sed si ex
cepti necesse h(abe)t
adimplere:
ff. man. si quis
aliam. etsi ut
audiant. ext.
de testi. iohannes.
atte cofom
aeino bn poc
si pumantim
ex. de appella.
ai pnta. ubi o
h(oc) tamen aut
cerant. ut b
digna fecat
asse dixi. s. c.
iiii. ii venire
sic. ex. de ag.
etiam. cum e lite.
ne ulterius.
hec continatio
potest ad ua
lebam. ual b
diam taliq
q sufficit plu
tem licet
absentes cita-
tum ut sic
fiat citatio ut
dixi. s. c. xviii.
[I]n noie
dni. etc.
p dictalic
pnea min
et dic qlia
q instris:
contineat cap
pum. psoalic
hec expmento
adol ut seat
an si ucuitt
ul ho. dictum
ex pmat dic
ui gozane
actibi q uo
iectadafor
mandata sibi
fit. qsi facet
citatio n dilige
ff. ma. dilige
ex. de tesps
cu dilecta. p si
gebat. p ocu
ratorio noie
p adoru h iug.
instrio fidez
sui mandati
al no tenetur
ci et eic citati. ar. ex. de of. del. prudenciam. i. eo ex. de h
tias ci ex iuncto. b. q si forte. et. u o. p l o f. ex. de ele. cu
me uniusas. fi ubo ci lris. instrm. continens mandati
sibi fcm sb forma. s. p e. posita. ul alia competenti. usq infine.
expedit ut tenor procuratory inserat in instrio citatois ad
h ut citatus n possit allegare mandati sibi pntatum
n fuisse ostensum. actum. i e. sb isto. a e. debens poni noia tes
tium et subscriptio tabellionis et signum eius. sin q e co
suetum i instris. h. p dam instrum. continens mandatum h
sim. o moram. sic de fi citatio ubi citandus venire pot. ex.
de eo. i oti. cum qz. et. c. venerabili ns. c. v. e. clame. public

instrm. ul hic testes qui audiat citatorum lecto ut p habiti
citatio p instrm quia p testes al p han citatorum p instrm
ul testes no exieretur sibi alta pte negante se citati fuisse.
[I]uro dixi. s. c. iiii. et c. ut constabit. h no de scribe tabellio nisi
[I]n noie dni. ut dic instrm. h d z de dice ut constare dicat
p q ui publicati
instrm. maiori
eccl. h io sic ut
ptena n possit
ignorantiam ex
de postul. p. c. i. x
vi. di. q dicit s.
ar. c. tamen a ex.
l. ut pfectis con
silio et q o i ecce
ubi uniaosi qd
hetcc idomo:
ubi ofucent mo
tam sillis citatio
fiat ut. s. c. prox.
et. s. c. v. ubi d h
ec ex. de ao. oati.
eiunq a. sic. s.
in forma pxa.
ibi uc dic tali:
etc usq in. port
tenor. uc dic s.
forma pre.
[P]repositus
etc. ex p.
...ac.
ges. sic
pmas noia p
senciu ut sciat
aus mandato
fiat citatio c di
ces sic. s. ppositi
et tales canonici
nemausen. fra
cientes in hec pte
capitlm nemaus:
dilectis talibus
exprime noia il
lorum. debitum.
mo pot vitam
ex. de postulat.
bone. m pn. a ex.
de testis. c. cum
ahbus. ex.
stancia. nel
iap ... gegem
dni a u
et ea o eccl. de
menti s
saulti ha pa
tetur. ex. de ele
ne ptesti. sim
natione. sup h
dic. ut. s. c. ui q.
e. xiiij. s. s. formi.
i. seqnau. sup
quous. fuit ele
tio celebrata u.
i. s. e. alia. q sunt
ista alia dic s.
e. forma. i. sup
illo alia. hora
capli. an sic u
neam h expmi
dixi. s. for. i. q s.
c. xvij. assignam
citatio absenciam spectat ad psentes et si no sint ni unus
psens. ut dixi. s. c. iiii. aliqn. de istis contiunt ad dic. v. s.
c. xij. et s. forma. i. ubi de h. adistas. h clausula no e de
necitate no e ius pq in littere psentent dni tn de psencia de
istec. ar. ex. de postul. p. c. i. i ex. de of. del. prudenciam.
[I]n noie dni. i. e. c am ferula. u o. q o ad h. ut de psen
tatione harum litterarum ct ... plena fiat et si sen
tia i instrio h q scame n ulli et ad maiore expssione
vcte qlitate exprimit. s. an sit inde s l rubea an alia
colores q testi ficent ipsas litteras nec cancellatas nec abo
litas. nec abrasas nec aliq pte sui in tupatas. usq;

In fine et totius tenoris littere auctoritate ponatur premissum. s. forma iii.
In nomine domini etc. Tholose commorantes. nota quod locus est ipsius procuratorio exprimendus necessario ac constituentis procuratore sicut in loco tali. Unde sic ad electionem vocandus et vocatus etc. Et exprimi infirmitas vel aliud impedimentum ut per hoc appareat

causa sit legitima et ipse
... sic nec re[vocare?]
que dicit nota supra.
c. vi. infirmitate.
...

tenti omnium legantur publice littere supradicte in ecclesia vel loco ubi convenerant commorari: et fiat inde publicum instrumentum sicut in alio casu supius est premissum. **Forma vi. qualiter ab absentibus presentibus in electionis negotio consti[tuitur procurator].**

In nomine domini etc. **Anno presentatur.** Nos .. B. canonicus ecclesie Nemausensis Tholose commorans habens talem et tantam infirmitatem vel inimicicias capitales propter quas seu quas non potest absque periculo sui corporis personaliter accedere ad ecclesiam Nemausensem, nec etiam termino sibi assignato et capitulo eiusdem ecclesie assignato ad electionem futuri episcopi celebrandam, facit suum certum et specialem procuratorem .. canonicum licet absentem, sibique committit in quo ad ... electionis negotium totaliter vices suas dans sibi plenam generalem et liberam potestatem nomine suo eligendi ac postulandi una cum aliis nomine ipsius personam idoneam in episcopum et pastorem ecclesie Nemausensis ac etiam ... si opus fuerit iuxta formam concilii generalis quia ipse impeditus tenetur huiusmodi et ut debet tenebitur termino supradicto nec non et quia tenetur in loco predicto vel in alio de quo debent absentes canonici pro electionibus et successoribus ipsius Nemausensis ecclesie convocari quoniam ceteris omnibus alia omnia et singula faciendi que per ipsum B. presentem ecclesie possent in ipso electionis negotio fieri vel quomodolibet expediri. Promittentes

nos habituros ratum et firmum perpetuo habiturum quicquid per dictum procuratorem suum actum fuerit in premissis et quolibet premissorum. Actum etc. Compatior ubi is qui procuratorem constituit presentem prestat huiusmodi mandatum tunc ubi illa ac in mandato etc. usque ibi Nemausensis ecclesie convocari non fuerint in ipso procuratorio inserenda. sed est in fine per illa verba: quolibet premissorum hec clausula tunc ponenda. Insuper ipse B. in manibus ... dei evangelica corporaliter est tacta quod ipse impeditus huiusmodi detinetur et ut debet detinebitur in termino supradicto et etiam in loco predicto vel in alio unde debent absentes canonici iuxta consuetudinem Nemausensis ecclesie pro electionibus convocari. Actum etc.

Forma vii. qualiter electio sit in principio usque ad finem capitulo forma.

In nomine domini. **Anno a nativitate eiusdem.** Amen. Noverint universi **presentes** quod mortuo domino P. quondam **domino** Nemausensis episcopo **dominus** anno tali et die tali viam universe carnis ingresso ipsiusque corpore traditio ecclesiastice sepulture. B. prepositus ecclesie Nemausensis canonici tunc presentes dicentes statim cum continuatione sequentium prefixerunt ad electionem futuri episcopi celebrandam facientes absentes omnes ad terminum huiusmodi evocari. sicut debuit constare dicitur per quoddam instrumentum publicum. Convenientibus igitur in termino huiusmodi ad capitulum Nemausensis omnibus qui debuerunt voluerunt et potuerunt

[right margin gloss:] ... sciat persona morte eccle pastoris solacio destituta ... et ... ut ... nec ... ut per .... aliqua de ... ... ecclesie ... sepulture. sic ... et ... absentes ... ut dixi. ... vel ... alias ... ad ... publica ... ut dixi. ... ut dixi. ... debuerunt ... et ... ut dixi ... et ... debuit ... ... hec ... ad ... debuit. hinc ... s. c. xviii. ...

Nota quod sunt in principio instrumenti vel fine ponantur nomina canonicorum presentium. nota quod est prout per quem fiat hec monitio .... sibi .... an quod istos monuerit vel prestitione .... vel non valeret prestatio quo ad alios ... non solet. etc. ff. ... ut dixi. s. c. xx. ... excipiat ... nominatim ... ut dicit. s. c. vi. et c. xx. alios ... ecclesie massana vel ab eligendi potestate

[bottom left gloss:] ... unanimiter fuerit per dictum procuratorem ... ad hoc specialem ... principalis. ut dixi. s. c. ... alio. a quo remoto loco sit vocandi absentes dixi. s. c. xv. omnia et singula. sic est ... in textu. et in una cum aliis procuratores ad presentem constitutionem ... et ... sed constituendum ... quod ad dictum faciendum et procuratores ... requirantur procuratores absentium: non intendit. ... ut dixi. s. c. xxv. sed ... quod requiritur ... ut dixi. s. c. xi. ... s. forma presentis ... in libello ...

suspensos. extra e. t. cum dilectorum. et s. c. ix. consuetudine inter
dum aliquando consuetudine interesse in electionibus qui aliter dum
interesse non deberent vel extra de elec. cum inter a. et extra de post. cum
ecclesia. et s. c. viii. singulis. unum ab omnibus simul vel a singulis
possunt isti scrutatores assumi. dixi s. c. xxiii. tres autem

non quod tabellio suum ius non scribit post ipsam scribe ipsam sic
ue vel inicia si voluit ut dicat talis consentit in talem et ipsum no
minavit et elegit in episcopum et est melius etiam quod scribat. ipsa p.
et hec magis auctoribus applicabit ut dixi s. c. xxviii. presbyter non.
quis quis scribit vota de et prima ordine et dignitate

etiam interesse quorum omnium
nomina inferius continentur
prodictus prepositus vice sua
et omnium ac singulorum de toto
capitulo mandato ab eis
speciali sibi nomine facto omnes
excommunicatos suspensos et etiam
interdictos necnon et quoscumque
alios siqui erant forsitan inter
eos qui debent aut consueverunt
de iure interesse in ipso electionis
negotio non debent qui interesse
de capitulo alios eligere
libere permittentes protestans
quod non erat sua vel aliorum
intentio tales admittere
tamquam in electione habentes
aut perdere seu eligere cum eis
debent immo volebant quod
voces talium siqui deprehenderentur
interfuisse primodum nullius
essent et suffragium necessarium
alicui nocumentum. et prefatis
predictis receptis sive prohibitis
habeantur. His pactis et
deliberatione habita per quam formam
esset in electionis negotio procedendum tandem placuit
omnibus et singulis per formam
scrutinii et omnium esse procedendum.
Unde assumpti fuerunt concorditer
tres videlicet A. B. C. de ipso collegio
fide digni. quibus ab omnibus
et singulis potestas data extitit
ut vice secreto et sigillatim vota
omnium primo tamen sua et primo
dum aliorum inquirerent diligenter et ipsis in scriptis redactis
mox in communi ea publicarent. Scrutatores autem ipsi
potestatem traditam acceptantes
ad unum angulum capituli se traxerunt et associatis sibi me
notario et testibus infrascriptis ad
scrutinium processerunt scrutantes

primo ad invicem vota sua in
formam subscriptam in hunc
modum. Quo circa et ego talis
f. B. et C. eidem videlicet A. presbyterum
et filium et episcopum scio et talem
sive predictum admittimus et
volumus ac sic consentimus in eum
tamen nullum dirigere votum
suum quia Nemausensem esse magis
utilem et magis idoneum reputaret. Ipse autem talis admittatus consensit in B. Nemausensis
ecclesie archipresbyterum in hunc modum.
Ego A. presbyter et canonicus Nemausensis consensio in archipresbyterum
ipsum quia nomino et eligo in episcopum
et pastorem ecclesie Nemausensis.
Deinde B. assumptus socius f. A. et C. modo simili admittatus consensit in P. eiusdem ecclesie canonicum
in hunc modum. Ego B. diaconus
et canonicus Nemausensis consensio
in P. ipsum quia nomino et eligo in
episcopum et pastorem ecclesie Nemausensis.
Consequenter tertius f. C. a duobus
aliis ut premittitur admittatus
consensit in B. archipresbyterum in hunc
modum. Ego C. subdiaconus canonicus
ecclesie Nemausensis etc. sicut
supra. Post hec non absque aliquo
intervallo iidem scrutatores processerunt ad scrutinium aliorum
secrete ac sigillatim vota cunctorum
exquirentes. et ipsius
prepositus huius in capitulo primi
vocatus ab eisdem scrutatoribus et in hanc formam primis
sane est admittatus consensit in
B. archipresbyterum in hunc modum.
Ego G. prepositus etc. B. archidiaconus modo simili admittatus
consensit in P. eiusdem ecclesie canonicum
in hunc modum. Ego B. archidiaconus etc.
Inquisitis itaque sigillatim
et secreto voluntatibus singulorum

illum eligat in communi. qui ab omnibus vel a maiori et saniori
parte totius capituli fuit nominatus et hoc est utile etc. quia plus
una pellitur cis qui diversas electiones facere vellent.
anguli capituli ne ab aliis possent audiri. s. c. xxiiii.
infrascriptis. scrutinium fit secrete faciendum melius posset
interesse tabellio et testes. ut dixi s. c. xxii. et c. xxiiii. ad
mittantur an hec admissio sit necessaria dixi s. c. xxiiii. fin
... extra de elec. cum dilectos et dixi s. c. xxiii. et ult. equia.

elec. dudum. in ac. de etate. et q. cum in ... et esset expediendo
consensus ut dixi s. glo. pe. et s. c. xxvi. aut intervallo. non enim
debent differre ad extrinsecos actus ne forte tacita esset institu
to quod non possit scrutinium perfici. unde dicitur et cum contumax
possit inseguitur. s. c. xxix. prima. ille n. q prima voce hic
primo de scrutatori ut dixi s. c. xxix. b. archidiaconus ... sibi
et c. deberent scribi per ordinem nomina omnium et consensus sic fit
extra. de elec. q. propter et c. cum ... in communi. hec in capitulo s. c. xxii.

legendo

publicarunt. sup. nota ipsi omnibus audientibus intelligibiliter a constitutione. s. c. xxx. de mandato. licet ... ut quod collatio fiat mandatum ... ab aliis ... et si ... presentibus et ... dicentibus ... c. xxxi. collationem. quare fiat hec collatio et super quibus ... s. c. xxxi. numeri: collatio

als non possit eligi ... postulari ... notum et. s. c. lvi. ordinibus ... in ordinibus ... constitutus eligi non potest ... ad ... tutiari. sic. s. c. liii. etate. et ita eligi non potest ... s. ... de excellentia ... compellendus c. xxxix. di. ... ex c. xxxvi. di.

numeri ad numerum zeli ad zelum et unitati ad unitatem ... ubi solus ...

et pnie infra septimum tabel
lionem in scriptis sicut supi
continetur: ipsi scrutatores de
loco ubi scrutinium fecerant
recedentes ad alios redierunt
et mox inedi nota ero pu
blicarunt. Quibus taliter
publicatis. G. de mandato
dicti prepositi et omnium predictorum
collationem fecit numeri ad
numerum. zeli ad zelum. uni
tatis ad unitatem sub hac forma.
Constat omni quod nos sumus. l.
canonici remanens: de quibus
xxx. in archipresbiterum. et xviii. in p.
ac des archipresbiter in .c. et dicti
p. in .s. sua desideria direxerunt
sicut patet per scripturam nostram scr
consensus tamen omnium continetur
sic ergo constat quod maior pars totius ca
pituli consensit in archipresbiterum
supradictum et ita est ratione nu
meri aliis preferendus. Item
et ratione zeli est similiter preferendus
nam qui nominarunt eundem
sunt antiquiores tempore minis
presbiteri tores et in maioribus
dignitatibus et ordinibus quam
alii constituti nec in suum consan
guineum consenserunt illi autem
qui in dictum .p. ut primitus
consenserunt non solum sunt tempore
minores ac in minoribus digni
tatibus et ordinibus constituti
sed etiam inveniuntur in ipsum car
nalitatis consensisse pro eo quod
ipse .p. est sanguineus eorundem.
dicti uero archipresbiter et p. quod alios
nominarunt sunt in suis nomina
tionibus singulares ergo consi
deratis hiis electores dicti
archipresbiteri presumuntur meliorem
zelum quam alii habuisse. Item
et ratione unitatis est similiter ipse
archipresbiter preferendus. nam ipse

doctor decretorum de et longo tempore
in pluribusque studiis famosis per
lurimos memoribus laudab
iliter eruduit. est et conversatione
honestus moribus ornatus
spiritualibus ac temporalibus plurimum
circumspectus etatis legitime
ac de legitimo matrimonio procreatus
et in sacris ordinibus constitutus.
predictus uero .p. licet litteratus
sit competenter: non tamen tanti
quantum archipresbiter supradictus et p
terea defectum patitur in e
tate nec habet illam circumspectionem
in spiritualibus et temporalibus quam
decet. et tamen talibus criminibus
irretitus propter que non est aliqua
tenus eligendus. alii autem
ut debet. p. et s. nec multi
tum nec in aliis sunt adeo
sufficientes sicut archipresbiter
supradictus. Patet ergo quod ra
tione numeri zeli et unitatis est
ipse archipresbiter preferendus et dicitur
eligendus. Collatione igitur
ita facta sunt singuli requisiti si
placebat eis quod eligeretur
dictus archipresbiter in eodem cum i
cum maior et sanior pars capi
tuli consensisset quibus consentientibus
et uolentibus talis de mandato
eorum eum elegit sollempniter
in hunc modum. In nomine patris
et filii et spiritus sancti amen. Cum uacante
ecclesia remanens: uocatis qui
fuerant euocandi et presentibus
die prefixa omnibus qui debuerunt
uoluerunt et potuerunt commode in
teresse placuit omnibus per formam
scrutinii uacanti ecclesie prouidere
factoque scrutinio iuxta formam
concilii generalis ac eo publica
to et collatione habita diligenti
reperto sit maiorem et saniorem
partem totius capituli dicturi

... lxxxix. di. decentem. doctor. li. n. non est ... sufficiat enim quod habeat scientiam competentem. ex. c. cum nobis olim ... etsi eminentis scientiam ... competentis tollantur. ex. de renunc. c. nisi. c. prefectu. ... sequitur eligendus est honestus uita et moribus. ex. c. cum in cunctis. xxviii. di. ... ex. c. prefectu. xxxix. di. ... nulla. ex. c. cum in cunctis. et c. ... in inferioribus dignitatibus ... c. xxvii. ... minimo.

in primitia autem non tamen est ... ut electio fiat in scriptis ut in c. ... lxi. di. ... quod in scriptis sic facta erat. ... u. q. i. legitimi. maiorem et saniorem ... hic locum qui sunt plenoriati in scrutinio ... solo ... dicit ... quod in ... eligendus ... ex. de electione. ... placet omnibus quod ille solus eligat ... nominatum ... dicit eligens in ea ma

et illorum qui consenserunt in dictum archidiaconum ipsum invocata spiritus sancti gratia etc. ut supra dixi. s. e. xxxiiii. eligo. non. quod si iste sit talis persona de qua postulari est dicat postulo talem in episcopum etc. vel sic postulo talem in episcopum eligendo etc. vel si dubitat an sit eligendus vel postulandus dicat eligo talem et postulo talem

cum generali. vel alia decreta, in eo non deberent. ex dicto cetero et in eligi non possit et de electi. c. xxiiii. propositum et e. si celebrat ex permissu ex dictis cum talis causa dixi. s. supra verbo tales electores plurimi. qui sunt ineligibiles. e. de aetate in iure quod alias quibus excipiuntur ... sic dixi. de electione. s. supra verbo tales.

sic in archiepiscopum vota sua unanimi proposito et consensu virum litteratum scientia moribus et virtuosis actibus multipliciter commendatum in sacris ordinibus et aetate legitima constitutum ac de legitimo matrimonio procreatum in spiritualibus et temporalibus plurimum circumspectum. Ideo ego talis vice mea et totius capituli et omnium nostrum in ipsa electione habentium potestatem a toto capitulo tradita et concessa dictum archidiaconum invocata spiritus sancti gratia eligo in pastorem et praesulem ecclesiae Nemausensis. ¶ Electione autem celebrata cum omnes et singuli approbaverint et cantando alta voce Te deum laudamus dictum suum electum ad ecclesiam deportaverint invitum et renitentem ipsum in episcopali cathedra ut est moris. et demum talis electionem ipsam clero et populo sollempniter publicaverint acta sunt ista etc. ¶ Sane si illi qui in prepositum sua desideria direxerint non consenserint quod archidiaconus eligatur dicentes suam partem esse aliam saniorem et ob hoc ipsum prepositum et non dictum archidiaconum eligendum, et tunc servabitur eadem forma in omnibus usque ibi et omnium eligendorum deinde quod sequitur adiungetur. ¶ Pars autem que in dictum prepositum potius preferendum et omnium eligendorum assensus quod tales electores dicti archidiaconi sunt maioris et omnis in illo innodati. seu ex tali causa vocem in electionis negotio non habentes. videlicet ipsis exclusis non habet maiorem partem ipse archidiaconus sed minorem. ¶ Idem dictus archidiaconus est et dicitur

ac pluribus et talibus aliis criminibus irretitus propter que facta de ipso electio esset irrita ipso iure. Dictus vero prepositus consideratis scientie et aetatis legitime quam minus praelatio [illegible] assequi esset etiam super honestate conversationis et vite ac in spiritualibus et temporalibus providentia circumspecte. ¶ Idem et de legitimo matrimonio procreatus et in sacris ordinibus constitutus quibus omnibus et aliis eius virtutibus commendandus diligenti consideratione pensatis partis consentientium in eum tamquam maior et sanior alia esse censetur. Bonumque zelum habent nec carnalitatis affectum sequuntur et quicquid asseritur per diversa sed potius iudicatur in omnibus. ¶ Collatione igitur ita facta et huiusmodi dictum archidiaconum nolentibus aliis acquiescere vel contra utrisque et dicentibus suam partem esse aliam saniorem ac suis insistentibus voluntatibus. ideo talis de mandato eorum qui in dictum archidiaconum direxerant vota sua elegit eum vice sua et illorum sollempniter in hunc modum. In nomine patris etc. ¶ Eodem modo et etiam de mandato eorum qui in prepositum consenserant suppositum ipsum vice sua et aliorum sub hac forma elegit in nomine patris etc. ¶ Ab electionibus taliter celebratis partes utraque Te deum laudamus alta voce cantantes electos ascribunt et electionem clero et populo sollempniter publicaverint. acta sunt ista etc. Forma VIII. quando fuerit ius eligendi in compromissarios translatum.

In nomine domini transferunt. Amen. Bone da. VIIII. memorie etc. sic ut supra. IIII.

s. quod deinceps ... ut dicit glossa ... in prepositum ... (margin glosses, left: [illegible])

ipso iure et e. cum in cunctis. ... de aetate ... forma ... (margin glosses, right: [illegible])

vel a parte maiori et saniori quod meliori zelo et maiori pietate movetur. xl. di. nulla. usque ibi. s. e. § et cetera. Tali adhibita forma ... tabellionis tales electores ... [illegible] ... et quod alias ... ex sententia ... suam dicit quod illi qui vident excommunicati sunt ostendere qualiter sunt absolutique ... [illegible] ... nullum ... parti ... sed ... prius ... c. dilecto etc.

ut dixi s. glo. prima canonicas. aliis et quoniam canonicis posset dare capitulum plenam potestatem. e. c. cum quem plenam. non est necesse quod dicat plenam generalem et liberam. sed sufficit dicere omnibus sunt ut de omni et eis vel concesserunt in eos eligendi potestatem ut colligitur. e. c. in cunctis. et c. cum dilectus et c. cum inter. et c. quia propter. nam eo ipso quod simpliciter eligendi potestas datur ut tamen sit ... ad tenorem transferri ... ex. de off. del. [illegible] ... nam ... sufficit ... non ... ar. e. de testis testimonium ... per totum dies. sed cum ... non apponetur ex promisso totum ...

ius ibidem tandem placuit omnibus et singulis a predicto proposito in
secunda[m] ... super hoc specialiter requisitis
per formam compromissi ecclesie Nemausensis
ecclesie prouidere unde unanimiter
nullo penitus discordante
dederunt A. B. C. suis et nomine
plenam generalem et liberam
potestatem pro vice ista tantummodo
diuinitatem eligendi episcopum
se vel alios prout sibi expedire
uidetur ac ipsi ecclesie prouidendi
ita tamen quod per quem de persona
concordes fuerint eligenda vel
unus ipsorum aliorum uice
sua et ipsorum ac totius capituli
personam illam eligat in comuni
prouideat de eadem. Promittentes
uniuersi et singuli quod ipsum re-
cipient in suum episcopum et pas-
torem quem ipsi ut premittitur
duxerint eligendum seu de quo
duxerint prouidendum. Actum etc.

Forma ix. qualiter compromissarii processum suum ordinare debent ac:

In nomine domini. Nos ipsi etc. A. B. C. compromissarii in communi compromissarii a predicto et eligere capitulo Nemausensis ecclesie in comuni deputati habentes plenariam liberam et generalem potestatem eligendi episcopum et eidem ecclesie prouidendi prout in instrumento notarii inde confecto plenius continetur sedentes in tali loco in simul aggregati et ibidem habita collatione secretiori tractatu plurium personarum finaliter omnes in simul conuenerunt in magistrum Ber. eligendo. Demum uolentes ad complementum per huiusmodi specialiter aggregati pro uice eius[?] uice sua et aliorum compromissariorum ac de ipsorum mandato sibi facto specialiter ab eisdem uice et totius capituli eundem magistrum Ber. in ista ... in compromisso prefatum elegit sollempniter in hunc modum. In nomine patris et filii et spiritus sancti amen. Cum uacante Nemausensi ecclesia placuit omnibus et singulis per formam compromissi eidem ecclesie prouidere nunc actualibus meis sociis potestatem plenam et liberam dederint eligendi et ipsi ecclesie prouidendi. Nos post diuersos tractatus multiplicium personarum finaliter diuina fauente gratia in magistrum Ber. direximus concorditer uota nostra uirum utique prouidum et discretum litterarum scientia uita et moribus merito commendandum in sacris ordinibus et etate legitima constitutum ac de legitimo matrimonio procreatum in spiritualibus et temporalibus plurimum circumspectum. Unde ego uice mea et eorum collegarum seu sociorum meorum et de mandato ipsorum uice et totius capituli predictum magistrum Ber. eligo in episcopum et pastorem ecclesie Nemausensis et eidem ecclesie prouideo de eodem. ¶ Electione huiusmodi celebrata canonici omnes et singuli approbauerunt etc. sic. s. Actum etc.

Forma x. qualiter de electionis processu ad formam inspirationis procedatur:

In nomine domini amen. Anno domini etc. Uacante nec Nemausen. ecclesia etc. sic. s. usque ibi prouidendi habita breui tractatu coniunge bis pactis nullo quasi tractatu alio interueniente statim subito et repente omnes unanimiter in magistrum Ber.

mū et ip̄i pcntemus d'tali ul' eligimus talē q̃z ut dic̄ ib. b. ↄpos. dñs all'ex. ꝓ q̄ue cessante ung̃ electō non tñ in et cā in quaṙe ꝓ h' debuit cessaṙe. s; puto ee tutius q' for meliḋ in ūba misinglari sic h' formant̄. ut ↄppo

electo p̄sētari ul' si sit p̄sens coram ↄ̄tu capl'm pōt eī p̄sētare & ei petē ↄsensū eius d'. ar. ex̄. e. q' sic. q̃. x. capl'm. u. aduce q̄ et p'nunc noīa oīm canonicoꝝ ut s' sc̄c eundē d' ac colā cor d'. ar. ex̄. d' pcu. ↄsilia ñ tñ scribunt noīa absentiū q' tali

consenserunt et eum in unum uocem et unico spiritu elegerunt in suum et ecclesie Nemausensis episcopum et pastorem ipsumque electum cantando Te Deum laudamus ad ecclesiam deportarunt. Et cetera. Actum et cetera. **Forma .xi. qualiter ad presentandum electionem electo ad petendum ipsius assensum potest ab electoribus.**

In nomine domini amen. Anno et cetera. **Constituti presentialiter et capitulum ecclesie Nemausensis, fratrum cetera.** Constituti in capitulum presentem et in auditum huius sui approbaturi procuratorem suum et nuncium specialem ad presentandum domino archiepiscopo Nemausensi electionem de ipso canonice celebratam in episcopum Nemausensem et ad petendum ab eo suppliciter et instanter ut ipsi electioni sue assensum debeat impertiri, promittentes se ratum et firmum perpetuo habituros quicquid per procuratorem ipsum actum fuerit in premissis et quolibet premissorum. Actum et cetera.

Forma .xii. qualiter debet electio electo presentari et eius assensus.

In nomine domini **reuerentia pro** et cetera. Constitutus in presentia **uenerabilis in Christo patris domini** archiepiscopi Nemausensis **domini** Nemausensis in episcopum Nemausensem electi et cetera procurator prepositi et capituli eiusdem ecclesie ad infrascripta specialiter deputatus ut in quodam instrumento manu talis notarii confecto plenius continetur, presentauit eidem domino archiepiscopo procuratorio nomine predictorum unum instrumentum manu eiusdem facti quod continebat processum electionis de ipso domino archiepiscopo celebrate, petens eque ut dictum ab eodem supplicat et instanter ut ipsi electioni sue deberet prestare assensum. Deinde uero dominus archiepiscopus respondit et dixit eidem quod deliberare uolebat et deliberatione habita, una die et pluribus, dominus ministrauit. Actum et cetera.

Forma .xiii. qualiter electus electioni sue petitum assensum prestet.

In nomine domini amen. **Ego B. uenerabilis in Christo** constitutus in presentia **reuerendi** domini archiepiscopi Nemausensis, et in episcopum Nemausensem electi et procuratore prepositi et capituli eiusdem ecclesie petente suppliciter et instante in actu et nomine predictorum ut idem dominus electus electioni de se facte consentire deberet, ipse nolens diuine resistere uoluntati electioni predicte consensit ad honorem summe et indiuidue trinitatis ac beate et uirginis gloriose matris nomine Nemausensis ecclesia consecrata. Actum et cetera. **Forma .xiiii. qualiter electionis decretum debet fieri quando per formam scrutinii.**

In nomine domini amen. **Est electio celebrata.** Sanctissimo ac beatissimo in Christo patri domino .G. diuina prouidentia sacrosancte romane ac uniuersalis ecclesie summo pontifici, .G. prepositus et capitulum ecclesie Nemausensis, sui humiles filii et deuoti cum omni reuerentia debita pedum oscula beatorum. Cum per uacationem diuturnam ecclesie pastoris solacio destitute grauia in spiritualibus et temporalibus dispendia paciantur, conditores canonum deliberatione prouida censuerunt ut ultra tres menses uacare non debeant ecclesie cathedrales. Defuncto igitur anno tali et die tali bone memorie

[left margin gloss:] tio que ex cessatione p̄cā posset fieri cunctari: puto eo au. quam inter itatur q' o̗ puniss' aīn. h̄at puīte ut ex. e. c. cū q' e. c. q' p̄ aīa. q' h̄at elige. ex. e. cū dilcti. e. c. cum in cā. ex. de for. a leg. ec̄a uīā nō ē ubi sū duc? aū purro sine dicit eligo. f. b. ut nō. p eū ibiō. c. q' ꝑ ero in u. c. c. c. m. ↄ. m. uig'lo. u. ↄ. q̃ poterit aliū n duū nō puto et maliū ee si dicat ut i't. s. eligo talē e p̄ uno e codō sic h̄ic dicat. ut dixi ūficatum. n. ū sacrā ag sic uoce issilī matā. ex. de postul'. c. uī. a p'b aniue. h'ec ap'batio n e tencātē. ar. ex. e. c. issi sic iñ ad ei ut el'a iii. s. for. uii. c. electione. sic. s. s. for. uii. c. electo ue ibi cantando alta uoce ↄ deū laudamus. et c. In noīe. et c. sic. s. for. uii. cuncta tū alio. u. tū cunctat p' sit ꝑ ide hac forma l̄res. s. c. lij. repte. sui i sūgatione el̄ōis q' ō dic. ut. s. c. lij. amantum ē. alie n ualet

[right margin gloss:] le instrm sīn eē et ex. de hyg. q. si. a. p. quō ē. ad. l. cor. de sal. q' uelut. p̄sente. ab sēte et ad h' sit tue posse. ex. d' pcu. l. 4. et uniū. f. et uones ul' ē ui sū dicat ī uig' si pastor ee ↄsitit de electe ↄstitui eās. ex. d' pcu. p̄ electo. et. l. q. an. salu toꝝ q̃ q' iuisto. r. g. ex. e. q' sic dicit q' electo res tenentur electo p̄sētar electo et petere ↄsēsū ipius suf ficien q' u ostra at p' pūātorē uag'in paltū fae p̄se fac ē uice ex. de sē. ex. in. teres. ff. de ad mi. tu. itati. u. c. gessisse. In noīe. et c. sup p̄sentatione electōis facta electo sp̄ ea fieri publice istru ut p'pm cū ↄ̃cetuū. sīor ue debito tpe ut electio cantō p̄sentata q̃. de sic tpe i'stitulo hēs. s. c. xxxvi. qō postulacō tac uū q̃d ei sūm tene ē p̄sentē postulatus ipi postulato dic ut. s. c. lvi. isti. uig'lo. sic. u. isti. ↄ. in f̄ de pastor oīn de electo ut p'pm e ai orē. ↄ in et parte elige aū s electo p̄sente ↄ' de et ex ↄ' ex. et toti pro sū electionis electo electo ut plēne deliberare ualeat. s. c. xxxvii. al' n credere eiō deliberare ii posse. ex. d' el'. c. ij. istuc.

electio i hac forma n onīs ē cenit. ppt de s. c. lij. u. d' eli. uno sp̄u. ū. n. req'r aī p form. isti pe dr q' unus eligat uice oīm, u'ā sū dicat eligimus intellr. ee cōis electio ut dixi. s. c. lij. q; ea q̄ siue diuina i'spiratōe non sit si b lege. ex. de reg'la. l. xix. q. ij. duo s' b tū bi la cū i de inspirata. s. hos. sed i q' i' i'spirata. et c. u. ut dic ē ne ē q' unus eligat uice oīm q' dic. ut no. ī spā l'. c. lij. u. h' g' sic dicta ie electione i'spirati d'portare. ↄ. c. sbito. ↄ. c. uig' eq. ē. s. for. uij. c. electione i' tō i' mza tes ↄ. c. uh. ad. c. sane. In noīe. et c. for. ista locū h'ere pōt cū electus ē absens cum

p'lab; et i'stātia uictus et p'lices i' uitatus ↄ sēti, ne p' electus ne si stati ↄsecrat re pu tē ē ab ia osō. l. q. vi. sic. c. de ep'is. ↄ cl. siq' q' deliberare uolebat h' deliberatio. util' ē n e dixi. s. c. xxxvij. quia quod fiē ut seneca dic ad p'mā ↄ ꝑerat. et salomō q' in i' ↄsi dāte lo' sēa et mala. d. q. v. c. h ↄ aliud. respōde. ↄ. ↄ. x. a. n. i' digemus ut aliqd matiūs paganus. l. di. ponderet et dic' lex q' ea q̄ cū ↄsilio fiūt mi' mīto q; firmitate intur. c. de re pud. l. dubiū n ē si tū mult statt' ↄ sēte pōt h; canas fa cee si p'mo deliberet. ut dixi. s. c. xxviij. ↄ oīe et pastorez. In noīe. et c. uoluntati. dic uoluntati, sūmi u s' ii amar ondit qui cū posse oues dei oīpotētis pasce renuit.

viii. q. i. in scriptis et fin. ang. electus qui ab ecclesia ministrum ... enim angli zandi tenuit in ito ab ipsa ecclesia receperit ut. e. c. et q. c. olim. consensit ut de isto consensu qui prestatur d. i. tempore statuit most. g. x. e. c. quod sic. et s. c. xxvii. possit prestari que prestitutum sit. i. tempore debitum de sibi hac forma vel alia competenti instrum alio quando oportebit

tione. quod hic ponatur dixi. s. c. iiii. et s. c. for. i. convenerunt. hic ubi unum et duo sequi ca noluerit et potuerit exponitur s. c. xviii. tres. si sit plures quam tres vel pauciores et si non sit de collegio scilicet alium de expressione nec de eo necnon aut debeant esse tamen tres et de collegio solum. dixi. s. c. xxiii. assumendos.

domino P. condam episcopo Nemausensi.
et ipsius corpore cum reverentia tra-
dito ecclesiastice sepulture ne ipsa
ecclesia in dominitatis sue incomo-
dis diutius deploraret fuit a presen-
tibus talis dies cum continuatione
sequentium concorditer assignatus
ad electionem futuri pontificis cele-
brandam. Citatis autem in-
absentibus et convenientibus in ter-
mino supradicto ad capitulum
Nemausensem omnibus qui debuerunt
et potuerunt commode interesse tan-
dem deliberatione habita per quam
formam esset in electionis negotio
procedendum placuit nobis omnibus
et singulis per formam scrutinii
electionem esse procedendum. Unde tres de
nostro collegio fide dignos videlicet
A. B. C. concorditer duximus assumen-
dos quibus dedimus potestatem
ut secreto ac sigillatim vota cunc-
torum primo tamen sua et post mo-
dum aliorum exquirerent diligen-
ter et eis in scriptis redactis mox
in communi eadem publicarent. Scru-
tatores autem ipsi potestatem huiusmodi
acceptantes et ad unum angulum
eiusdem capituli trahentes secreto
et sigillatim inquisiverunt dili-
genter sicut nobis postmodum retul-
erunt primo ad invicem vota sua
ceterorum postmodum publicarunt nobis ha-
[illegible] ipsisque
in scriptis redactis mox in com-
muni publicarunt quibus publi-
catis et collatione numeri ad
numerum zeli ad zelum meriti ad
meritum subsecuta repertum est quod
maior et sanior pars capi-
tuli direxisse vota sua in dominum
A. presbiterum nostrum unanimiter atque
providum et discretum litteratum scien-
tia et moribus merito commen-
dandum et in sacris ordinibus
et etate legitima constitutum ac de
licito matrimonio procreatum in
spiritualibus et temporalibus plurimum
circumspectum quem talem dominum
dato (?) nostro nobisque presentibus
elegit sollempniter in hunc modum.
In nomine patris et filii et spiritus sancti
amen. Cum vacante Nemausensi
ecclesia et cetera sicut in superioribus. Dictam
vero electionem sic sollempniter
celebratam omnes approba-
mus gratamque habuimus
et acceptam ac deinde te deum
laudamus sollempniter
decantantes dictum electum
in sublimi cathedra intro-
nizavimus iuxta morem et ma-
nifestam electionem ipsam clero
et populo personaliter fecimus pu-
blicari. Postmodum vero elec-
tione huiusmodi dicto electo
personaliter demandato (?) nostro
infra tempus debitum presentata
et petito ab eo ut suum preberet
electioni assensum ipse tandem
nolens divine resistere vol-
untati infra tempus a iure statu-
tum annuit votis nostris
electioni consentiens de se facte. Ca-
ritati ergo vestre tam devote
quam humiliter voto unani-
mi supplicamus quatinus
electionem canonice sic sollempniter
sic canonice celebratam dig-
nemini confirmare ac eidem
electo nostro munus consecrationis
favorabiliter impertiri ut eo
auctore nobis et toti diocesi
velut pastor idoneus pre-
esse valeat utiliter et prodesse
nosque ac alii eius subditi sub
ipsius regimine possimus
coram deo salubriter militare.

anni et die qui fuit dicti confecti. si non accurrit aliquid per mortem illius sit exprimatur per ut dicitur in forma pre. sepulture. hic est expressio ut apparet quod non per mortem processerunt ad electionem si tamen antequam defuncti corpus sepulture sit traditum electio celebraretur non propter hoc cassabitur. ut dixi. s. c. i. talis dies. expressio huius diei non est silentio obmittendo ut per hoc appareat an infra tempus a iure statutum sit electio celebrata. nam ex quo s. posita est dies mortis prelati sive dies qua cepit ecclesia vacare et hic dies qua fuit electio celebrata statim apparet utrum sit celebrata infra tempus a iure statutum necne quod autem sic tempus illud hic s. c. i. ... plene dictum est ... in eo die ut s. c. xxxviii. ...

s. c. forma. vii. ubi exponitur illa que hic sequitur. sic s. s. c. for. vii. cum nomine p. ut est forma. s. quod dicit si electio est illa forma a procuratore vel alia competente s. quod fecit electio eum de eo nullo addito vel mutato totaliter inserenda. approbavimus utrum hic approbatio sit necessaria dixi. s. c. for. vii. electione. te deum laudamus. quia hic exprimitur sicut de eo ut sic melius instruatur utrum aut te deum laudamus sit necessarium decantandum vel inthronizandus electus aut electio clero et populo publicatur. dixi. s. c. xxxv. personaliter. hic hic clarum quod presentatores presentarent coram eis sive eius capitulum presentet ergo post quam dictum quod ut dixi. s. c. for. xi. infra tempus debitum. quod sit hic tempus. hic s. c. xxxvi.

statutum, quod est hic textus b. s. c. xxxviij. sciatis. si scribat dicat: presentibus vel donationem auctoritate sciatis statuto et silla ubi expresse competit summo pontifici, quia confirmare. quia confirmatio si perit ... et qui ab alio inferiore dixi s. c. lvj. et per decretum. bonis placitis non tamen dicere nolle pro quanto per decretum viij. q. i. c. ...

statuto si scribat in decreto pollicitatio dicatur presentibus vel nominatio ... sanctorum cum scriptum facere ... et scribere ...

Ceterum ut veritas omnium cognoscatur evidentius, notum sit omnibus in predictis omnibus et singulis concordasse ac interfuisse huiusmodi esse unanimes et concordes. Presens electionis nostre decretum sciatis nos tamen simul et unius quod iuxta statuta canonica roboratum propriis manibus nostris quisque et subscriptum, quod etiam ad maiorem cautelam per infrascriptum tabellionem in formam publicam redigi fecimus et sigillis nostri capituli ac nostris propriis sigillari. Ego G. prepositus ... venerandus et presbiter predictis interfui et in dictum archipresbiterum consensi ac manu propria hinc decreto subscripsi. Ego B. presbiter et canonicus ... unus de scrutatoribus supradictis predictis omnibus interfui et in dictum dominum archipresbiterum consensi ac ipsum in me mea et una cum capitulo ut est dictum elegi, propter talem hinc decreto subscripsi fecit quia scribere nesciebam. Ego C. diaconus et canonicus predictis interfui et per infrascriptum notarium, sed quia publicato scrutinio ipso et collatione habita diligenti repertum fuit quod maior et sanior pars totius capituli direxerat in dominum archipresbiterum vota sua, annominatione dicti prepositi et in dictum dominum archipresbiterum consensi et hinc decreto manu propria subscripsi etc. etc. etc.

Forma xv. qualiter electionis decretum fieri debeat cum per formam compromissi.

In nomine domini electio ecclesie ... sanctissimo beatissimo. etc. Item (?) sic s. usque ibi negotio ...

procedendi tamen de placito nobis omnibus et singulis per viam compromissi et communiter providere. Convenimus unanimiter nullo penitus discordante, ac nostre et ecclesie nostre plenam generalem et liberam potestatem providendi et eligendi episcopum de se vel aliis, providendi et eligendi ecclesie nostre prout ... ita tamen quod per quinque personas concordes existerent eligendi. unus ipsorum de aliorum sociorum suorum consensu vice sua et ipsorum ac totius capituli predictam sollempniter in communi providentia ipsi ecclesie decreto p. Compromissarii autem ipsi potestatem per nos sibi traditam acceptantes et in partem primo secedentes, primo deinde tandem per tractatus inter se habitos plurium personarum, ipsi nobis postmodum retulerunt unanimiter in dominum archipresbiterum concordavit utrique providendum et consentiri etc. Deinde unus ipsorum in compromisso prefatorum vicem (?) ad capitulum propositi ... spatio ... gratiam predictus A. vice sua et sociorum collegarum ac totius capituli cum elegit sollempniter in hunc modum. In nomine p. et f. et sp. s. amen. Cum vacante etc. Dictum in electione sic sollempniter celebratam etc. sic s. in fine.

Forma xvj. qualiter electionis decretum fieri debeat cum per formam inspirationis est electio.

In nomine domini amen. Celebri sanctissimo ac beatissimo tali usque ibi convenimus et ecclesie decernentes ita usque statim nullo alio tractatu interveniente

electionem ... sed hoc ... nec non ... quod in subscriptione dignitas subscribentis ordo et primum magis presumunt plus quam scilicet in maioribus dignitatibus et ordinibus constitutum quod plus quam scilicet in minoribus ut dixi s. xx. c. viij. in fine et s. c. forma xvj. in fine excepto scrutinio in quo non interfuit qui consensit

in eum ... et ... qui forte absens decreti vel potius huius dicere ego talis predictis omnibus consensi et huic decreto manu propria subscripsi ... subscriptio ... vel ... alia ... predictis omnibus ... non sunt scrutatores ... possit dicere ... qui ... in fine ... ut dictum est ... gloss. ... electione ... de electione et ... hic subscriptio ... talis ... et ... consensi ... capitulo ... sigillum ...

tabellionis et dicatur in fine: datum in tali loco die tali et anno tali etc. ... sanctissimo. vel reverendo si scribat auctoritate ... quod ... In nomine etc. s. forma proxima ubi textus quod ubi debent interim ... superiori p. sic s. forma s. proxima procedendi. deinde omnia que sequuntur ... tandem etc. et singulis ... alicuius ... concordaverunt non procedat ... forma ut dixi s. c. xxi. et c. xxxviij. canonicas ... possent dare hanc potestatem etc. c. ... quod et dixi s. c. xli. quod ... si factum fuit ... decreto plenam ... sic ... ponendo ... sibi et alia duo. scilicet generalem et liberam dixi s. c. forma viij. ... ut possint compromissarii eligere de se ipsis et de se vel de aliis ... si non fit tamen in compromisso ... s. c. xlviij. ita tamen ... clausula ...

nichil est et ... in decretis ... c. capientes ... et s. c. lvij. propriis ... huic propria sigilla vel sufficit sigillum capituli vel alicuius auctoritate persone. vel quod auctoritate manu scribat decretum s. c. xxxviij. ... sufficit tamen quod canonica sigillet decretum suis sigillis et subscribat manibus propriis dixi in proximo c. xxxviij. Ego G. propositus hic manu propria subscriptiones eligentium quas debent facere singuli canonici per ordinem. scilicet quod scilicet maiores in capitulo manibus propriis subscribant ita ut quilibet suam faciat. si vero sit aliquis qui scribere nesciat subscribat per alium ut dixi j. et non est quod ... quilibet cum subscriptionem propriam debet facere aliquod signum puta crucem vel aliquid aliud et in fine ... tamen dictus signis in subscriptione

sit necessario ponendum in premisso dixi. s. e. for. viii. in decreto nostro omnia expriment que acta sunt ut supra plenius instrumenta possit recitare. non posset hic simpliciter asserere quia non interfuit instrumentum tamen ut ibi dixi. nisi circa s. for. p. ix. nota quod ubi quibusdam interfuit bene potest hoc asserere. veruntamen expriment cum in decreto utrum omnes consenserint vel maior pars nam sufficit quod maior pars consentiat ut nota extra de elect. in premisso s. c. xlvi. et dixi s. e. for. ix. discrimen etc. sub isto et cetera et de hoc in commentario quod e. s. forma p. x. et quibus publicatis ut alia forma quod certe que qualitas pro ut eclectorum facerem hic etiam cum aliud valet electio. s. e. l. et e. xliii. et dixi s. e. for. ix. capitulum in quo locus eligere debent pro missarum dixi s. e. c. li. et s. e. for. ix. circa ut et hoc et de integro et ponenda forma. procuratorum electionis quod e. s. c. for. uiii. e. in nomine nisi ad e. electione vel alia sed quod fuerit electio facta sicut dixi s. for. p. x. e. in nomine patris. sicut supra s. for. p. x. e. tantum non summi sunt subscriptiones ubi subscriptiones tantum certe subscriptiones tantum at qui unice pro nunc huius forme inveniantur qui subscribant intus et subscribi hic etiam libellus ut ibi dixi et cetera.

In nomine et cetera. In sanctissimo et cetera. sub hac quod de hoc s. e. forma xiii. subito et repente. hic ubi ponitur et exponitur s. e. ii. discrepante. hic die ut sub hic s. ex preordinata aliquo discrepante ut dixi s. e. lii. discrimen et cetera ponentes eundem nostrum que et s. e. for. xiii. e. quibus publicatis et s. e. for. vii. e. in nomine patris vel alia electione procedatur concorditer. eligimus et quo omnes simul uno ore et uno spiritu sic inspirati eligunt aliquem non requiritur alia forma nec quod per unum fiat electio in communi. ut dixi s. e. c. lii. et s. e. for. x. sic et s. for. xiii. e. tantum non electionem ibi esse festinum.

In nomine domini et cetera. tales canonici. hic locum habet qui tres nondum (?) parvos (?) aliquibus. etiam si non una sit in concordia celebrata vel una cum aliquibus vel aliqui se opponunt ut dixi s. e. ii. prepositus et tales canonici Nemausensis fecerunt et cetera. tales non duos procuratores constituere de electoribus vel de aliis sed hoc est utile ut plures constituantur et in solidum ad hoc ut si unus impediatur alter procuratoris officium exerceat. unum patet cum duo de electoribus vel aliis sed hoc est utile ut plures constituantur et in solidum ad hoc ut si unus impediatur alter procuratoris officium exerceat. impedimentum cum duo de electoribus cum electio est in concordia facta. vel cum una seu plures sunt alia (?) in discordia celebrata duo partes que libet deberent unum ad secum: apostolicam ad instruendum dominum papam iuxta tenorem constitutionis Nicholai extra et cetera. cupientes ut dixi s. e. lii. duo aliquando illi non debent procuratores constituere ad petendum confirmationem electionis sue:

vel ad impugnandum electionem aliis sed ad instruendum hunc sequentia dominum papam quia non possunt esse procuratores et instructores gerere officium. ar. extra de iudiciis c. i. supra et Romana. alii dicunt quod possunt et ut invenitur in predicta constitutione cupientes. ubi quod s. quod sufficit si fuerunt altercationes saltem constitutio quod non duo qui mittunt ad instruendum non constituant procuratores: ad prosequendum electionis negotium sed ad instruendum tamen et ideo ipsi et alii eligere possunt et aliis aliquos procuratores. s. prepositus et tales canonici Nemausensis fecerunt et constituerunt tales suos canonicos procuratores et nuntios speciales ad comparendum coram sanctissimo patre domino nostro papa. Clemens IIII. et iuxta constitutionem bone memorie domini Nicholai electorum vel electoribus facti Nemausensis celebratis et ad alia omnia et singula facienda que probanda sunt. concordia eligentes requirunt et qui tamen et ut infra processus quicquid processerunt sive dicentis in premissis et quolibet in formali scis. Sanctissimo. sicut probatum sit petentibus confirmationem agitur coram ipsius electo papa taliter procedendum ab eo domino archipresbytero vel a quibuscumque aliis iudicibus seu auditoribus et cetera ut infra non. facientes mentionem de constitutione: Nicholai quia illa locum tamen habet qui est petenda confirmatio

subito et repente spiritus sancti gratia ut firmiter credimus inspirationis nullo penitus discrepante devenimus in dominum archipresbyterum nostrum unanimiter uniformiter et concorditer et cetera. concorditer una voce et uno spiritu inviti (?) et cetera nemine discrepante eligimus episcopum et pastorem et Te Deum laudamus sollempniter decantando dictum electum nostrum in ecclesia cathedrali intronizavimus iuxta morem etc. sicut supra usque in finem. **Forma XVII. qualiter ad petendam confirmationem procurator potest ab electoribus constitui.**

In nomine domini et cetera. Pateat [quod] B. prepositus et tales ordinis canonici Nemausensis ecclesie fecerunt et constituerunt tales et quemlibet eorum in solidum, ita quod non melior conditio occupantis sed quod unus inceperit alter perficere possit, suos certos procuratores et nuntios speciales ad comparendum et se representandum coram sanctissimo patre domino nostro divina providentia Clemente papa IIII. iuxta constitutionem bone memorie domini Nicholai, ac ad petendum ipsorum nomine ab ipso domino papa vel a quibuscumque aliis iudicibus seu auditoribus deputatis ab eo confirmationem electionis celebrate ab eis de domino archipresbytero Nemausensi, necnon et ad impugnandum electionem de P. tunc attemptatam ac ad appellationem ab ipsis interpositam prosequendam et electores in ecclesia tam prosequendum. dantes eisdem procuratoribus et eorum cuilibet super predictis omnibus et quolibet predictorum plenam generalem et liberam potestatem agendi defendendi libellum vel libellos offerendi et recipiendi litem contestandi iurandi de calumpnia et de veritate dicenda in animas eorum et cuiuslibet alterius generis iuramentum prestandi et recipiendi replicandi etiam et de defectibus opponendi ac probandi testes et instrumenta producendi sententiam et sententias audiendi appellandi quotiens necesse fuerit et appellationem vel appellationes interpositas prosequendi unum vel plures procuratores substituendi et eos revocandi quotiens eis vel eorum alteri videbitur expedire ac procuratoris officium quandocumque placuerit resumendi et alia omnia et singula faciendi que in predictis et circa predicta necessaria fuerint vel etiam oportuna. promittentes michi notario infrascripto nomine omnium quorum interest aut interesse poterit sollempniter stipulanti se ratum et firmum habituros quicquid per eosdem procuratores vel eorum alterum seu substitutum vel substitutos ab eis vel eorum altero actum fuerit in premissis et quolibet premissorum. Actum et cetera. **Forma XVIII. qualiter ab electo qui non potest personaliter confirmationem petere ad eam petendam constituatur procurator. XXIIII.**

apostolicam ut dixi s. e. l. vi. Nicholai extra et c. cupientes. confirmatione electionis. non solum electus potest confirmationem electionis petere. extra de consue. cum dilectus. extra e. c. quod sicut. q. x. sed et ipsi eligentes possunt ut colligitur extra de iudiciis. ii. et in d. constitutione cupientes. ad impugnandum. hic dicitur non est necessarium qui non est electio alia apte vel alia celebrata appellationem. ubi non est appellandum nec hic declaratur vel electi non sunt principaliter ad appellandum vel ad deserendum appellationem in ecclesia ab aliis seu ad prosequendum causam qui longe melior est quod non appellant quia appellantium vel appellationem aliorum adherentes si appellatio non sit recte formata non admittuntur ad causam prosequendam quod sit in appellatione ipsa expressum nec etiam ad aliquam aliam exceptis tribus casibus contentis. extra e. c. ut. extra q. x. c. i. c. lxx. nisi aliqui illi non qui non appellant nec appellationi aliorum adherent possunt opponere dum tamen contra eos non sit lata sententia quia appellationes in appellatione sua expressum quod alia. ar. extra et c. statuimus et extra de testibus.

ueniens. de alii p ma. l. z in spualibus cãus sit tñ in uino
de iure re pcedenda de iur rigore. ut ex. de iur. ca. litis si:
tam iure et de alii p. no e ma lu. ut no. ex. de iur iur. ex
litis eclesia romana sil. de uigo z iura et alibus cãus. au
cor sic ex. de iur. ca. i patoz et ex. de testi. pnali. cãa. ut si h:

electois petenda puch dr et ñ sciat eidat aim suo ut dixi.
s. c. lvi. c. c. ce. et c. sequetibus usq ad. c. demq z et phic isto e
s. c. lvi. c. ce. ex. de ele. cupientes. c. q si sui no in suo re osirmatõ sic
nicholay. ex. de ele. cupientes. c. q si si no in suore osirmato sic
petenda de ssi no pot cãz electi p se pete iusto ipedito. de electo.
j. qx p si ex. ut in ost. gg. x. ex. de ele. q sic. c. cetery. g. c. lvi. c. l. te

clausula i pcu
ratorio poniet
ii posst pcuto
oppone cumula
tione eãs con
gentes psona
cas qui p sua
electione ul p
uisione liagt
ut no. p ut iio.
ex. de acta. sup
bis in si. et ex.
de ele. statuim
uet id notat
p. b. o. non tie
ucan uetiã
ul de fes speaf
icite i pcura
torio. ut no ai
p p des tutor
es in ta. de c.
statuimus. pro
lum de ai cog.
h non poniet
i pcuratorio
ui cdominius
pcurator bis
nandati ad
opponendum
cia et de fecc
posst ea phare.
ut no. p. b. op
ex. c. statuim
et e. ar. ad h. ff.
de pcur. l. ad le
gatu. et l. ad
rem mobile
sbstitue di. ii
h. expme ega
ii posst pcuto
ante lite ost
alii sbstitue.
e. de pcur. nulla
e. l. iii. z etie
pnitur pot
sic sua romana
na curia et e. ar.
ff. de sui. iu. p.
l. ai cent. c. i.
et ff. q cauz.
vin. l. i e cori.
c. si de cãnone
ieuocãdi. uis
h sit expstr
in pcuratorio
non pcurator
huis mandat
ad sbstituendo
alium reuocare
illi q sbstituit
ai sbstitue eo
sic osto suo sic

In nomine domini amen. Nouerint
uniuersi quod ueniens et constitu-
tus dominus archipresbiter nemau-
sensis in presentia nemausensis
electus tali et tanta infir-
mitate grauatus quod absque
persone sue periculo non poterat
ue dicebatur uenire ad presentiam ad
sedem apostolicam infra tempus
in constitutione domini nicholai pape
tertii comprehensum necessario secundum eius con-
tinentia, procuratoria presentis quitan-
ce, respectu personaliter presentari
per electionis sue negotio modo
debito prosequendo fecit et con-
stituit talem suum certum procurator-
em et nuntium specialem ad pro-
ponendum et se representandum coram
ipso domino papa uel coram quibuscumque
iudicibus seu auditoribus de-
putandis ab eo necnon et
ad proponendum ad probandum
infra tempus seu terminos in
dicta constitutione prefixos causam seu
impedimentum huiusmodi apud
sedem apostolicam coram eodem domino papa
uel coram alio seu aliis quem
uel quos ipse dominus papa duxerit
deputandos et etiam ad pe-
tendum confirmationem electionis
celebrate de ipso in ecclesia nema-
usensi. ac ad impugnandum electionem
de P. tenente attemptatam. Dans
predicto suo procuratori super premis-
sis omnibus et quolibet predictorum plenam
generalem et liberam potestatem. Actum
sic. S. ubi stat in plurali nu-
mero in uerba singularis pone
que est communitatis. Incipit pre-
sentia de appellationibus per quas

Electionum negotia interdum ad se-
dem apostolicam deferuntur. c. lx.

Quia contingit inter-
dum appellationes in
electionibus postul-
ationibus uel prouisi-
onibus interponi per quas qui
recte formantur repelluntur mul-
totiens appellantes et eis et
adherentes. ideo in hac presentia
de huiusmodi appellationibus ali-
quid inserimus. Sciendum est
igitur quod quicumque sic opponunt
electionibus postulationibus aut pro-
uisionibus factis uel faciendis
et ei sic per hoc contingit appellari appel-
lantes ad hoc necessario astringuntur.
Primo ut in scripto seu litteris super
appellatione confectis omnia et sin-
gula exprimant que in formam
intendunt obicere seu personam.
Secundo ut id fiat coram persona
autentica uel personis que super hoc
perhibeant testimonium in actis.
Tertio ut ipsi appellantes pre-
stent corporaliter iuramentum quod credunt
ea que sic exprimunt esse uera et se posse
probare. Alioquin tam appella-
ntes quam tempore appellationis uel post-
modum adherentes eisdem obi-
ciendi aliqua que in scripto uel
litteris huiusmodi non fuerint sic
expressa potestatem sibi nouerint
interdictam. Nisi aliquod postea
de nouo emergat uel super anti-
quis probandi facultas super-
ueniat uel antiqua aliqua i op-
ponentium notitiam noviter
peruenerint que appellantes appell-
ationis emisse tempore insistere

uet ei pete p pcura
tore al puto q cito
at aim suo. ar. pre
dicte ost. cupientes.
ostõne. ex. de elec.
cupientes. talem
melius e q faciat p
lures et q. li z solito
ut sunus uolz ali
no posst pcurator
assumere id alr fac
ut dixi. s. for. pe. i
pu. sup ut de calo:
seu terminos. q sunt
isti tiãm h. c. lvi.
c. ce. et c. ii. c. sequen
tibus. pete ut q no
sufficiat pcuratore
sbstitue ad ppone
dum et pbare ipam
absque cãm u ost
tuit ea ad petendum
osirmatõz puedi
xi. s. c. in glo. u electo
ioista clau. non e
obmittenda. i pug
nandi. h clau. no
e necia quit solum
una electio celebra
ta. et no. q h nosic
nito. de pp. p seq
ta sic fit. s. for. pe.
q z lõge utilige ele
tio no appellare l
appellõni alicuius
adherere. ut dixi.
s. for. pe. sic s. s. pe.
ibi agendo de seu
tendi ac. ut i in sic.
ubis tiio pcien. c.
unitatis ut h seq.
Quia otigit.
etc. h sig
unt. c. lx.
ecesita
ps sbq ua otinent.
bu. forme q no p
cipiu. s. z p pagi
phos distinguunt
sic et de aliis for is.
dixi. s. c. lix. repell
unt. ex. de ele. ut
cãi. et. c. q iis. gg.
x. sciendo. q dicitur
in isto. c. et i seque
tibus. usq ad c. nec
illud sunt. c. ex
de c. gg. x. ex. de
ele. ut eãi. appellan.
sui ex. iudicii sui

cãs. ar. ex. de of. del. litis. et c. uenerabili. ff. de ie. in ob. l.
iudex et h e iun siante lite ost. sbstitue alium bii pot ip
sum reuocare cãsi co dñs litis. c. de pcur. nulla. actu. a e
h ponant noia testium et sbscriptio tabellionis ut e mos
et q sequitur tamen negãt tabelliones huic dicitur eã
scasse instrumtum nec in eo dñ pot h pbatio ibi de osulo i
q in isto ptomis et ronibus aliis apponat sigillum
capli auctalis autentici ut pleno z fides adhibeatur
eisdem duplex. n. firmatis dicta h n ipe q siplex. ar. ex.
de treuga. et pa. c. i. istius pcuratorii summe ostone

iudicio in q h. u. cum uelit dicit. s. loci. q h dicit. et ex. de
ele. ar. et. c. quinus. gg. x. c. si i electionum. ai a. de c. p ea. ut eãi.
sed sine ut manu aliquis i electoribus peludat. et de c. ii g ac i etic
fiat g uacent ab ea de puta e h e posst si pma lia ca et i pedi
n ecem ut ac bsifacorum p appellationes factis. ex. iudici pu sio
sit et appellationes fcis in iudicio agit. ai ea de inutio sic hinc eo
io ius e e de. ex. de cumissionibus in corpalia et ex. de osu. iu.
ul iuri. cã dilecta. c. ad. l. fall. ult. in isto pu. ut ex. de ele.
ut eãi. gg. x. qualit aut h sit hat dr i. c. for. i. et for. iii. seu lit.
autentico sigillo sigillatis. f. quod sui. ar. ex. de sen. et cum
in ediam al. c. exempli. et ex. de fi. instrõrum. c. ii. alii dicit q su
fficit ut lite puate cãi de c. ut eãi i dubitate loq e sic e et al dia
de illo qui h appellat i scriptis q sufficit appellet i scriptum puat
ut no. p in. ex. c. cordi puiu puto unus. nã puate lit u fa
ciunt fide de appellatione ul iuramento p stito q e uera. ut colli
unde e. ut eãi et seq. i. qualit iste lite sit formanda i. c. for. ii.

In nomine etc. for. nicholay. ex. de ele. cupientes. i. s. c.
lvi. c. tantum i firmitate. bonum e q exprimat i firmi
tate. periculo. ubi electus iusto i pedimento detentus uenire
no pot ad se. ap. i huius cãibus i quibus ascribi ipsi ostõne
e prestita tenetur mittere pcuratorem si pot sufficientem instru
ctum ad proponendum et pbandum absentie causam et osirmatõz

[illegible]

ignorare potuimus quam ignora
mus super qua ignorantia et
simplicitate facultate pro
videndi debuimus si item facta
per proprium procuratorem corporaliter
innovantur. ¶ Nec illos pret
ermittendo castimo nec oblivio
ni tradendo quia ex quo semel
pretermissa sollempnitate predicta
sunt per appellationem licet ea si iterata
fuerit etiam infra tempus debitum ap
pellatum: non tamen per appellationem
solam ut premittitur potest ap
pellans aliquo adiuvari.
nam appellatio primo proposita
in se etiam facultatem aliquod
ulterius opponendi eidem per inter
medio exceptis tribus casibus
supradictis. ¶ Caveat quoque
ab initio quilibet qualiter appellabit.
¶ Illud insuper est notandum quod licet
electoribus electo ac aliis qui
non sunt absentibus et ignoran
tibus possit in huiusmodi electo
ni electio negotio se licet ap
pellari et tamen eis primo modo facta
appellatio intimanda. alias
appellanti nocuerit. ad sedem apostolicam
ad quam appellatum extitit:
non tenetur. ¶ Porro ut supra
premissis instructio plenior
habeatur formas declarandas
adiecte in infra scriptas. Forma
prima qualiter ab electione coram tab
ellione post sine appellari debeat.
In nomine domini amen. Anno ....
Eo die ut unum si qui per ...
canonicus ... in pre
sentia mei tabellionis
et testium infra scriptorum
ab electione facta de ... archipresb
itero in ecclesia ... infra

scripto tenore ad sedem apostolicam ap
pellavit et in electionis decret
a se facto sed et dei euangeliis
corporaliter prestito iuramento
quod edidit omnia et singula in ap
pellatione ipsa expressa esse vera
et esse posse probare ipsius autem
appellationis tenor dinoscitur
esse talis. ¶ Cum in subsidium op
pressorum appellationum remedium
diversis fuerit introductum. ideo ego .p.
canonicus ... considerans
quod .b. archipresbiter electus a talibus
incepit ... tamen et tale
patitur in litteratura defectum
propter quem non debet aliquatenus
ad capitalis dignitatis fastig
ium promoveri. ¶ Et quod erat ele
ctionis suae tempore maioris ex
communicationis vinculo innodatus pro
eo quod in talem clericum ausu ipsum
electione manus iniecerat
temere violentas. ¶ Et quod erat
et tempore ... pluribus irretitus
pro eo quod talem quantitatem pecu
niae quam tali ... termino ... deb
ito prestito iuramento solvere tene
batur immo non persolvit. immo
absolvendum sunt per proprium tem
minum penale in dicto ... sim
... ¶ Et quod tales elec
tores sui erant electionis pro
se tempore filii maioris excommunica
tionis vinculo ... publice
... innodati. ¶ Et quod
in electione ipsa collo quod debu
it fieri sine ... extitit
pretermissa. ¶ Et quod in eo tempore quo
erant in tali loco vinde debe
at ... convocati
electa facta fuit ab ipsis in qua electi
one temere ... statuta canonice

[illegible]

p(ro)storali et ex. de ele. nisi gg. x. insiliet. bid dic qr sibi e(st) enc p(er)
ut notoria ii e(st) insilie q(uo)d appellans ignorant. ex. q. mat.
ac p(er) ai itina q. q. dictis. ff. de sistitur. e. s(ed) et si pupillus. e.
c. imuniti. n(on) ignorantia a pbari p(re)mu(n)iti sic ex. de ele.
nulli. gg. x. i. ex. de sen. ex. si n(on) ali q(ui)s. xxxiiij. q. ij. electi. solle

et ingravamen meum et nemaus. ecclesie p(er) invidiam attemptata p(re)m(iss)is
et in ad lxxx(?) tibus seu ad lxxx
violentibus infirmandi in hiis
scriptis ad apostolicam sedem ap
pello et uno sup(er) h(oc) sacris dei evan
gelijs corporaliter tactis q(uod)
omnia et singula que p(re)mis(s)i
sunt expressa credo esse vera et in
posse p(ro)bare. ¶ Hec posita sunt
appellati h(ic) p(er) cam. p. nemau(sensi)
corporaliter ab eod(em) p(re)stitum ut
e(st) dictum. anno tali. (et)c. ¶ Form(a)
ii. qualiter p(otes)t ab electio(n)e f(ac)ta
cora(m) p(er)sona aute(n)tica appellari.

Universis p(re)sentes litt(er)as
inspecturis. tal(is) ep(iscop)us vel
talis officialis salute(m)
in d(omi)no sempiterna(m).
¶ Universitati v(est)re p(re)senciu(m) si vol
u(m)us o(mn)ib(us) manifestu(m) q(uod)
p. canonic(us) nemaus. in n(ost)ra p(re)se(n)
cia (con)stitutus ab electio(n)e f(ac)ta d(e).
b. archip(res)b(ite)ro in eccl(esi)a nemaus.
sub infra scripto tenore ad sede(m)
ap. appellavit et inde eo(dem) ?
tactis a se sacrosanctis dei evan
gelijs corporale p(re)stitit iurame(n)
tum q(uod) credit o(mn)ia et singula
in appellatione ipsa expressa esse v(er)a
et se p(ro)bare posse. ip(s)ius aute(m) ap
pellationis tenor dinoscitur esse tal(is).
¶ Cum in iurib(us) o(mn)i(um) opp(re)ssor(um) (et)c. sic
ut s(upra) ibi et me posse p(ro)bare.
dein(de) (et)c. ita ut (supra). ¶ In cuius testimo
nium et eius p(re)dictoru(m) p(re)sentes
litt(er)as fi(eri) fecimus et n(ost)ri sigilli
munimine roborari. dat. (et)c.
¶ Forma iii. q(ua)liter ab electione facta

Universis ... (?)
In no(m)i(n)e d(omi)ni am(en). p(ost) legitti
mam non(?) ... ¶ Ne appel
... p. canonicus latum(?) ...

nemaus. in p(re)sencia mei talis
notarii et testium infrascriptor(um)
sub infra scripto tenore ad sedem ap.
appellavit et inde eo(dem) tactis
a se sacrosanctis dei evangelijs
corporale p(re)stitit iuramentum q(uod)
credit o(mn)ia et singula in appella
tione ipsa expressa esse v(er)a et se posse
p(ro)bare. ip(s)ius aut(em) appellationis
tenor dinoscitur esse tal(is). ¶ Cum
melius e(st) occurrere in t(em)p(or)e qua(m)
p(ost) exitum vindicare. q(uod) ei sunt
inhibita. id(e)o ego. p. nemaus.
canonicus (con)siderans et attendens
q(uod) tales canonici nemausen(ses)
voluerunt et intendunt eligere. b.
eiusdem eccl(esi)e archip(res)b(ite)rum in ep(iscop)um
nemausen(sem) qui quidem archip(res)b(ite)r
defectum patitur natalium ordinibus
et etate et ex maioris excommunicatio(n)is
vinculo innodatus p(ro) eo q(uod) in
tale clericu(m) manus iniecit tem(er)e
violentas q(ui) et e(st) irregularis ex
eo q(uod) sic excommunicatus celebravit
sacra et se divinis immiscuit sic
prius. (con)siderans i(n)sup(er) q(uod) tales
qui eundem volunt eligere sunt
simili maioris excommunicatio(n)is vinculo
innodati p(ro) eo q(uod) de talib(us) suis
ecclesiasticis redditib(us) in t(er)ra
non solum decimam tie(?) s(ed) et s(ub)
sidio deputatam in p(re)fixo pre
fixo (con)stituto longo(?) q(uod) talis
electio si fieret in gravame(n) meum
et nemaus. eccl(esi)e p(er)iudiciu(m)
redundaret p(re)mittere ad lx
(?) vel ad lxxx violentib(us)
infirmandi i(n) hiis sc(ri)ptis ad ap.
se(dem) appello ne p(er) p(re)dictos vel quos
cumq(ue) alios dictus archip(res)b(ite)r
eligatur et uno sup(er) h(oc) sacris dei
evangelijs corporaliter tactis ...

aquo loco sit uocandi absētes dixi. s. e. c. vi. exti. ad appl' ...

ualz uc

tacta q omnia et singula que
pmctupis sunt expssa et do-
ce. na et me posse pbare. ¶ Est
forma qualiter appellatio p(ro)c(ur)at(or)
p. et innitatur corpalit p(er)-
tium ut e dictu(m) in notalie.
¶ Sup dicte appellandi for
me possunt ad postulatione
expensiones qualibz feis
et facientis in quibz e etia
huiusmodi appellandi solle-
pnitas sic dictu(m) e sup(er)ius
obseruanda que ad ap(er)t(e)
nobis tamen (con)petent imitari
pruentie pot p(er)se quilibz
studiosus. for. iiii. q(u)l(ite)r appllās
renunciat hic appellationem
suam eis contra quos extitit
appellatum qui eis ignoran
tibus appellatio fuit facta.

In noie dni am. Ex (sic)
Anno etc. P. canonicus n
nemaus. ueniens ad p(re)
sentiam archipresbri. nemaus.
et talium canonicorum eiusd
ecclesie renunciauit et quam ipse
quam de appellatione ad sedem ap.
interposuerat (contra) ipsos et contra
quoscumque alios qui sue
rerent ut e tenore hu-
iusmodi (con)tinetur. ¶ In nomine
dni amen. nouerint uniuersi
etc. ul uniuersis p(rese)ntes litt(er)as
inspecturis etc. sic. s. usqz in fi-
actu(m) etc. forma. v. q(u)l(ite)r ad re
nunciandum appellationi ignoran-
tibus constituat p(ro)curator.

In noie dni etc. iiiiii.
P. canonicus nemaus. n.
fecit et constituit suum n.
certum procuratorem et nun
tium specialem. c. p(rese)ntem et
mandatum huiusmodi sponte
suscipientem ad renunciand.

b. archipresbro nemaus. et talib(us)
eiusdem ecclesie canonicis necnon
et omnibus alijs quorum nosa
interest quam de appellatione p(re)p(osi)t(u)z.
p. (contra) ipsos et eorum quemlibz
ad sedem ap. interiectam p
mittens id. p. seruare et
firmum p(er)petuo habiturum quicquid
p dictum. c. factum fuit gestum
fuerit in p(re)missis. actum. etc.
forma. vi. qualiter p(er) p(ro)curatore
appellatio ignorantibus re(nun)ci(atur).

In noie dni. a. c. c. Anno etc.
procurator. p. canonici. iiii.
nemaus. a domino sancta scripta
specialiter deputatus ut constat
per quoddam publicum instrumentum
manu talis notarij confecti
lectum et ostensum p(er) quam. c.
in p(rese)ntia mei notarij et tes-
tium infra scriptorum dno ar
chipresbro et talibus canonicis
ecclesie nemaus. cuius instri te-
nor inferius continetur renun-
ciauit procuratorio noie dci.
p. dno archipresbro et talijs ca
nonicis sup dictis quod dict.
p. de eum appellationi interposu
erat ad sedem apostolicam (contra)
ipsos et quemlibz eorum de forma
huiusmodi (con)tinetur. ¶ In no
mine dni amen. nouerint
etc. ul uniuersis p(rese)ntes litt(er)as
inspecturis etc. usqz in fi. tenor
autem instri p(re)ssa nosa e tal.
¶ In noie dni etc. sic. s. act. etc.
¶ Certum si eorum nequit haberi
copia quibus e appellatio intim
anda tunc in ecclesia ubi e electio
celebranda et in locis
alijs ubi (con)sueuerint (com)morari
eadem appellatio publicari
maior et clerus et populi copia he-
bitur recitetur ne sic illi ne ...

...

c. iiii. et c. ult. alanicum probat et modo uel alium puta procuratorem que
est de officialis probatur ipsa appellans se de iniquitate appellationis appellatio
appellatio non agere appellans [illegible] de ipso negat [illegible]
notariam pro uicinisse appellationi causa de c. lx. et c. ult. [illegible]
In nomine domini et cetera. presentem absens esse potest constituere procuratorem

Item capitulum I.
Item si pagina
...esse sensit
et in expresse se
... inter iniu-
ria et ... et c.
... pro ...
... ipse
... consilio
... et cetera.
... iohannes in p
...

quecunque ignorantiam allega
re de qua recitatione fiat pu
blicum instrumentum in quo tenor
appellationis de uerbo ad uerbum inseratur.
Fo. vii. Quid si appellatio publice
facta est electoribus non potest eorum haberi
copia quia retinetur ipsa appellatio
In nomine domini et cetera. p. **iiii**
Canonicorum [illegible] **vi.**
non ualens habere copiam
Ni. archipresbiterum et talium canoni-
corum eiusdem ut dicebat ec-
clesie ante eiusdem quidam
appellationi quam ad sedem ap-
ostolicam interposuerat contra ipsos et quia licet
coram dicte appellationi ipsa lecta
publice in maiori ecclesia uene-
rabili presente ibi clero et popu-
li multitudine numerosa dictus
et assensus quod libenter dictam
rectam eiusdem archipresbitero ca-
nonicis si habere possent copiam
eorundem tenorem autem ipsius
appellationis nos ad ea esse talis:
In nomine domini amen et cetera. uel sic uni-
uersis presentes litteras inspecturis
et cetera usque in finem actum et cetera. **Finis operis**
cum gratiarum actione ad dominum
ipsius operis directorem et cetera.
Quoniam ad electio **II.**
num uel postulationum
negotia ordinanda
credo ea sufficere que
per me diuina fauente gratia de
diuersis iuribus et magnorum
uirorum oppinionibus in
libello isto diligenti studio
sunt collecta nolo ultra pro
cedere ne sim lectoribus hon
erosus. consulo tamen eis
qui libellum meum habere uolue
rint quod et glosas habeant ante
dictas super ipso in quibus di
uisorum iurium et glosarum

...ut in dicta appellatione ... non teneant
illis ... et c.
... uel presentia
... de ...
... in ...
quod si forte ...
... non
possit ... appel-
lans ...
appellationi sua pro-
sequi et ...
... electi
quod potest ar. et c. de
electione et sic ...
... non ...
... maliciose
... procuratore
se ...
ad ...
... de suo
... in
... allega
... et c.
c. ... tenor
procuratorem ...
... et in sua
... appellationis
appellationis ...
... in
... habet
... procuratori
... ha-
... allegare
non possit ap-
pellationis ...
... in facto.
Ill... quod ...
... non
habet ...
repertum quod si ... et c. for. pr. si uero contra et super isto sic. et c. et
nomine forme appellationis de quibus sicut ... sic et c. for. ... et
... procuratorum ... sic et c. for. pr. copia que
se maliciose occultant ... ut de ... appellationis
... in ... sufficit appellationi legi pu-
blice in ecclesia et in locis ubi morari consueuerunt et ... habebunt
... et c. ... et c. de ... et c.
... et c. ... si aduersarius et c.
... et c. ... quod ... de
... appellationis ... et si absentes
et ... ubi sunt ... sufficit ... appellatio fiat uel legatur
in ecclesia uel in domo ... in locis ubi consueuerunt morari ...

...et ... appellatio denunciata fuit et eidem ... quod sic
... et c. ... et c. ... et c. ... in ...
... et c. ... et c. ... et ...
... et c. ... quid ... et c. ... et c. ... in
... ei dicit quod non sufficit ut colligitur expresse
... et c. p. ... et c. porro
... in
... ab-
sente ... agit de ele-
ctione uel copula
... qui ab-
sens ...
... uel ...
maliciose ...
... quod ...
... possit ...
... pro ...
... non potest absen-
tem per appellationem uel
denunciationem appellationis publice factam
... no-
... pro ... uel
... quoniam
... fuerit
... maliciose
occultantes ...
denunciatio ...
... dicti
... et glo. p.
... sit
optime ... non ...
... et c. ... qui
... ad ...
... ubi plene
... in quibus
casibus ... possit
... absentem ...
publice factum ...
alias ... in ...
in quibus habebit
... et in locis ...
quibus ... ubi ...
... et c.
... denunciatio
seu recitatio appellationis non solum fiat in uno loco sed in pluribus
et quidem ... etiam procuratoribus eorundem absentium si quos
... et c. ... et c. ... et c. ...
... et c. ... et c. ... quanto ipsi
... locis sunt appellatio publicata tanto maior erit presumptio contra
absentes. ar. et c. de postul. ... et c. ... et c.
publice non occulte aliquid ... quia ...
absentia ... denunciatio ... appellationis. et etiam
procuratori si ... sic et c. for. pr.
In nomine domini et c. copia ... et c. pr. uel ple-
nius ... forma ... sibi ...
Quoniam et c. onerosus. ... confusionem ...
... et c. in ... et ...
... ad finem ...
... et c. ...
... et ...
... et c. ... et c.
ego ... electionum materia ... et doctores iuris
et glosatores plurimum laborauerunt et multa scripserunt ... potius
... magis abreuiare necessarium ... quod ...
... materia ... stilo possit ... et c.
... supplere et declarare quod ... et
... et c. ... et c. ... ad
... et c. ... pro ...
... et c. ... et c. ... absentibus
... absque ... et c. ...
... et c. ... et c. ... et
... quod ... ad ...
ipse ... et sapientia et ... quod ... et c. ...
... et c. ... ipsum ...
... operi placere ...
quod ... retributione ... cui ... salutis ...
sequi ... qui est benedictus in secula seculorum. amen.

Explicit libellus electio-
num editus a magistro
Guillelmo de Mandagoto
archidiacono Nemausensi.

ad plenum in eo contenta con-
cordantie inueniuntur et non
nulla supplentur et que bre-
uitatis causa fuerant preter-
missa. Ceterum autem sit sep-
timum tamen sapientiam da-
bo gloriam omnipotenti deo
a quo omnis sapientia nos-
citur emanare qui huius
operis actor esse uoluit principia-
tor et director quique mihi
laudabile principium mi-
medium et finem optatum
in eodem opere contulit inef-
fabili pietate sit benedictio
et claritas sapientia et gra-
tiarum actio honor uirtus et
fortitudo in secula seculorum.
Amen.

Ms. Codex 729

SPINE

IMAGE

NOT

AVAILABLE